

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
**COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS**

INTEGRAAL VERSLAG
MET
**VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN**

COMMISSION DE LA JUSTICE

COMMISSIE VOOR JUSTITIE

Mercredi

23-09-2020

Après-midi

Woensdag

23-09-2020

Namiddag

N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	Parti Socialiste
VB	Vlaams Belang
MR	Mouvement réformateur
CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	Partij van de Arbeid – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	Open Vlaamse Liberalen en Democraten
sp.a	socialistische partij anders
cdH	centre démocrate Humaniste
DéFI	Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications :		Afkortingen bij de nummering van de publicaties :	
DOC 55 0000/000	Document parlementaire de la 55 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 55 0000/000	Parlementair stuk van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (op beigegekleurd papier)

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants Commandes : Place de la Nation 2 1008 Bruxelles Tél. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.lachambre.be e-mail : publications@lachambre.be	Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers Bestellingen : Natieplein 2 1008 Brussel Tel. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.dekamer.be e-mail : publicaties@dekamer.be
--	--

SOMMAIRE

Débat d'actualité sur le préavis de grève dans les prisons et questions jointes de	1
- Katja Gabriëls à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le préavis de grève dans les prisons" (55008758C)	1
- Eric Thiébaut à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le mouvement de grève dans les prisons belges" (55008998C)	1
- Sophie De Wit à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le préavis de grève en raison de l'assouplissement des règles relatives aux visites dans les prisons" (55009001C)	1
- Nabil Boukili à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le préavis de grève des agents pénitentiaires" (55009005C)	1
- Katleen Bury à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le préavis de grève dans les prisons dû à l'absence d'un accord sur les règles relatives aux visites" (55009017C)	1
- Bercy Slegers à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le préavis de grève en raison de l'assouplissement des règles relatives aux visites dans les prisons" (55009021C)	1

Orateurs: Katja Gabriëls, Sophie De Wit, Nabil Boukili, Katleen Bury, Bercy Slegers, Koen Geens, vice-premier ministre et ministre de la Justice, chargé de la Régie des Bâtiments, et ministre des Affaires européennes, Zakia Khattabi

Questions jointes de	10
- Stefaan Van Hecke à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La prescription du dossier Fortis" (55008506C)	10
- Ben Segers à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La prescription du dossier Fortis" (55008690C)	10
- Nabil Boukili à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "L'affaire Fortis" (55008716C)	10

Orateurs: Nabil Boukili, Ben Segers, Koen Geens, vice-premier ministre et ministre de la Justice, chargé de la Régie des Bâtiments, et ministre des Affaires européennes

Questions jointes de	13
- Stefaan Van Hecke à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La Justice et la violence liée au milieu de la drogue à Anvers" (55008511C)	13
- Stefaan Van Hecke à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le rôle de la Sûreté de l'État et	13

INHOUD

Actualiteitsdebat over de stakingsaanzegeging in de gevangenissen en toegevoegde vragen van	1
- Katja Gabriëls aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De stakingsaanzegeging in de gevangenissen" (55008758C)	1
- Eric Thiébaut aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De stakingen in de Belgische gevangenissen" (55008998C)	1
- Sophie De Wit aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De stakingsaanzegeging wegens de versoepeling van de bezoekregeling in de gevangenissen" (55009001C)	1
- Nabil Boukili aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De stakingsaanzegeging van de penitentiair beambten" (55009005C)	1
- Katleen Bury aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De stakingsaanzegeging in de gevangenissen door het uitblijven van een akkoord over de bezoekregels" (55009017C)	1
- Bercy Slegers aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De stakingsaanzegeging n.a.v. de versoepeling van het bezoekrecht in de gevangenissen" (55009021C)	1

Sprekers: Katja Gabriëls, Sophie De Wit, Nabil Boukili, Katleen Bury, Bercy Slegers, Koen Geens, vice-eersteminister en minister van Justitie, belast met de Regie der Gebouwen, en minister van Europese Zaken, Zakia Khattabi

Samengevoegde vragen van	10
- Stefaan Van Hecke aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De verjaring van het Fortisdossier" (55008506C)	10
- Ben Segers aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De verjaring van het Fortisdossier" (55008690C)	10
- Nabil Boukili aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De Fortiszaak" (55008716C)	10

Sprekers: Nabil Boukili, Ben Segers, Koen Geens, vice-eersteminister en minister van Justitie, belast met de Regie der Gebouwen, en minister van Europese Zaken

Samengevoegde vragen van	13
- Stefaan Van Hecke aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Justitie en het drugsgeweld in Antwerpen" (55008511C)	13
- Stefaan Van Hecke aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De rol van de Staatsveiligheid en het	13

la violence liée au milieu de la drogue à Anvers" (55008512C)		drugsgeweld in Antwerpen" (55008512C)	
- Sophie De Wit à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La lutte contre la mafia de la drogue à Anvers" (55008649C)	13	- Sophie De Wit aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De strijd tegen de drugsmaffia in Antwerpen" (55008649C)	13
- Katja Gabriëls à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le nombre de magistrats dans l'arrondissement judiciaire d'Anvers" (55008757C)	13	- Katja Gabriëls aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het aantal magistraten in het gerechtelijk arrondissement Antwerpen" (55008757C)	13
- Nahima Lanjri à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La guerre de la drogue à Anvers" (55008872C)	13	- Nahima Lanjri aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De drugsoorlog in Antwerpen" (55008872C)	13
<i>Orateurs: Sophie De Wit, Stefaan Van Hecke, Katja Gabriëls, Nahima Lanjri, Koen Geens</i> , vice-premier ministre et ministre de la Justice, chargé de la Régie des Bâtiments, et ministre des Affaires européennes		<i>Sprekers: Sophie De Wit, Stefaan Van Hecke, Katja Gabriëls, Nahima Lanjri, Koen Geens</i> , vice-eersteminister en minister van Justitie, belast met de Regie der Gebouwen, en minister van Europese Zaken	
Questions jointes de	21	Samengevoegde vragen van	21
- Stefaan Van Hecke à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le manque de surveillance des sectes" (55008540C)	21	- Stefaan Van Hecke aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het gebrek aan toezicht op de sekten" (55008540C)	21
- Zakia Khattabi à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La gestion des dérives sectaires par la justice" (55008725C)	21	- Zakia Khattabi aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De aanpak van wanpraktijken van sekten door de justitie" (55008725C)	21
<i>Orateurs: Stefaan Van Hecke, Zakia Khattabi, Koen Geens</i> , vice-premier ministre et ministre de la Justice, chargé de la Régie des Bâtiments, et ministre des Affaires européennes		<i>Sprekers: Stefaan Van Hecke, Zakia Khattabi, Koen Geens</i> , vice-eersteminister en minister van Justitie, belast met de Regie der Gebouwen, en minister van Europese Zaken	
Question de Stefaan Van Hecke à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "L'enquête sur d'éventuels abus au sein de sociétés de gardiennage privées" (55008556C)	24	Vraag van Stefaan Van Hecke aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het onderzoek naar misbruik bij private beveiligingsfirma's" (55008556C)	24
<i>Orateurs: Stefaan Van Hecke, Koen Geens</i> , vice-premier ministre et ministre de la Justice, chargé de la Régie des Bâtiments, et ministre des Affaires européennes		<i>Sprekers: Stefaan Van Hecke, Koen Geens</i> , vice-eersteminister en minister van Justitie, belast met de Regie der Gebouwen, en minister van Europese Zaken	
Questions jointes de	26	Samengevoegde vragen van	26
- Ben Segers à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "L'affaire relative à la tragédie survenue dans l'Essex" (55008559C)	26	- Ben Segers aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De zaak in verband met het drama in Essex" (55008559C)	26
- Ben Segers à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "L'affaire relative à la tragédie survenue dans l'Essex (bis)" (55008560C)	26	- Ben Segers aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De zaak in verband met het drama in Essex (bis)" (55008560C)	26
- Ben Segers à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La réaction du parquet suite aux informations récentes dans l'affaire de la tragédie de l'Essex" (55008658C)	26	- Ben Segers aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De reactie van het parket op de recente berichtgeving in de zaak over het drama in Essex" (55008658C)	26
<i>Orateurs: Ben Segers, Koen Geens</i> , vice-premier ministre et ministre de la Justice, chargé de la Régie des Bâtiments, et ministre des Affaires européennes		<i>Sprekers: Ben Segers, Koen Geens</i> , vice-eersteminister en minister van Justitie, belast met de Regie der Gebouwen, en minister van Europese Zaken	

Questions jointes de - Sarah Schlitz à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La formation des juges sur les violences conjugales" (55008562C)	31	Samengevoegde vragen van - Sarah Schlitz aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De opleiding van de rechters inzake partnergeweld" (55008562C)	31
- Bercy Slegers à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La formation "violences sexuelles" destinée aux magistrats" (55008620C)	31	- Bercy Slegers aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De opleiding seksueel geweld voor magistraten" (55008620C)	32
- Katja Gabriëls à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La formation "violences sexuelles" destinée aux magistrats" (55008756C)	31	- Katja Gabriëls aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De opleiding voor magistraten rond seksueel geweld" (55008756C)	32
- Kathleen Bury à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La formation obligatoire pour les magistrats en matière de violences sexuelles et intrafamiliales" (55008816C)	31	- Kathleen Bury aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De verplichte opleiding voor magistraten rond seksueel en intrafamiliaal geweld" (55008816C)	32
Orateurs: Sarah Schlitz, Bercy Slegers, Katja Gabriëls, Kathleen Bury, Koen Geens , vice-premier ministre et ministre de la Justice, chargé de la Régie des Bâtiments, et ministre des Affaires européennes		Sprekers: Sarah Schlitz, Bercy Slegers, Katja Gabriëls, Kathleen Bury, Koen Geens , vice-eersteminister en minister van Justitie, belast met de Regie der Gebouwen, en minister van Europese Zaken	
Questions jointes de - Kathleen Bury à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le trafic d'armes illégales à grande échelle à Bruxelles" (55008699C)	36	Samengevoegde vragen van - Kathleen Bury aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De grootschalige illegale wapenhandel in Brussel" (55008699C)	36
- Eric Thiébaut à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "L'opération visant un trafic d'armes" (55008767C)	36	- Eric Thiébaut aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Een onderzoek naar illegale wapenhandel" (55008767C)	36
Orateurs: Kathleen Bury, Koen Geens , vice-premier ministre et ministre de la Justice, chargé de la Régie des Bâtiments, et ministre des Affaires européennes		Sprekers: Kathleen Bury, Koen Geens , vice-eersteminister en minister van Justitie, belast met de Regie der Gebouwen, en minister van Europese Zaken	
Questions jointes de - Nabil Boukili à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "L'affaire Lumumba" (55008718C)	37	Samengevoegde vragen van - Nabil Boukili aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De zaak-Lumumba" (55008718C)	37
- Simon Moutquin à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La restitution par la justice des restes de Patrice Lumumba" (55008814C)	37	- Simon Moutquin aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De teruggave door het gerecht van de stoffelijke resten van Patrice Lumumba" (55008814C)	37
Orateurs: Nabil Boukili, Koen Geens , vice-premier ministre et ministre de la Justice, chargé de la Régie des Bâtiments, et ministre des Affaires européennes		Sprekers: Nabil Boukili, Koen Geens , vice-eersteminister en minister van Justitie, belast met de Regie der Gebouwen, en minister van Europese Zaken	
Question de Nabil Boukili à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Les attaques au droit de grève chez AB InBev" (55008719C)	39	Vraag van Nabil Boukili aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De aanslag op het stakingsrecht bij AB InBev" (55008719C)	39
Orateurs: Nabil Boukili, Koen Geens , vice-premier ministre et ministre de la Justice, chargé de la Régie des Bâtiments, et ministre des Affaires européennes		Sprekers: Nabil Boukili, Koen Geens , vice-eersteminister en minister van Justitie, belast met de Regie der Gebouwen, en minister van Europese Zaken	
Question de Samuel Cogolati à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le PasseportGate"	41	Vraag van Samuel Cogolati aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "PasseportGate" (55008772C)	41

(55008772C)

Orateurs: **Samuel Cogolati, Koen Geens**, vice-premier ministre et ministre de la Justice, chargé de la Régie des Bâtiments, et ministre des Affaires européennes

Question de Katleen Bury à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La récidive chez les pédophiles condamnés" (55008822C) 42

Orateurs: **Katleen Bury, Koen Geens**, vice-premier ministre et ministre de la Justice, chargé de la Régie des Bâtiments, et ministre des Affaires européennes

Question de Khalil Aouasti à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "L'interruption de l'exécution des peines" (55008977C) 43

Orateurs: **Khalil Aouasti, Koen Geens**, vice-premier ministre et ministre de la Justice, chargé de la Régie des Bâtiments, et ministre des Affaires européennes

Question de Khalil Aouasti à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La BAEC et les enfants nés par GPA" (55008852C) 44

Orateurs: **Khalil Aouasti, Koen Geens**, vice-premier ministre et ministre de la Justice, chargé de la Régie des Bâtiments, et ministre des Affaires européennes

Questions jointes de 46
- Stefaan Van Hecke à Koen Geens (VPM 46

Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Personne de confiance et point de contact pour les atteintes à l'intégrité à la Sûreté de l'État" (55008894C)

- Stefaan Van Hecke à Koen Geens (VPM 46
Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Les statut, rotation du personnel et moyens après l'enquête sur le bien-être à la Sûreté de l'État" (55008895C)

Orateurs: **Stefaan Van Hecke, Koen Geens**, vice-premier ministre et ministre de la Justice, chargé de la Régie des Bâtiments, et ministre des Affaires européennes

Question de Samuel Cogolati à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "L'arrestation de M. Rusesabagina" (55008932C) 49

Orateurs: **Samuel Cogolati, Koen Geens**, vice-premier ministre et ministre de la Justice, chargé de la Régie des Bâtiments, et ministre des Affaires européennes

Question de Khalil Aouasti à Koen Geens (VPM 51
Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Les condamnations de Fedasil" (55008986C)

Sprekers: **Samuel Cogolati, Koen Geens**, vice-eersteminister en minister van Justitie, belast met de Regie der Gebouwen, en minister van Europese Zaken

Vraag van Katleen Bury aan Koen Geens (VEM 42
Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Recidivism bij veroordeelde pedofielien" (55008822C)

Sprekers: **Katleen Bury, Koen Geens**, vice-eersteminister en minister van Justitie, belast met de Regie der Gebouwen, en minister van Europese Zaken

Vraag van Khalil Aouasti aan Koen Geens (VEM 43
Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De onderbreking van de strafuitvoering" (55008977C)

Sprekers: **Khalil Aouasti, Koen Geens**, vice-eersteminister en minister van Justitie, belast met de Regie der Gebouwen, en minister van Europese Zaken

Vraag van Khalil Aouasti aan Koen Geens (VEM 44
Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De DABS en de kinderen die door draagmoeders ter wereld worden gebracht" (55008852C)

Sprekers: **Khalil Aouasti, Koen Geens**, vice-eersteminister en minister van Justitie, belast met de Regie der Gebouwen, en minister van Europese Zaken

Samengevoegde vragen van 46
- Stefaan Van Hecke aan Koen Geens (VEM 46

Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De vertrouwenspersoon en het meldpunt voor integriteitschendingen bij de Staatsveiligheid" (55008894C)

- Stefaan Van Hecke aan Koen Geens (VEM 46
Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het statuut, het personeelsverloop en de middelen na de welzijnsenquête bij de Staatsveiligheid" (55008895C)

Sprekers: **Stefaan Van Hecke, Koen Geens**, vice-eersteminister en minister van Justitie, belast met de Regie der Gebouwen, en minister van Europese Zaken

Vraag van Samuel Cogolati aan Koen Geens (VEM 49
Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De aanhouding van de heer Rusesabagina" (55008932C)

Sprekers: **Samuel Cogolati, Koen Geens**, vice-eersteminister en minister van Justitie, belast met de Regie der Gebouwen, en minister van Europese Zaken

Vraag van Khalil Aouasti aan Koen Geens (VEM 51
Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De veroordelingen van Fedasil" (55008986C)

Orateur: Khalil Aouasti

Question de Sophie De Wit à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Les conséquences de la crise du coronavirus dans l'enceinte des prisons" (55009000C)

Orateurs: Sophie De Wit, Koen Geens, vice-premier ministre et ministre de la Justice, chargé de la Régie des Bâtiments, et ministre des Affaires européennes

52

Spreker: Khalil Aouasti

Vraag van Sophie De Wit aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De gevolgen van de coronacrisis binnen de gevangenismuren" (55009000C)

Sprekers: Sophie De Wit, Koen Geens, vice-eersteminister en minister van Justitie, belast met de Regie der Gebouwen, en minister van Europese Zaken

COMMISSION DE LA JUSTICE

COMMISSIE VOOR JUSTITIE

du

van

MERCREDI 23 SEPTEMBRE 2020

WOENSDAG 23 SEPTEMBER 2020

Après-midi

Namiddag

De openbare commissievergadering wordt geopend om 15.42 uur en voorgezeten door mevrouw Kristien Van Vaerenbergh.

La réunion publique de commission est ouverte à 15 h 42 et présidée par Mme Kristien Van Vaerenbergh.

Les textes repris en italique dans le Compte rendu intégral n'ont pas été prononcés et sont la reproduction exacte des textes remis par les auteurs.

De teksten die in cursief zijn opgenomen in het Integraal Verslag werden niet uitgesproken en steunen uitsluitend op de tekst die de spreker heeft ingediend.

01 Actualiteitsdebat over de stakingsaanzelegging in de gevangenissen en toegevoegde vragen van

- Katja Gabriëls aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De stakingsaanzelegging in de gevangenissen" (55008758C)
- Eric Thiébaut aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De stakingen in de Belgische gevangenissen" (55008998C)
- Sophie De Wit aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De stakingsaanzelegging wegens de versoepeling van de bezoekregeling in de gevangenissen" (55009001C)
- Nabil Boukili aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De stakingsaanzelegging van de penitentiair beambten" (55009005C)
- Kathleen Bury aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De stakingsaanzelegging in de gevangenissen door het uitblijven van een akkoord over de bezoekregels" (55009017C)
- Bercy Slegers aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De stakingsaanzelegging n.a.v. de versoepeling van het bezoekrecht in de gevangenissen" (55009021C)

01 Débat d'actualité sur le préavis de grève dans les prisons et questions jointes de

- Katja Gabriëls à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le préavis de grève dans les prisons" (55008758C)
- Eric Thiébaut à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le mouvement de grève dans les prisons belges" (55008998C)
- Sophie De Wit à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le préavis de grève en raison de l'assouplissement des règles relatives aux visites dans les prisons" (55009001C)
- Nabil Boukili à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le préavis de grève des agents pénitentiaires" (55009005C)
- Kathleen Bury à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le préavis de grève dans les prisons dû à l'absence d'un accord sur les règles relatives aux visites" (55009017C)
- Bercy Slegers à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le préavis de grève en raison de l'assouplissement des règles relatives aux visites dans les prisons" (55009021C)

De voorzitter: Collega's, u kent de regels van een actualiteitsdebat, fracties die geen vraag hebben ingediend, kunnen alsnog aansluiten, ofwel in de vragenronde, ofwel tijdens de replieken.

01.01 Katja Gabriëls (Open Vld): Mevrouw de voorzitter, mijnheer **01.01 Katja Gabriëls (Open Vld):**

de minister, collega's, ik heb vorige week inderdaad een vraag ingediend over de stakingsaanzeegging. Momenteel zitten wij in die 48 urenstaking.

Sinds begin deze week is opnieuw fysiek contact mogelijk in de gevangenissen. De vakbonden reageerden hier nogal ongerust op, weinig verrassend. Volgens hen is het risico te groot om nu reeds bijvoorbeeld de plasticschermen in de bezoekersruimtes weg te halen.

Mijnheer de minister, is er inmiddels reeds sociaal overleg opgestart? Ik las ergens dat er donderdag een overleg gepland is, maar ik weet niet precies op welk niveau dat is. Bent u bereid eventueel versoepelingen terug te draaien indien nodig? Hoe is de toestand momenteel onder de gedetineerden in de gevangenissen? Wat is de link met de beslissingen van de Nationale Veiligheidsraad van vandaag? Zullen er bijkomende maatregelen genomen worden binnen de gevangenismuren om het risico van besmetting zo klein mogelijk te houden?

Bijkomend, hoe staat het met de minimale dienstverlening? Kan momenteel alles draaiende worden gehouden in de penitentiaire inrichtingen?

De voorzitter: De heer Thiébaut is nog niet aanwezig, wij zullen bekijken of hij nog tijdig aanwezig kan zijn.

01.02 Sophie De Wit (N-VA): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, mijn vraag is gelijklopend aan die van collega Gabriëls. Eerst was er de aanzeegging, nu is er de staking. En dat allemaal omdat vanaf deze week terug fysiek contact mogelijk is tussen gevangenen en bezoekers. Er werd ook een tegenvoorstel gedaan, namelijk dat een gevangene na een bezoek veertien dagen in quarantaine moet gaan. Daarmee zouden de bonden echter ook niet akkoord gegaan zijn.

Mijnheer de minister, waarom gaat men, blijkbaar tegen de wil van het personeel in, verder met de versoepeling van de bezoekregeling? Is er misschien een stijging van agressie of ontevredenheid binnen de gevangenismuren te merken sinds de intieme bezoeken niet meer mogelijk zijn? Doen de vakbonden zelf alternatieve voorstellen van versoepelingen die voor hen wel aanvaardbaar zijn? Het is immers niet onlogisch dat er ook daar bezoek wordt toegelaten. De vakbonden moeten dan misschien toch wel alternatieven aanreiken.

De nieuwe bezoekregeling zou normaal ingaan op 21 september. Hebben er reeds ongestoorde bezoeken kunnen plaatsvinden?

In verband met de stakingsaanzeegging en de minimale dienstverlening, werd de procedure correct gevolgd door alle vakbonden? Werden de nodige termijnen gerespecteerd? Wat is vandaag, want de staking is aan de gang, de stand van zaken binnen de gevangenismuren?

01.03 Nabil Boukili (PVDA-PTB): Madame la présidente, monsieur le ministre, les prisons ont subi la crise du coronavirus de plein fouet. Comme toutes les collectivités, elles sont soumises à des risques élevés. Il a fallu adapter et réorganiser tout le fonctionnement pénitentiaire, tenter de limiter les contacts dans les établissements

Depuis le début de cette semaine, les détenus peuvent de nouveau avoir des contacts physiques avec des visiteurs. Les syndicats sont inquiets à ce sujet. Les gardiens de prison mènent actuellement une grève de 48 heures.

Une concertation aura-t-elle lieu? Comment se présente actuellement la situation parmi les détenus? Le ministre est-il disposé à revenir sur les assouplissements? Existe-t-il un lien avec les décisions du Conseil national de sécurité d'aujourd'hui? Des mesures supplémentaires seront-elles adoptées afin de réduire à un minimum le risque de contamination dans les prisons? Dans quelles conditions le service minimum est-il assuré durant cette grève?

01.02 Sophie De Wit (N-VA): Pourquoi le règlement des visites a-t-il été assoupli contre la volonté du personnel? La suspension de la visite intime a-t-elle donné lieu à davantage d'agressions dans l'enceinte des prisons? Les syndicats ont-ils formulé des propositions alternatives en vue d'un assouplissement du règlement des visites? Des visites dans l'intimité ont-elles déjà eu lieu depuis le 21 septembre? Les syndicats ont-ils respecté toutes les procédures relatives au préavis de grève et au service minimum? Quel est l'état actuel de la situation dans l'enceinte des prisons?

01.03 Nabil Boukili (PVDA-PTB): De versoepelingen van de gezondheidsmaatregelen, waartoe de minister en DG EPI eenzijdig besloten hebben, vormen een

surpeuplés, assurer la présence de personnel en nombre suffisant malgré les malades et les quarantaines, alors qu'ils sont déjà structurellement en sous-effectifs.

La plupart des agents ont donné le meilleur d'eux-mêmes pour assurer leur travail, et ce, même au pic de l'épidémie, et ensuite pour permettre un certain déconfinement dans les prisons. Mais aujourd'hui, les mesures d'assouplissement décidées unilatéralement par le ministre de la Justice et la Direction générale des Établissements pénitentiaires représentent un danger tant pour les détenus que pour les agents. C'est la raison pour laquelle les organisations syndicales ont lancé un préavis de grève. Voilà aussi pourquoi un grand nombre de travailleurs soutiennent le mouvement de grève de ces mardi 22 et mercredi 23 septembre.

Monsieur le ministre, pourquoi n'avez-vous pas écouté sérieusement les acteurs de terrain durant la concertation sociale? La concertation sociale ne permet-elle pas de définir les solutions réalistes et applicables au terrain, d'autant que l'on entend des inquiétudes dans le chef de certains directeurs d'établissement?

Les travailleurs souhaitent obtenir des précisions sur la manière d'appliquer certaines de vos solutions irréalistes. Par exemple, comment gérerez-vous la mise en quarantaine des détenus après des visites intimes alors qu'il manque de cellules disponibles à cette fin dans de nombreux établissements?

Par ailleurs, nous avons appris que le nombre de détenus en soins à la prison de Bruges a fortement augmenté. Pouvez-vous donner les chiffres de l'évolution pour les trois dernières semaines? Du point de vue du timing, pourquoi assouplir des mesures sanitaires dans les prisons maintenant, alors que le nombre de contaminations est en train d'augmenter fortement dans la société et que les virologues tirent la sonnette d'alarme?

Une nouvelle concertation est prévue le 1er octobre avec les organisations syndicales. Êtes-vous disposé à revoir le règlement des visites en fonction des retours de terrain, d'une part, et de l'évolution des chiffres, d'autre part?

À *De Afspraak*, vous avez défendu le maintien du port du masque dans les écoles, en raison notamment des dangers de diffusion de l'épidémie. Pourquoi n'avez-vous pas la même prudence quand il s'agit des prisons?

Aujourd'hui déjà, dans certaines prisons, il peut y avoir 13 absents sur 36 agents pour cause de maladie et quarantaine. Comment comptez-vous faire si cela augmente encore?

Le personnel du cabinet ministériel ira-t-il sur le terrain pour faire fonctionner les prisons?

Monsieur le ministre, quelles leçons ont-elles été tirées de la gestion de l'épidémie dans les prisons lors de la première vague? Quel est le plan en cas de seconde vague? Quelles procédures diffèrent-elles de celles suivies lors de la première vague? Qu'est-il prévu en termes de protection individuelle?

gevaar voor de gevangenen en de cipiers. De vakbonden hebben een stakingsaanzeiging ingediend, en de stakingsoproep werd op 22 en 23 september zeer goed opgevolgd. Waarom hebt u tijdens het sociaal overleg niet ernstig naar de actoren van het terrein geluisterd?

De werknemers vinden dat sommige van uw voorstellen onrealistisch zijn, zoals bijvoorbeeld het in quarantaine plaatsen van gedetineerden na een intiem bezoek. Hoe zult u dat bolwerken, terwijl er te weinig cellen beschikbaar zijn.

In de gevangenis van Brugge is het aantal gevangenen dat verzorging nodig heeft fors toegenomen. Wat zijn de cijfers van de evolutie tijdens de jongste drie weken? Waarom versoepelt men nu de maatregelen, terwijl het aantal besmetting gestaag in de lift zit?

Op 1 oktober staat er opnieuw sociaal overleg met de vakbonden op de agenda. Bent u bereid om in functie van de feedback van het terrein en van de evolutie van de cijfers het bezoekreglement te herzien?

In *De Afspraak* hebt u ervoor gepleit dat men op school mond-maskers blijft dragen. Waarom bent u niet even voorzichtig wanneer het over gevangenissen gaat?

Thans kan het al voorvallen dat er in sommige gevangenissen 13 van de 36 cipiers afwezig zijn wegens ziekte en quarantaine. Wat zult u doen als die cijfers nog toenemen?

Welke lessen werden er getrokken uit de aanpak van de epidemie in de gevangenissen tijdens de eerste golf? Wat is het plan in geval van een tweede golf? Welke procedures verschillen van de procedures die tijdens de eerste golf gevuld werden? Welke

maatregelen werden er getroffen op het vlak van de individuele bescherming?

01.04 Katleen Bury (VB): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, we hebben hier het inleidende verhaal al gehoord en ik ga meteen over tot mijn vragen.

Is het waar dat in weerwil van wat het personeel eigenlijk vroeg de bezoekregeling werd aangepast zonder met hun opmerkingen rekening te houden? Hoeveel gedetineerden zullen er van deze versoepeling gebruik maken? Worden de personeelsleden die in contact zullen komen met de gedetineerden die van de versoepeling gebruikmaken extra beschermd? Is er nieuw overleg met de vakbond gepland? Liggen er nieuwe voorstellen op tafel die ervoor kunnen zorgen dat de situatie wordt opgelost?

01.04 Katleen Bury (VB): Est-il exact que les dispositions en matière de visites ont été modifiées sans prendre en compte les remarques du personnel? Combien de détenus pourront-ils faire appel à cet assouplissement? Les membres du personnel carcéral en contact avec ces détenus jouiront-ils d'une protection supplémentaire? De nouvelles concertations avec les syndicats sont-elles prévues? De nouvelles propositions permettant de résoudre la situation sont-elles sur la table?

01.05 Bercy Slegers (CD&V): *Op een schriftelijke vraag over het aantal coronabesmettingen in de gevangenissen kreeg ik recent het antwoord dat het aantal besmettingen sinds het begin van de pandemie vrij laag was. In de beschrijving die volgde van de genomen maatregelen, was duidelijk dat niets aan het toeval wordt overgelaten opdat het virus buiten de gevangenismuren zou blijven.*

Recent werden versoepelingen aangekondigd bij het bezoekrecht. Zo zou fysiek contact tussen een gevangene en zijn of haar familieleden opnieuw mogelijk worden. De vakbonden zijn het duidelijk niet eens met deze, volgens hen eenzijdig genomen, beslissing. Daarom dienden zij ook een stakingsaanzegging in.

Mijnheer de minister, ik heb de volgende vragen voor u.

Kunt u bevestigen of over de beslissing om de maatregelen rond het bezoekrecht in de gevangenis te versoepelen vooraf overlegd is met de betrokkenen?

Hebben de vakbonden zelf tegenvoorstellen gedaan over haalbare versoepelingen binnen het bezoekrecht?

Is de versoepeling zoals aangekondigd officieel doorgevoerd op 21 september of werd deze tijdelijk uitgesteld door de stakingsaanzegging van de cipiers? Vonden er, in het eerste geval, dan reeds bezoeken zonder toezicht plaats?

01.05 Bercy Slegers (CD&V): *Depuis le début de la pandémie, le nombre de contaminations au coronavirus dans les prisons était assez faible. Rien n'a été laissé au hasard pour garder le virus hors des murs des prisons.*

Des assouplissements dans le régime de visites ont été annoncés récemment, mais les syndicats s'insurgent et ont déposé un préavis de grève.

Cette décision a-t-elle été préparée par des concertations préalables? Les syndicats ont-ils introduit eux-mêmes des contre-propositions? Cet assouplissement est-il officiellement entré en vigueur le 21 septembre comme prévu, et des visites sans surveillance ont-elles déjà eu lieu, ou les nouvelles mesures ont-elles au contraire été provisoirement reportées en raison du préavis de grève?

01.06 Minister Koen Geens: Mevrouw de voorzitter, dames en heren, het overleg in het kader van de stakingsaanzegging is vorige woensdag om 13.00 uur gestart en kreeg een elektronisch vervolg op maandag 21 september. De Directie-Generaal van het gevangeniswezen en mijn kabinetsmedewerker hebben uitvoerig geluisterd naar de argumenten en opmerkingen van de vakbonden.

Op woensdag werden enkele voorstellen geformuleerd door de directeur-generaal van het gevangeniswezen om het risico van

01.06 Koen Geens, ministre: La concertation a démarré mercredi passé après le préavis de grève. Vendredi, les syndicats ont fait savoir que le personnel ne pouvait adhérer aux propositions formulées par le directeur général de l'administration pénitentiaire pour diminuer les risques de contami-

besmetting verder te reduceren, maar vrijdagochtend meldden de vakbonden dat het personeel zich massaal niet kan vinden in deze voorstellen. Daarop besliste de overheid om de bestaande richtlijnen te handhaven en verder te bekijken wat er kon worden gedaan. Maandag werden er nieuwe voorstellen gedaan, maar ook deze werden niet aanvaard. Een staking was onafwendbaar.

Ik begrijp dat het moeilijk is om versoepelingen door te voeren wanneer de cijfers niet zo gunstig zijn, maar net zoals in de vrije samenleving bestaat ook binnen het gevangeniswezen het besef dat het niet enkel een kwestie is van preventie van besmettingen, maar ook een kwestie van maatschappelijk welzijn voor gedetineerde burgers en hun familie. Deze versoepelingen waren nodig omdat men in de gevangenissen al meer dan een half jaar alle fysieke contacten verbiedt. Velen onder u zijn niet zo jong en het verbaast mij dat men het zo evident vindt dat alle fysieke contacten verboden zijn in de gevangenissen.

Deze versoepelingen van de bezoekregelingen werden voor advies voorgelegd aan Sciensano dat hier en daar aanpassingen heeft voorgesteld. Ook de preventieadviseur voor de gevangenissen heeft zijn advies gegeven. Beide adviezen worden gevuld.

De toegangsprocedure en de criteria waaraan de bezoekers moeten voldoen, zijn dezelfde als bij een gewoon bezoek zonder toezicht. Verder blijven de reeds bestaande coronamaatregelen gelden, namelijk het dragen van een mondmasker, het ontsmetten van de handen, het inschrijven bij het onthaal, de mogelijke temperatuurmeting enzovoort.

Een verklaring op erewoord moet worden ingevuld met betrekking tot het al dan niet ziek geweest zijn in de voorbije veertien dagen of met betrekking tot de terugkeer uit een rode zone. Men dient zich er ook toe te verbinden om de gevangenis te informeren indien men ziek zou worden binnen de twee dagen na het bezoek. Na elk bezoek wordt de volledige ruimte schoongemaakt en maximaal verlucht. Meubilair en sanitair worden ontsmet en de linnenset in de kamer van het ongestoord bezoek wordt volledig verschoond.

Gedetineerden die gebruikmaken van de versoepelde bezoekregeling worden gevuld zoals elke andere gevangene. Er is bovendien verhoogde waakzaamheid gevraagd voor het detecteren van de symptomen van COVID-19 in het algemeen en ten aanzien van gedetineerden die van bezoek zonder toezicht genieten in het bijzonder. Daarenboven zijn de social-distancingregels ook van toepassing op de gedetineerden.

Si tout le monde, détenus, visiteurs et personnel de la prison, suit rigoureusement les règles et les mesures sanitaires et d'hygiène, le danger pour les agents pénitentiaires est minimal. Ils rencontrent un plus grand risque de contamination dans des situations en dehors de la prison.

Mevrouw Bury, u vroeg hoeveel gedetineerden reeds gebruikmaakten van de versoepeling van de bezoekregeling. Ik moet u meedelen dat het wegens de korte tijdsspanne niet mogelijk was deze cijfers te bekomen.

nation. Les nouvelles propositions de lundi n'ont pas été acceptées non plus, rendant une grève inévitable.

Les mauvais chiffres actuels de la pandémie rendent des assouplissements difficiles, mais tout comme par delà les murs de la prison, la société qui vit à l'intérieur de ses murs, où les contacts physiques sont interdits depuis plus de six mois déjà, prend conscience que ce n'est pas la seule prévention qui est en jeu mais aussi le bien-être social des citoyens détenus et de leurs familles. Les avis de Sciensano et du conseiller en prévention au sujet d'un assouplissement sont suivis. La procédure d'accès et les critères pour les visites sont les mêmes que pour une visite ordinaire sans surveillance. Le visiteur doit remplir une déclaration sur l'honneur attestant qu'il n'est pas malade ou n'est pas revenu d'une zone rouge dans les deux semaines précédentes et il existe un devoir de signalement si la personne tombe malade dans les deux jours qui suivent la visite.

Als iedereen zich strikt aan de gezondheidsregels en –maatregelen houdt, is het risico voor de penitentiair beambten uiterst klein.

Je ne dispose pas de chiffres concernant le nombre de détenus qui ont fait usage de l'assouplissement.

Bij de aanvang van de crisis in maart en de implementatie van de strenge veiligheidsmaatregelen zijn er in enkele gevangenissen gewelddadige opstoten geweest. Sindsdien waren er weinig tot geen gewelddadige incidenten die in verband staan met de COVID-19-pandemie. Van een opvallende stijging van agressie kan ik dus niet spreken. Het gemor wordt echter wel luider.

Aan de andere kant van de gevangenismuur bestaat er ook protest tegen het uitblijven van versoepelingen van het bezoekregime, met name inzake het ongestoord bezoek vanwege de partners van gedetineerden.

Demain, une nouvelle concertation est prévue afin d'évaluer les décisions du Conseil national de sécurité d'aujourd'hui, d'examiner s'il y a des répercussions pour certaines prisons, et s'il est nécessaire d'adapter certaines procédures. Il n'y a aucune garantie d'obtenir un accord avec les syndicats s'ils ne changent pas leur vision de la situation. Les syndicats demandent un retour au régime des visites qui était applicable jusqu'au 14 septembre, c'est-à-dire sans assouplissement, mais ce n'est pas acceptable.

De vakbonden hebben geen enkel tegenvoorstel van versoepelingen gedaan tijdens het overleg. Zij hebben zich beperkt tot het verwerpen van elke verdere aanpassing die nog meer het risico op besmetting zou verhogen.

De nieuwe bezoekregeling is ingegaan op maandag 14 september. Een aantal gevangenissen heeft die vanaf dag één toegepast en ongestoorde bezoeken laten plaatsvinden zonder enig probleem.

De vakbonden hebben de stakingsaanzeiging op 11 september elektronisch bezorgd aan de directeur van het gevangeniswezen en aan mijzelf. Zij kondigden aan dat er eenstaking mogelijk was vanaf dinsdag 22 september om 06.00 uur. Deze intentie is bevestigd in de nacht van vrijdag 18 september op zaterdag 19 september, met de toevoeging dat destaking zal eindigen op 24 september om 06.00 uur.

In die zin werd de wetgeving over de procedure en de termijnen nageleefd. Om volledig conform te zijn, moest de stakingsaanzeiging wel ondertekend zijn. De vakbonden werden daar attent op gemaakt tijdens het overleg dat volgde.

Wat het naleven van de regels betreft door de individuele personeelsleden, die de verplichting om hun intentie wel of niet te staken moesten bezorgen aan het inrichtingshoofd, moet de evaluatie nog gebeuren in de volgende dagen.

Concernant la question de M. Boukili ayant trait à l'occupation du centre médical de Bruges, je puis communiquer les chiffres suivants. Depuis la pandémie, 58 détenus (sur 10 000) ont été testés positifs à la COVID-19. Ces détenus ont été hospitalisés dans la section médicale de la prison de Bruges. À la date d'hier, le 22 septembre, on comptait 18 détenus malades et 2 guéris mais contagieux. Ces

Lors de l'instauration des mesures de sécurité strictes, quelques prisons ont connu des poussées de violence, mais aucune hausse marquée du nombre d'incidents violents n'est à signaler depuis lors. Le mouvement de grogne s'amplifie cependant. On constate également des protestations contre l'absence d'assouplissement pour la visite dans l'inimité des partenaires des détenus.

Er zal morgen overleg plaatsvinden om na te gaan of bepaalde procedures moeten worden aangepast in het licht van de NVR van vandaag. Er zijn geen garanties dat er een akkoord zal kunnen worden bereikt, want de vakbonden vragen een terugkeer naar de regeling die tot 14 september van kracht was. Dat is niet aanvaardbaar.

Les syndicats n'ont formulé aucune contre-proposition. Le nouveau règlement des visites a été appliqué dans plusieurs prisons dès son instauration, le 14 septembre. Le préavis de grève m'a été communiqué par la voie électronique, ainsi qu'au directeur général, le 11 septembre. La grève débuterait le 22 septembre à 6 h. Le préavis de grève a fait l'objet d'une précision la nuit du 18 au 19 septembre, à savoir que la grève prendrait fin le 24 septembre à 6 heures. La législation régissant la procédure et les délais a, dès lors, été observée, même si l'attention des syndicats a été attirée sur le fait que tout préavis de grève doit être signé. Il sera vérifié au cours des prochains jours si tous les membres du personnel ont respecté les règles.

Wat de gevangenis van Brugge betreft, hebben er sinds de pandemie 58 gedetineerden (op 10.000) positief getest op het coronavirus en werden zij opgenomen in de medische afdeling.

chiffres comprennent à la fois les détenus malades présentant des symptômes et les personnes malades asymptomatiques.

Op 22 september waren er 18 zieke gedetineerden en 2 gedetineerden genezen, die echter nog besmettelijk waren. Die cijfers omvatten de symptomatische en asymptomatische besmette personen.

Gisteren waren er in zo goed als geen enkele gevangenis echt problemen, ook al werd het streefcijfer voor de minimale dienstverlening niet overal bereikt. Er was politie aanwezig in de volgende gevangenissen: Brugge, Dendermonde, Gent, Mechelen, Mons, Saint-Hubert, Sint-Gillis, Vorst-Berkendael en Wortel. Vandaag is er politie in versterking te Gent, Hasselt, Mechelen, Sint-Gillis en Vorst. In totaal betekende dat overdag een inzet van 41 politiemensen, de voorbije nacht 22. Vannacht en vandaag is er geen politie aanwezig in de Waalse gevangenissen. Over het algemeen kan men stellen dat de meeste gevangenissen de diensten hebben geleverd die ingepland waren. Na destaking zal een globale evaluatie worden gedaan.

U weet dat het maar een 48 urenstaking is en dat dan de inzet van de politie normaal blijft. Het is pas vanaf het 49ste uur dat wij de echte minimale dienstverlening kunnen toepassen.

La situation au sein des prisons, en ce qui concerne la pandémie de COVID-19, fait l'objet d'un suivi minutieux au jour le jour. Lorsqu'il s'avère que les règles actuelles d'hygiène et de sécurité ne produisent plus l'effet souhaité, une réponse est aussitôt apportée et des mesures complémentaires sont prises.

Je suis très heureux, monsieur Boukili, que vous regardiez *De Afspraak*; il est vrai que j'y ai dit que je le regretterais si l'on abrogeait ou supprimait les règles en matière de port du masque dans les écoles, mais comme moi, vous savez que les enfants à partir de douze ans ne doivent pas porter le masque tout le temps. Ils doivent seulement le porter en classe. Je crois que pour les détenus et les agents pénitentiaires, des règles semblables sont applicables. Le port du masque s'impose, par exemple, au préau ou quand on fait des mouvements et ne s'impose pas en cellule, ce qui est évident.

Pratiquement aucun problème ne s'est posé, bien que l'objectif de service minimum n'ait pas été atteint partout. En journée, 41 agents de police ont été déployés, et la nuit dernière, ils étaient 22. La police est absente des prisons wallonnes. Une évaluation globale sera menée après la grève.

Le service minimum ne peut être appliqué qu'à partir de la 49e heure de grève.

Wat de coronapandemie betreft, wordt de situatie in de gevangenissen van dag tot dag opgevolgd. Ondoeltreffende regels worden bijgesteld.

De gedetineerden en de penitentiair beambten moeten het mondmasker enkel dragen wanneer dat nodig is.

01.07 Katja Gabriëls (Open Vld): Mijnheer de minister, ik heb een antwoord gekregen op alle vragen die ik heb gesteld. Het is inderdaad altijd een evenwicht zoeken tussen het garanderen van een minimum aan sociaal contact – anders zijn de gevolgen binnen de gevangenis-muren waarschijnlijk ook niet te overzien – en het verbieden van alle fysiek contact gedurende een halfjaar, wat misschien niet houdbaar is. Men moet een evenwicht zoeken tussen enerzijds sociaal contact en anderzijds de veiligheid en gezondheid van iedereen, zoals de gedetineerden en het personeel.

Ik kan alleen maar hopen dat er morgen toch een akkoord wordt bereikt. Helemaal geen versoepeling is misschien onhoudbaar, maar er moet morgen toch een compromis uit de bus komen, anders zal de extra druk op het politiekorps, dat nu al overbelast is, ook niet te overzien zijn.

01.07 Katja Gabriëls (Open Vld): Il s'agit en effet de trouver un équilibre entre les contacts sociaux, d'une part, et la sécurité ainsi que la santé des détenus et du personnel, d'autre part. J'espère qu'un compromis se dégagera demain, sous peine d'augmenter encore la pression qui pèse sur le corps de police.

01.08 Sophie De Wit (N-VA): Mijnheer de minister, het is juist wat collega Gabriëls zegt: het is een moeilijke evenwichtsoefening. Dat is

01.08 Sophie De Wit (N-VA): J'espère moi aussi qu'un accord

veral zo: in de WZC's, maar ook in de gevangenissen. Uiteraard moet er naar een systeem worden gezocht om bezoek meer mogelijk te maken op een veilige manier.

Het is alleen bijzonder jammer dat daarover geen akkoord kan worden bereikt en dat er blijkbaar geen bereidheid was om te praten over mogelijke tegenvoorstellen. Ik vind dat jammer en ik hoop dat bij het volgende overleg van morgen wel iets uit de bus komt, want anders vrees ik dat, als de situatie blijft zoals vandaag en het bezoek toegelaten blijft, wat ik ook ergens wel begrijp, de bezorgdheden van de cipiers zullen blijven bestaan en wij misschien wel vertrokken zijn voor langere stakingen, wat de last voor onze politiediensten alleen nog maar verhoogt. Ik ben benieuwd wat het overleg zal opleveren.

01.09 Nabil Boukili (PVDA-PTB): Madame la présidente, monsieur le ministre, j'ai écouté avec attention vos réponses. Vous avez commencé par donner une réponse générale. Or, vous savez mieux que moi que chaque établissement est différent. Les infrastructures ne sont pas identiques et on ne peut répondre à cette problématique par une réponse théorique générale. Il faut prendre chaque établissement avec les moyens dont il dispose, notamment en termes d'infrastructure.

Par ailleurs, je ne pense pas que les syndicats appellent à la grève ou que les agents pénitentiaires soutiennent ce mouvement de grève juste pour le plaisir. Je pense qu'ils ont de bonnes raisons. Une des raisons, c'est tout d'abord le manque d'écoute de votre ministère, alors que, sur le terrain, certaines mesures s'avèrent irréalistes. Généralement, les syndicats sont mis devant le fait accompli. C'est en tout cas ce qu'ils nous disent.

Vous dites attendre un assouplissement des revendications syndicales, mais vous, êtes-vous prêt à revoir certaines de vos mesures qui ne correspondent pas aux difficultés du terrain?

En l'occurrence, ce que dénonce ici les syndicats et les agents pénitentiaires l'est dans l'intérêt tant des agents que des détenus. Il faut faire en sorte d'éviter un confinement total dans les prisons, si les contaminations augmentent de manière alarmante. Si les agents contestent les décisions qui sont prises, c'est parce qu'ils veulent éviter une contamination générale et des mesures beaucoup plus strictes qu'aujourd'hui. C'est pour éviter cela que les agents réagissent.

Comme vous présentez toujours un tableau général, je reprends, moi aussi, un élément général. Aujourd'hui, l'effectif nécessaire pour gérer les prisons est insuffisant. Il manque 460 agents, sans compter les maladies et les quarantaines. À quand un vrai plan emploi pour recruter des agents pénitentiaires? Même la fonction n'est plus attractive. Vous me dites que non, mais les chiffres qui nous parviennent indiquent clairement un manque de personnel. Vous ne pouvez pas dire que les 6 800 agents pénitentiaires nécessaires sont aujourd'hui présents sur le terrain. Or, ce chiffre n'est pas le reflet de la réalité. À un moment donné, il faut le prendre en considération et la moindre des choses est d'écouter et d'entendre les agents de terrain quand ils vous disent que vos mesures sont irréalistes et ne sont pas applicables.

pourra être trouvé parce qu'une prolongation des grèves du personnel pénitentiaire ne fera qu'augmenter la pression sur les services de police.

01.09 Nabil Boukili (PVDA-PTB): De gevangenissen verschillen van elkaar en men kan dus geen algemene oplossing aanreiken. Er moeten oplossingen gevonden worden in functie van de middelen waarover elke inrichting beschikt. De vakbonden roepen niet op tot een staking omdat ze dat plezant vinden en de penitentiair beambten steunen de staking ook niet voor hun plezier. Ze vinden dat ze voor het blok gezet worden en dat bepaalde maatregelen onwerkbaar zijn. Ze willen een totale lockdown wegens een exponentiële toename van het aantal besmettingen voorkomen, hun voorstellen zijn in het belang van het personeel en de gedetineerden. Er is een structureel personeelstekort, wanneer zal er werk gemaakt worden van een echt aanwervingsplan?

01.10 Katleen Bury (VB): Mijnheer de minister, het is spijtig dat er geen akkoord is bereikt met de cipiers. Deze mensen hebben nu al zo'n hoge werklast en die kan niet berekend of gemeten worden. Het aantal gevangen dat gebruik wil maken van die versoepelingen is ontelbaar. Het is ook belangrijk dat het personeel gezond blijft.

Verschillende virologen zeggen dat dit niet het moment is voor versoepelingen en ze betreuren wat er op de Veiligheidsraad is beslist. Het is ook niet het moment om dat in de gevangenissen toe te passen. Het is niet het moment om daar te experimenteren. Het aantal besmettingen ligt veel te hoog. Hopelijk wordt er donderdag grondig nagedacht over wat er daar beslist wordt.

01.11 Bercy Slegers (CD&V): Het is inderdaad niet evident dat de discussie opnieuw ontstaat op het moment dat de curve wat stijgt. Waakzaamheid is geboden. Anderzijds is het ook niet evident dat gevangen al zes maanden geen fysiek contact meer hebben gehad. Dat weegt op iemand. Het is terecht dat de vraag naar versoepeling rijst.

We zullen moeten zoeken naar een evenwicht. Ik vertrouw de minister erin dat hij daarnaar zal zoeken en het zal bewaken. Bij de volgende overlegmomenten is de andere kant van de tafel hopelijk ook bereid om te zoeken naar een gezond evenwicht in het belang van beide partijen.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

01.12 Zakia Khattabi (Ecolo-Groen): Madame la présidente, je voudrais faire une remarque relative à l'ordre du jour.

Je suis arrivée alors que le débat avait déjà commencé. Je voudrais faire acter dans les annales de nos travaux un désaccord entre moi et le cabinet à propos de l'ordre du jour.

En effet, j'ai déposé deux questions: une la semaine dernière et une autre cette semaine concernant un marché public pour les deux nouvelles prisons. Ma question de la semaine dernière a été orientée vers la commission de la Mobilité. Il est vrai que la façon dont j'ai formulé ma question pouvait prêter à confusion. C'était un peu abusif mais ce n'était pas grave. Mais ma question cette semaine portait plus sur un débat politique et elle a aussi été orientée vers la commission de la Mobilité. Je n'ai pas réagi à ce moment-là pensant qu'elle figurerait à l'ordre du jour. Or, ni la semaine dernière ni cette semaine, (le ministre, par ailleurs, est le même et c'est justement en cela que la chose est difficile à accepter) n'était et n'est prévue de séance de questions/réponses. Je souhaitais le signaler et le faire acter dans les travaux de la commission de la Justice.

La présidente: Je vous remercie, Madame Khattabi.

Nous ne le savions pas sinon nous aurions pu régler cela. Je pense que, la semaine prochaine, le ministre répondra aux questions concernant la Régie. Vous pourrez poser vos questions à ce moment-là.

01.13 Koen Geens, ministre: Madame Khattabi, je crois que nous répondrons à la question dans la commission compétente, même s'il s'agira de la même personne. Ce sera en une tout autre qualité que je vous répondrai en commission de la Mobilité en tant que ministre chargé de la Régie, si cela vous convient. Ce sera la semaine prochaine.

01.14 Zakia Khattabi (Ecolo-Groen): Je vous remercie.

De voorzitter: De heer Colebunders is niet aanwezig. De heer Van Hecke zit momenteel de commissie

01.10 Katleen Bury (VB): Le nombre de contaminations est très élevé et le temps n'est donc pas aux assouplissements ou aux expérimentations. J'espère que la décision à prendre fera l'objet d'une mûre réflexion.

01.11 Bercy Slegers (CD&V): Je fais confiance au ministre pour trouver une solution équilibrée et j'espère que la même disposition au compromis existe de l'autre côté de la table.

voor Economie, Consumentenbescherming en Digitale Agenda voor en heeft laten weten dat hij daar niet onmiddellijk weg kan. De heer Segers is ook niet aanwezig.

02 Samengevoegde vragen van

- Stefaan Van Hecke aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De verjaring van het Fortisdossier" (55008506C)
- Ben Segers aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De verjaring van het Fortisdossier" (55008690C)
- Nabil Boukili aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De Fortiszaak" (55008716C)

02 Questions jointes de

- Stefaan Van Hecke à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La prescription du dossier Fortis" (55008506C)
- Ben Segers à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La prescription du dossier Fortis" (55008690C)
- Nabil Boukili à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "L'affaire Fortis" (55008716C)

02.01 **Nabil Boukili** (PVDA-PTB): Monsieur le ministre, douze ans après la crise bancaire, les ex-administrateurs de Fortis ne seront pas jugés. La chambre du conseil a en effet décidé, en date du 4 septembre, que les charges sont prescrites. Ce coup de théâtre est le dernier d'une longue liste depuis 2008. L'affaire Fortis est l'un des plus gros échecs judiciaires du royaume. La soif de profits et les mensonges de Maurice Lippens et des autres dirigeants de Fortis ont coûté des milliards à la population, mais ils ne sont pas poursuivis, alors que l'on poursuit un homme ayant volé des muffins périmes dans les poubelles d'un supermarché.

Dans une interview pour *De Afspraak*, à la question "Que diriez-vous aux victimes de Fortis?", vous avez répondu ce 9 septembre que, je vous cite, "en Belgique, nous nous efforçons d'obtenir une justice raisonnable pour un coût raisonnable. Il y a 2 milliards de budget pour la justice contre 50 milliards pour la santé".

Au vu de ce qui précède, monsieur le ministre, pourquoi la décision de la chambre du conseil intervient-elle plus de quatre ans après la fin de l'instruction? Comment expliquez-vous la lenteur de la justice dans cette affaire? Ce dossier n'était-il pas prioritaire? Le parquet a-t-il laissé traîner le dossier?

Vos propos reviennent-ils à dire que la société doit accepter que le budget limité du pouvoir judiciaire conduise à une impunité comme dans l'affaire Fortis? N'estimez-vous pas qu'en laissant les gros poissons s'enfuir à chaque fois ou en les laissant acheter leur procès, le gouvernement belge perd beaucoup de ressources?

Quelles leçons tirez-vous de cet échec judiciaire? Organiserez-vous un audit afin d'éviter la réitération d'une telle débâcle dans une autre affaire?

Je vous remercie.

02.01 **Nabil Boukili** (PVDA-PTB): Twaalf jaar na de bankencrisis blijkt dat de voormalige bestuurders van Fortis niet berecht zullen worden. Op 4 september heeft de raadkamer beslist dat de tenlasteleggingen verjaard zijn. Deze coup de théâtre is de laatste van een lange reeks, waardoor de zaak-Fortis verworden is tot een van de grootste gerechtelijke miskleunen van het land. De geldhonger en de leugens van de toplui hebben de bevolking miljarden gekost, maar zij zullen niet vervolgd worden, in tegenstelling tot de arme stakker die enkele vervallen muffins stelt uit de vuilnisbakken van een supermarkt.

In *De Afspraak* van 9 september hebt u gezegd dat wij in België ons best doen om een redelijke rechtspraak voor een redelijke prijs te krijgen en u vergeleek bij die gelegenheid de 2 miljard euro van de begroting van Justitie met de 50 miljard euro van Volksgezondheid.

Waarom valt de beslissing van de raadkamer 4 jaar nadat het onderzoek afgerond werd? Hoe verklaart u die slakkengang? Was het dossier geen prioriteit? Heeft het parket de zaak laten aanslepen?

Beweert u dat we met een zekere mate van straffeloosheid moeten leren leven omdat het budget van

de rechterlijke macht beperkt is? Bent u niet van oordeel dat door de grote vissen te laten ontsnappen, de regering vele ontvangsten misloopt? Welke lessen trekt u uit deze mislukking? Zult u een audit organiseren om te voorkomen dat een dergelijk debacle zich in de toekomst zou herhalen?

02.02 Ben Segers (sp.a): Mevrouw de voorzitter, ik verwijst naar de ingediende vraag.

De correctionele raadkamer van Brussel heeft na bijna twaalf jaar beslist dat alle tenlasteleggingen in het onderzoek naar de teloorgang van Fortis verjaard zijn. De onderzoeksrechter had zeven ex-bestuurders van de Fortis-groep en Fortisbank in verdenking gesteld omdat zij in 2007 en 2008 de beleggers onvoldoende zouden hebben geïnformeerd. Duizenden mensen verloren geld, maar een rechtszaak komt er niet.

Helaas is dit weer een voorbeeld van het falend justitieel systeem dat dergelijke grote financiële onderzoeken niet tot een goed einde kan brengen.

Ik heb daarover de volgende vragen, mijnheer de minister.

Graag een overzicht van alle stappen die het parket en parket-generaal in dit onderzoek heeft genomen?

Zijn er opmerkelijke stappen die niet of wel genomen zijn geweest waardoor het onderzoek vertraging heeft opgelopen?

Hoe komt het dat het onderzoek niet tijdig werd afgerond waardoor de zaak is verjaard?

In 'De Afspraak' zei u als antwoord ten opzichte van de gedupeerden dat we in België streven naar een redelijke justitie voor een redelijke kost. Er is 2 miljard euro budget voor Justitie tegenover 50 miljard euro voor Gezondheid. Ik hoop dat u begrijpt dat dit geen degelijk antwoord is voor diegene die al jaren wachten op rechtvaardigheid. De verjaring is vaak een probleem in grote financiële zaken.

Welke oplossing ziet u voor dit probleem buiten de extra financiering van Justitie? Zal u zelf hierin iets ondernemen?

De voorzitter: Mijnheer de minister, de heer Van Hecke kon hier niet aanwezig zijn omdat hij momenteel een andere commissie voorzit. Hij heeft echter gevraagd of u toch het antwoord op zijn vraag kunt geven.

02.03 Koen Geens, ministre: Monsieur Boukili, il est vraiment important que, lorsque vous regardez *De Afspraak*, vous écoutez la réponse dans son intégralité. En effet, sur le plateau de cette émission, j'ai expliqué avec précision pourquoi, pour ma part, le procureur général n'avait pas entamé de poursuites. Je ne vais pas le répéter aujourd'hui, je ne fais que relayer la réponse qu'il m'a donnée, ce qui est mon devoir.

J'ai pris une certaine liberté et je me suis expliqué à ce sujet. J'avoue

02.02 Ben Segers (sp.a): Après 12 années, la chambre du conseil correctionnelle de Bruxelles a décidé que toutes les charges dans l'enquête sur la débâcle de Fortis sont prescrites. Le juge d'instruction avait inculpé sept anciens administrateurs, suspectés de ne pas avoir suffisamment informé les investisseurs en 2007 et 2008.

Le ministre peut-il donner un aperçu de toutes les démarches qui ont été entreprises dans le cadre de cette enquête par le parquet et le parquet général? L'un ou l'autre élément a-t-il, de ce fait, ralenti l'enquête? Pourquoi l'enquête n'a-t-elle pas été clôturée dans les délais? Quelle solution le ministre voit-il, hormis un financement supplémentaire, pour résoudre le problème de la prescription? Entend-il prendre des mesures à cet égard?

02.03 Minister Koen Geens: Mijnheer Boukili, toen u naar *De Afspraak* gekeken hebt, had u naar mijn volledige antwoord moeten luisteren en in het bijzonder naar mijn gedetailleerde uitleg over de redenen waarom de procureur-generaal geen vervolging ingesteld heeft.

que la volonté de la Belgique de proposer la meilleure justice pour un coût raisonnable et la meilleure santé pour un coût très élevé est extrêmement frustrant pour un ministre de la Justice. Tous les membres de la commission de la Justice devraient d'ailleurs partager cette frustration, et c'est seulement cette frustration que j'ai exprimée. Je veux, moi aussi, la meilleure santé mais aussi la meilleure justice. Il arrive que dire la vérité fasse mal, mais c'est un mal nécessaire.

Ik geef toe dat het Belgische streven naar de beste justitie tegen redelijke kosten en de beste gezondheid tegen zeer hoge kosten voor een minister van Justitie extreem frustrerend is. Ik heb enkel maar uiting gegeven aan die frustratie.

Mijnheer Van Hecke, mijnheer Segers, mijnheer Boukili, uw vragen werden voorgelegd aan de procureur-generaal van Brussel en deze meldt mij het volgende:

"Le dossier Fortis a été géré sans retard compte tenu de la complexité du dossier, de la procédure devant les juridictions liées à l'instruction, de l'exécution des devoirs d'enquête complémentaires et des choix stratégiques qui ont été faits."

De procureur-generaal van Brussel meldt mij dat er geen sprake van vertraging was bij de behandeling van het Fortisdossier, gelet op de complexiteit van het dossier en de strategische keuzes die gemaakt werden.

Gezien de onzekere uitkomst voor de feitenrechter en het aantal benadeelden heeft het openbaar ministerie inderdaad beslist om de voorkeur te geven aan de piste van schadevergoeding voor de slachtoffers. De onderhandeling van de burgerlijke transactie, die zeer complex was en de belangrijkste ooit gesloten in Nederland, heeft vrij lang geduurd. Tegelijkertijd kon het parket de strafprocedure niet inleiden zonder de afronding van deze transactie in gevaar te brengen.

Vu l'issue incertaine pour le juge du fond et le nombre de préjudiciables, le ministère public a résolu de se concentrer sur l'indemnisation des victimes. La négociation de la – très complexe – transaction civile a duré assez longtemps, et le parquet ne pouvait entamer une procédure pénale sans mettre cette transaction en péril.

La prescription a dès lors été atteinte parce que le ministère public a préféré veiller à ce que les milliers de préjudices soient indemnisés, sans devoir attendre pendant des années l'issue aléatoire d'une procédure judiciaire longue et coûteuse".

Tot slot is het noodzakelijk dat, enerzijds, de strafprocedure sterk wordt vereenvoudigd opdat strafonderzoeken sneller en efficiënter kunnen verlopen en daarom ligt er een Wetboek van strafvordering voor, en kan de bodemrechter sneller worden gevat. Ik verwijst u ter zake naar de voorstellen in dit ontwerp van een nieuw Wetboek van strafprocesrecht.

La procédure pénale doit être simplifiée afin que les instructions pénales puissent être menées plus efficacement et que le juge du fond puisse être saisi plus rapidement. C'est la raison pour laquelle un nouveau Code d'instruction criminelle est prêt à être discuté.

02.04 Ben Segers (sp.a): Ik wens er verder niets aan toe te voegen.
Dank u wel, mijnheer de minister.

02.05 Nabil Boukili (PVDA-PTB): Monsieur le ministre, quand vous demandez un renfort de financement pour la justice, vous savez très bien que, sur ce terrain, vous me trouverez à vos côtés. Je suis suffisamment intervenu dans cette commission pour plaider en faveur d'un investissement plus important dans la justice, parce qu'elle en a besoin.

02.05 Nabil Boukili (PVDA-PTB): Uiteraard is een enorme herfinanciering van Justitie nodig, maar ons rechtsysteem spaart de kapitaalkrachtigen. De zaak waarover we spreken, heeft de be-

Cependant, à cette question de moyens s'ajoute un aspect logique. Notre justice épargne les puissants. Ce n'est pas pour rien que notre législation comporte, par exemple, la transaction pénale élargie grâce à laquelle ils peuvent acheter leur procès. En l'occurrence, nous parlons d'une affaire qui a coûté des milliards aux contribuables et dont les responsables sont connus, visés par des chefs d'accusation assez clairs. Or le dossier est prescrit. Ils ne seront même pas jugés et ne passeront pas devant un tribunal. C'est scandaleux, monsieur le ministre!

lastingplichtigen miljarden euro's gekost. De verantwoordelijken zullen nochtans zelfs niet berecht worden, aangezien het dossier verjaard is. Dat is schandalig. Die zaak had de aandacht van het departement Justitie moeten krijgen. Dat moest een prioriteit zijn.

Si nous voulons que la population accorde sa confiance à la justice, ce n'est pas de cette manière qu'elle l'obtiendra. Cette affaire aurait dû attirer l'attention du département de la justice dans son ensemble. Elle devait être prioritaire, car elle a coûté des milliards d'euros aux contribuables – et nous continuons de payer. Or les coupables restent impunis. Est-ce cela, la justice que nous voulons pour notre société? Ce n'est pas mon souhait.

Je suis d'accord avec vous pour refinancer la justice en lui accordant des moyens plus étendus grâce à des investissements massifs pour qu'elle puisse accomplir son travail. En revanche, je refuse que soit accordée aux puissants la possibilité de ne pas être jugés pour des crimes qui sont reconnus par la loi et qui affectent considérablement la société. Si l'on veut obtenir la confiance de la population envers la justice, c'est exactement le contraire qu'il faut faire.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

03 Samengevoegde vragen van

- Stefaan Van Hecke aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Justitie en het drugsgeweld in Antwerpen" (55008511C)
- Stefaan Van Hecke aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De rol van de Staatsveiligheid en het drugsgeweld in Antwerpen" (55008512C)
- Sophie De Wit aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De strijd tegen de drugsmaffia in Antwerpen" (55008649C)
- Katja Gabriëls aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het aantal magistraten in het gerechtelijk arrondissement Antwerpen" (55008757C)
- Nahima Lanjri aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De drugsoorlog in Antwerpen" (55008872C)

03 Questions jointes de

- Stefaan Van Hecke à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La Justice et la violence liée au milieu de la drogue à Anvers" (55008511C)
- Stefaan Van Hecke à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le rôle de la Sûreté de l'État et la violence liée au milieu de la drogue à Anvers" (55008512C)
- Sophie De Wit à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La lutte contre la mafia de la drogue à Anvers" (55008649C)
- Katja Gabriëls à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le nombre de magistrats dans l'arrondissement judiciaire d'Anvers" (55008757C)
- Nahima Lanjri à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La guerre de la drogue à Anvers" (55008872C)

03.01 Sophie De Wit (N-VA): Mijnheer de minister, het is een tijdje rustiger geweest, maar de voorbije weken werd Antwerpen opnieuw opgeschrikt door een aantal nachtelijke ontploffingen van granaten en schietpartijen, incidenten die te linken zijn aan de drugswereld. Om daartegen op te treden werd in februari 2018 het Stroomplan

03.01 Sophie De Wit (N-VA): Ces dernières semaines, Anvers a de nouveau été secouée par des explosions nocturnes de grenades et des échanges de tirs liés au

gelanceerd. Meer dan twee jaar later is duidelijk dat de strijd nog altijd niet gestreden is en zelfs nog veel intensiever zal moeten worden gevoerd.

De Antwerpse burgemeester en de Antwerpse politie zijn nu gestart met Operatie Nachtwacht. Ze zullen 's nachts extra aanwezig zijn in de probleembuurten. Ze zijn ook goed uitgerust om om te gaan met wie dan toch agressief zou zijn binnen dat drugsmilieu. Op het vlak van ordehandhaving worden zeker en vast stappen vooruit gezet, maar het schoentje wringt toch wel bij de justitiële capaciteit en de opvolging. Volgens het Stroomplan zou het Antwerps arrondissement bevoegd worden voor de volledige haven. Jammer genoeg kwam daar niet zoveel van in huis. Er zou een gespecialiseerd team van het Antwerpse parket exclusief bevoegd gemaakt worden voor havencriminaliteit. Hiervoor zou ook nog eens extra capaciteit vrijgemaakt worden. In de praktijk werden een aantal magistraten van Antwerpen ook bevoegd in Oost-Vlaanderen en omgekeerd. Dat is natuurlijk geen extra capaciteit, want ze moeten uiteraard hun normale taken ook nog behartigen en zijn dus niet enkel met havengerelateerde criminaliteit bezig.

Op het vlak van justitie blijkt het Stroomplan jammer genoeg toch eerder dode letter te blijven. Dat is een van de pijnlijke gevolgen van een falende werklastmeting. Dat blijft een pijnpunt. Op basis van die werklastmeting zou het aantal magistraten in het arrondissement effectief bepaald worden op basis van de effectieve behoeften. Daar zijn we dus nog lang niet.

Plant u extra capaciteit in de magistratuur om in de justitiële opvolging van de strijd tegen drugscriminaliteit in Antwerpen en daarbuiten te voorzien? Zo ja, wanneer en hoeveel? Zo nee, laat u de situatie dan op zijn beloop?

Acht u de capaciteit van de federale gerechtelijke politie voor Antwerpen voldoende? Zo nee, zult u in versterking voorzien?

Hebt u zicht op de huidige stand van de werklastmeting?

De voorzitter: De heer Van Hecke is intussen aanwezig. U kunt uw twee vragen misschien samen stellen.

03.02 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, het drugsgeweld in Antwerpen is de voorbije weken aan het escaleren. Met de zogenaamde Operatie Nachtwacht lijken delen van Antwerpen getransformeerd in bijna oorlogsgebied. Toch wordt het afwachten of de operatie resultaat zal opleveren. Volgens de burgermeester van Antwerpen schort het namelijk ook aan de gerechtelijke opvolging van antidrugsacties.

Hij wordt daarin bijgetreden door de procureur, Franky De Keyzer, die stelt dat het wettelijk kader gewoonweg niet voldoet om alle dossiers op te volgen. Het kader bestaat uit 98 functies, maar volgens procureur De Keyzer zijn er zeker 130 mensen nodig. Bovendien zou er ook bij de federale gerechtelijke politie te weinig personeel aanwezig zijn.

Ik heb hierover de volgende vragen, mijnheer de minister.

Gaat u akkoord met de stelling dat het schort aan de gerechtelijke

monde de la drogue. Le bourgmestre et la police ont démarré l'opération Nachtwacht (veille nocturne) qui prévoit des patrouilles supplémentaires pendant la nuit. C'est au niveau du suivi par la Justice que le bât blesse.

Selon le *Stroomplan* (plan d'action 'fleuve') de 2018, le port devait devenir une compétence de l'arrondissement judiciaire d'Anvers, une équipe spécialisée du parquet d'Anvers devait être chargée de la criminalité portuaire et une capacité supplémentaire devait être débloquée. Dans la pratique, rien de tout cela ne s'est produit, ce qui est l'une des conséquences pénibles d'une mauvaise estimation de la charge de travail.

Le ministre prévoit-il une capacité supplémentaire dans la magistrature pour le suivi judiciaire de la lutte contre la criminalité de la drogue à Anvers? La capacité de la police judiciaire fédérale à Anvers est-elle suffisante? Des renforts sont-ils prévus? Comment progresse l'estimation de la charge de travail?

03.02 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): La violence liée au trafic de drogue est en augmentation à Anvers. L'opération Nachtwacht semble avoir littéralement transformé des parties de la ville d'Anvers en zones de guerre. Selon le bourgmestre et le procureur d'Anvers, le suivi judiciaire des actions anti-drogue laisse à désirer.

Le cadre légal serait insuffisant pour permettre de suivre tous les dossiers. De même, le personnel du cadre fédéral de la police judiciaire (PJF) serait insuffisant.

opvolging van de antidrugsacties? Waarom wel of niet?

Gaat u akkoord met wat procureur De Keyzer stelt, met name dat het wettelijk kader niet voldoet en dat hij eigenlijk nood heeft aan 30 % meer personeel? Zo ja, wilt u het wettelijk kader optrekken? Welke stappen wilt u ondernemen en tegen wanneer? Zo nee, waarom niet?

Gaat u akkoord met de stelling dat de federale gerechtelijke politie niet genoeg personeel heeft in Antwerpen? Vanmorgen lazen wij in de krant dat de FGP Antwerpen 139 speurders tekortkomt – een vierde van de plaatsen zou niet zijn ingevuld – en dat zij met 44 speurders werken aan 154 lopende drugsdossiers. Wilt u het kader optrekken? Is dat noodzakelijk? Welke stappen zou u kunnen ondernemen en tegen wanneer? Zo u niet akkoord gaat met de stelling van de procureur, waarom niet?

Tot slot, welke stappen wilt u nog ondernemen om het Antwerpse drugsgeweld in te dijken? Welke stappen hebt u de voorbije jaren ondernomen en was dat volgens u voldoende?

Ik heb ook een vraag over de rol van de Veiligheid van de Staat in deze context.

Een van de kerntaken van de Veiligheid van de Staat is het optreden tegen criminale organisaties. Dat is vastgelegd in de wettelijke opdracht zoals omschreven in artikelen 7 en 8 van de wet van 30 november 1998. Daarvan lijkt bij uitstek sprake bij het drugsgeweld in Antwerpen. De Veiligheid van de Staat zou daar dus ook een rol kunnen spelen, maar de Veiligheid van de Staat heeft zich – straks stel ik daar nog een andere vraag over – een beetje teruggeplaatst op een aantal fenomenen en volgt niet meer zo actief alle fenomenen op die zij volgens de wet zou moeten opvolgen.

Ik heb hierover voor u de volgende vragen, mijnheer de minister.

In welke mate heeft de Veiligheid van de Staat zich de voorbije jaren toegelegd op het opvolgen van criminale organisaties? Volgt de Veiligheid van de Staat dit fenomeen op? Zo ja, op welke milieus of organisaties heeft de Veiligheid van de Staat zich de voorbije jaren gericht? Zo nee, waarom niet?

Volgt de Veiligheid van de Staat de criminale organisaties die gelieerd zijn aan het drugsgeweld, onder andere in Antwerpen, mee op? Zo ja, bestaat er samenwerking tussen de Veiligheid van de Staat en de andere diensten die zich daarop toeleggen? Zo nee, waarom niet? Wilt u bekijken of dat alsnog kan gebeuren?

03.03 Katja Gabriëls (Open Vld): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, aangezien mijn vragen ook gaan over de capaciteit binnen de magistratuur en het gerechtelijk arrondissement Antwerpen en aangezien de vragen over procureur De Keyzer reeds door de heer Van Hecke werden gesteld, zal ik verwijzen naar mijn schriftelijke vraag.

In het kader van de zogeheten Operatie Nachtwacht zijn heel wat ogen op Antwerpen gericht. Vanuit Antwerpen wordt regelmatig naar Justitie gekeken. Ook het Antwerpse parket liet recent nog van zich horen. Procureur Franky De Keyzer pleitte vorige week voor een

Le ministre partage-t-il ce point de vue? Quelles démarches compte-t-il entreprendre pour étoffer le cadre légal de la magistrature et de la police judiciaire? Quelles démarches compte-t-il entreprendre pour endiguer la violence liée à la drogue à Anvers? Qu'a-t-il fait à cet égard au cours des dernières années?

La lutte contre les organisations criminelles fait partie des missions essentielles de la Sûreté de l'État. La violence liée à la drogue à Anvers relève par définition de cette mission mais l'action de la Sûreté de l'État porte plutôt sur d'autres phénomènes. Dans quelle mesure la Sûreté de l'État s'est-elle employée ces dernières années à suivre les activités d'organisations criminelles? Quels milieux ou organisations a-t-elle ciblés? Suit-elle également la violence liée à la drogue à Anvers? Collabore-t-elle à cet égard avec d'autres services compétents?

03.03 Katja Gabriëls (Open Vld): Avec l'opération Nachtwacht, bien des yeux sont tournés vers Anvers. Et depuis Anvers, les yeux sont tournés vers la Justice. La semaine dernière, le procureur De Keyzer a plaidé en faveur d'un accroissement substantiel du nombre de magistrats dans son arrondissement judiciaire afin de pouvoir traiter dûment tous les

substantiële uitbreiding van het aantal magistraten in zijn gerechtelijk arrondissement. Deze zouden nodig zijn om alle binnenkomende drugsdossiers op een doortastende manier aan te pakken.

Ik heb de volgende vragen voor u.

Hoe staat u tegenover een dergelijke uitbreiding?

Hoe is het kader in Antwerpen vandaag ingevuld, over welk percentage spreken we?

Liggen er concrete plannen klaar om (ten dele) aan de verzuchtingen van de procureur tegemoet te komen?

Indien nee, heeft u een eventuele andere aanpak voor ogen?

Komen alle dossiers die voortvloeien uit Operatie Nachtwacht voor de drugsopvolgingskamer? Indien niet, welk type van zaken zullen dan ergens anders terechtkomen?

Over hoeveel magistraten beschikt deze kamer?

dossiers relatifs à des affaires de drogue.

Que pense le ministre d'un tel étoffement? Y a-t-il des projets concrets en ce sens ou envisage-t-il une autre approche? Quelle proportion du cadre est-elle remplie aujourd'hui à Anvers? Tous les dossiers provenant de cette opération aboutissent-ils devant la chambre de suivi des affaires de drogue? Quel type d'affaires pourraient-elles éventuellement aboutir ailleurs? De combien de magistrats cette chambre dispose-t-elle?

03.04 **Nahima Lanjri** (CD&V): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb u hier in de commissie al een paar keer vragen gesteld over het drugsgeweld in Antwerpen. U mag er zeker van zijn dat ik die vragen ook lokaal in de gemeenteraad stel.

Eergisteren was er in de gemeenteraad van Antwerpen trouwens een themacommissie over de problematiek. De sprekers, onder meer de procureur, de federale gerechtelijke politie en ook de politie zelf, waren over het algemeen heel positief over de samenwerking en over de resultaten. Uiteraard moesten hier en daar nog een aantal verbeteringen worden aangebracht.

Dat is nodig. Wij stellen immers vast dat op dit ogenblik het geweld opnieuw oplaait na een aantal aanslagen, waarbij, naar ik vrees, vroeg of laat ook onschuldige slachtoffers zouden kunnen vallen. Wij hebben bijvoorbeeld gezien hoe een paar weken geleden een onschuldige kleuter nog maar net kon ontsnappen toen een kogelregen losbarstte.

Mijnheer de minister, de aanpak van drugs vraagt een transversale aanpak en een 360 gradenaanpak, waarbij verschillende diensten samenwerken, zoals het parket, de politie, de federale gerechtelijke politie en de douane. Die aanpak moet er zijn op alle niveaus, gaande van het lokale niveau, waar de burgemeester zelf verantwoordelijk is voor de inzet van zijn politiediensten, tot het federale niveau en het internationale niveau. Op laatstgenoemd niveau zijn ook heel wat stappen gezet in het kader van een internationale samenwerking met een aantal landen, waarmee onder andere charters zijn gesloten.

Mijnheer de minister, in 2018 is het zogenaamde Stroomplan gelanceerd, teneinde de samenwerking te ontvouwen. Dat plan wordt, zoals ik al heb aangegeven, heel positief onthaald. Over het Stroomplan is in december 2019 echter een evaluatie gemaakt door de Universiteit Gent. De academici die het plan hebben onderzocht, hebben een aantal voorstellen daaromtrent in hun rapport opgenomen.

Mijn vragen zijn dan ook de volgende.

Hoe was de academische evaluatie van het Stroomplan? Hebt u overleg gehad met de academici? Welke aanbevelingen uit hun

03.04 **Nahima Lanjri** (CD&V): Une commission thématique sur le sujet a été organisée avant-hier au sein du conseil communal d'Anvers. Le procureur, la police judiciaire fédérale et la police elle-même se sont montrés, globalement, très positifs sur la collaboration comme sur le résultat. Plusieurs améliorations sont bien entendu encore nécessaires. En effet, la violence flambe de nouveau, et des innocents risquent tôt ou tard d'en faire les frais.

La lutte contre la drogue requiert une approche transversale, à 360 degrés, et une coopération entre le parquet, la police, la PJF et les douanes. Cette approche doit couvrir tous les niveaux: local – le bourgmestre décidant de l'affectation de ses services de police –, fédéral et international. Des chartes ont été signées avec plusieurs pays. Le *Stroomplan* de 2018 axé sur la coopération est extrêmement apprécié, et il a fait l'objet d'une évaluation en décembre 2019 par l'UGent.

Le ministre s'est-il concerté avec les universitaires? Quelles recommandations tirées de leur rapport d'évaluation méritent-elles plus ample examen? Certaines recommandations ont-elles éventuellement été mises en œuvre, même en affaires courantes? Sur quels points le prochain gou-

evaluatierapport zijn volgens u zinvol, nader te bekijken of te onderzoeken? Hebt u eventueel al een aantal aanbevelingen kunnen uitvoeren, hoewel ik weet dat zulks in tijden van lopende zaken niet evident is?

vernemment devra-t-il poursuivre le travail?

Welke wijzigingen of voorstellen dienen te worden doorgevoerd, om de strijd tegen het drugsgeweld effectiever te maken? Dat is echt nodig.

Op welke zaken vindt u dat de komende regering moet voortwerken? Dit is uiteraard iets voor een nieuwe regering. In lopende zaken kan men niet veel nieuwe plannen ontvouwen, hoewel we dat allemaal wel zouden willen.

03.05 Minister **Koen Geens**: Dank u wel, mijnheer Van Hecke, mevrouw De Wit, mevrouw Gabriëls en mevrouw Lanjri.

Laat me eerst zeggen dat ik op woensdag 16 september 2020 heb samengezeten met de top van het Antwerpse parket en van de Antwerpse gerechtelijke politie, maar ook met de mensen op het terrein die de operatie Stroomplan uitvoeren binnen het parket van Antwerpen en binnen de federale gerechtelijke politie. Dat was niet de eerste keer. Daar heerde toch groot enthousiasme over de kwaliteit van de samenwerking in Antwerpen.

De Hoge Raad stelde in 2017 de historische wettelijke kaders in vraag. Dat heb ik de hele tijd gedaan. Ze weerspiegelen niet de actuele personeelsbehoeften per rechtsbank of per parket. Ik heb steeds gepleit voor een dynamisch en objectief allocatiemodel voor de verdeling van middelen over de rechtscolleges en parketten, op basis van een goed uitgewerkte werklastmeting. Ik heb daarover ooit een akkoord bereikt met de zetel, niet met het parket. Het akkoord met de zetel is opgezegd na de val van de regering-Michel wegens Marrakech.

Het kader van het parket van Antwerpen is vandaag voor 94 % ingevuld. Met de lopende vacatures en de gekende vertrekkers zou men binnen zes maanden uitkomen op 96 %. De drugsopvolgingskamer richt zich op drugsverslaafden die kleinschalige drugsverkoop doen om in hun drugsverslaving te voorzien en tracht een oplossing voor de verslaving te vinden. De Operatie Nachtwacht richt zich op de drugsverkoop in georganiseerd verband. Deze dossiers komen voor de enkelvoudige correctionele kamer en bij de grotere dossiers voor een collegiale kamer die maandelijks elk acht keer zetelen.

Wat de capaciteit betreft van de federale gerechtelijke politie in Antwerpen in afwachting van de invulling van de vacatures, kreeg de FGP Antwerpen het voorbije najaar al tien rechercheurs in versterking van andere FGP's middels tijdelijke detacheringen. Het gaat hier om overdrachten van de ene FGP naar de andere. FGP Antwerpen krijgt nog steeds prioriteit. Er werden sinds september 2019 al 82 vacatures opengesteld. De invulling is natuurlijk afhankelijk van het vinden van geschikte kandidaten. We doen alle inspanningen om dat kader verder op te vullen.

Wat de rol van de Veiligheid van de Staat betreft, mijnheer Van Hecke, heeft deze de opdracht om de dreiging van en door criminelle organisaties op te volgen en ze doet dit naar best vermogen

03.05 **Koen Geens**, ministre: Le 16 septembre, j'ai rencontré les responsables du parquet d'Anvers et de la police judiciaire d'Anvers ainsi que les acteurs de terrain chargés de l'opération *Stroomplan*. Tous sont satisfaits de la qualité du travail de collaboration à Anvers. En 2017, le Conseil supérieur a remis en question les cadres historiques, comme je l'ai toujours fait. Il y a longtemps qu'ils ne reflètent plus les besoins actuels en personnel par parquet ou par tribunal. J'ai toujours préconisé un modèle d'allocation dynamique et objectif pour la répartition des ressources entre les juridictions et les parquets, fondé sur une évaluation correcte de la charge de travail. Malheureusement, mon accord avec le siège à ce sujet est tombé à l'eau en raison de la chute du gouvernement Michel.

Le cadre du parquet d'Anvers est actuellement occupé à 94 % et devrait l'être à 96 % dans six mois. La "drugsopvolgingskamer" (chambre spéciale du tribunal de première instance d'Anvers prévue pour le suivi des drogués) se concentre sur les toxicomanes qui vendent de la drogue à petite échelle pour payer leur dose. L'opération "Nachtwacht" est, quant à elle, focalisée sur le trafic de drogue en bande organisée. Ces dossiers sont portés devant la simple chambre correctionnelle et, en cas d'affaires plus importantes, devant une chambre collégiale, chacune siégeant huit fois par

binnen de gestelde prioriteiten. Thema's als terrorisme, extremisme, spionage en proliferatie vragen aanzielijk wat energie en middelen. Maar dat wil niet zeggen dat andere opdrachten niet worden uitgevoerd.

Zij worden met een andere intensiteit en op een meer reactieve wijze uitgevoerd. Dit geldt ook voor de georganiseerde drugscriminaliteit. Indien het onderzoek verbanden toont met de georganiseerde criminaliteit, wordt dit aan de betrokken politiediensten gemeld om reactief op te treden, maar ook om te voorkomen dat criminale organisaties infiltreren in het overheidsapparaat en daarmee de structuren van de rechtsstaat ondermijnen.

Ten slotte, wat betreft de vragen inzake de evaluatie van het Stroomplan, verwijst ik graag naar de antwoorden die ik al gaf omtrent dit onderwerp tijdens de plenaire vergaderingen van 19 december 2019 en 6 februari 2020. Mijn beleidscel had inmiddels ook al de kans om met de evaluatoren/professoren en actoren op het terrein van Justitie en politie van gedachten te wisselen en na te gaan welke elementen voor verbetering vatbaar zijn.

Zoals gezegd, heb ik op 16 september zelf nog een overleg gehad met het parket en de vertegenwoordigers van de gerechtelijke politie van Antwerpen over de concrete problematiek en de uitdagingen waarmee onze ordediensten te maken krijgen. Ik denk daarbij dat de noden niet alleen te situeren zijn in de personeels- en middelen-capaciteit, maar ook in een versterkte samenwerking tussen bestuurlijke en gerechtelijke actoren via *memorandums of understanding*, die al bestaan, in de informatie-uitwisseling tussen de publieke overheden, gerecht, politie en fiscus en de private actoren, enzovoort.

Wij hebben havenprocureurs aangesteld. Dat is natuurlijk alleen maar voor het parket nuttig vanuit Oost-Vlaanderen, nog niet voor de zetel. Diverse voorstellen moeten nog worden onderzocht, niet alleen op strategisch en tactisch vlak, maar ook wat betreft bepaalde wetgevende initiatieven. Als men ooit het gerechtelijk gebied Antwerpen wil wijzigen en de Linkeroever wil meenemen, vrees ik dat men voor de zetel de Grondwet zal moeten wijzigen, maar dat kan natuurlijk allemaal in een nabije toekomst.

mois.

En attendant que les postes vacants soient pourvus, dix enquêteurs venant d'autres PJF ont déjà rejoint la PJF d'Anvers, l'automne dernier, dans le cadre de détachements temporaires.

La PJF d'Anvers est toujours prioritaire. Il y a déjà eu 82 offres d'emploi depuis septembre 2019. Pour pourvoir ces postes vacants, il faut trouver des candidats adéquats.

La Sûreté de l'État doit surveiller la menace que représentent et qu'exercent les organisations criminelles et elle le fait au mieux de ses capacités dans le cadre des priorités fixées. Des problématiques telles que le terrorisme, l'extrémisme, l'espionnage et la prolifération requièrent une énergie et des ressources considérables. Cela ne signifie toutefois pas que d'autres missions ne sont pas remplies.

Ces tâches sont effectuées avec une intensité différente et sur un mode plus réactif. Cela s'applique également à la criminalité organisée liée à la drogue. Dès lors qu'une enquête présente un lien avec la criminalité organisée, l'information est communiquée aux services policiers concernés en vue d'une intervention réactive, mais aussi pour éviter que des organisations criminelles infiltrent l'appareil étatique et affaiblissent l'État de droit.

Pour l'évaluation du *Stroomplan*, je renvoie aux réponses que j'ai formulées en séance plénière les 19 décembre 2019 et 6 février 2020. Ma cellule stratégique a procédé à un échange d'idées avec les évaluateurs ainsi qu'avec les acteurs de terrain de la Justice et de la police.

Il me semble que les besoins du parquet et de la police ne concernent pas seulement les

capacités en termes de personnel et de moyens, mais aussi une coopération renforcée entre les acteurs administratifs et judiciaires ainsi qu'un échange d'informations entre les autorités publiques, les tribunaux, la police, le fisc et les acteurs privés.

Les procureurs portuaires sont utiles pour le parquet à partir de la Flandre orientale mais pas encore pour le siège. Les propositions doivent encore être examinées du point de vue stratégique et tactique ainsi que sur le plan de la législation. Je crains que si l'on souhaitait modifier un jour l'arrondissement judiciaire d'Anvers et y intégrer la zone de la Linkeroever, il faudra revoir la Constitution.

03.06 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, wij zullen de Grondwet meteen wijzigen en dan zal alle criminaliteit in ons land opgelost zijn.

03.07 Minister Koen Geens: Neen, maar wel als Oost-Vlaanderen Antwerpen te hulp komt. Daar kunt u toch niet tegen zijn?

03.08 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): De Oost-Vlamingen zult u zeker nodig hebben. Dat is absoluut waar. Maar pas op, want de Antwerpenaren willen altijd een stuk van Oost-Vlaanderen afpakken, zijnde de haven.

Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Eigenlijk is de essentie van de vraag of politie en Justitie dat fenomeen vandaag wel aankunnen. Als men ziet hoe dat de laatste maanden is geëvolueerd, krijgt men soms de indruk dat onze politie en Justitie er geen vat op krijgen. Wij weten natuurlijk niet goed wat er allemaal achter de schermen gebeurt, hoe dossiers worden opgebouwd, welke sporen men heeft, maar dat is toch de indruk die wij krijgen.

Ik heb de indruk dat de Belgische Justitie in zijn totaliteit er niet in slaagt om complexe, grote dossiers aan te pakken. Dan gaat het niet alleen over grote criminelle dossiers zoals dit, maar we hebben het daarnet ook al over de Fortiszaak gehad. Wij weten hoe moeilijk het is om grote fiscale zaken tot een goed einde te brengen. Mijn bezorgdheid is dat ons land niet meer in staat is om dergelijke fenomenen krachtdadig aan te pakken.

U zegt dat er tien rechercheurs bij de FGP zijn bijgekomen. Dat is een druppel op een hete plaat. Beter tien dan niets, maar als men ziet dat men een vierde, 130 mensen, in het kader mist, dan is tien personeelsleden erbij een druppel op een hete plaat. Men gaat een put proberen te vullen door ergens anders een put te graven, want die tien mensen komen van ergens anders waar ze niet kunnen worden ingezet. Dit is dus een tijdelijke oplossing en absoluut geen structurele oplossing.

03.08 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): En réalité, le nœud du problème est de savoir si la police et la Justice sont aujourd'hui en mesure de faire face au phénomène. Il semble qu'elles n'aient pas de prise sur celui-ci, bien qu'on ignore évidemment quels dossiers sont montés en coulisses.

J'ai le sentiment, hélas, que notre pays n'est plus en mesure de s'attaquer à de vastes dossiers complexes et ce constat ne vaut pas que pour les affaires de drogue.

Dix enquêteurs supplémentaires à la PJF ne sont qu'une goutte d'eau dans l'océan dès lors que ce sont quelque 130 personnes qui manquent dans l'effectif. Et ces dix personnes manqueront à leur tour ailleurs.

Le ministre a fourni au sujet de la Sûreté de l'État une réponse très diplomatique dont on ne peut pas

Over de Veiligheid van de Staat antwoordt u zeer diplomatisch. Of men daar echt bezig is met de criminale organisaties op te volgen en meer specifiek de criminale organisaties die actief zijn in het Antwerpse in de drugstrafiek, weten we niet. Dat bleek niet uit uw antwoord. Ik stel alleen maar vast dat de Veiligheid van de Staat – dat is een evolutie van de laatste maanden en sinds de terreuraanslagen – een deel van haar opdrachten niet meer uitvoert en volbrengt zoals dat zou moeten gebeuren. We stellen dat vast bij de fenomenen van criminale organisaties, maar we zullen dat straks ook vaststellen bij de opvolging van de sektes.

Er is veel werk aan de winkel de volgende jaren, mijnheer de minister.

03.09 Sophie De Wit (N-VA): Mijnheer de minister, ik dank u voor het antwoord.

Er worden een paar open deuren ingetrapt. Het feit dat de kaders vandaag geen weerspiegeling van de werkelijke behoefte zijn, is niet nieuw. Dat is al lang zo. Het is jammer dat daarvoor nog altijd geen oplossing is.

Dat er op het terrein goed wordt samengewerkt, is gelukkig ook zo. Ik weet dat er met de politie, de Justitie en zelfs met de stad een goede samenwerking is, maar men heeft de capaciteit nodig. Er is een tekort aan middelen, niet alleen van de infrastructuur, maar ook van personeel. Het is belangrijk dat het personeel wordt ingezet waar dat het hardst nodig is. Ik heb het gevoel dat dit hier onvoldoende gebeurt, met alle gevolgen van dien voor de stad en omgeving.

We volgen dit zeker verder op. Ik denk dat er een aantal duidelijke prioriteiten moet worden gesteld. Het Stroomplan is al twee jaar oud. De evaluatie gebeurde in december 2019 tot februari 2020. Dat is al een tijd geleden. Het is hoog tijd om dit terug onder de loep te nemen.

03.10 Katja Gabriëls (Open Vld): Mijnheer de minister, ik stel vast dat men op allerlei niveaus op zoek is naar mensen en dat op allerlei niveaus de vacatures niet ingevuld geraken. Dat is niet alleen zo bij de federale of de gerechtelijke politie, maar ook op het lokale niveau en bij de magistratuur, en niet alleen in Antwerpen maar ook in Oost-Vlaanderen en andere provincies rijst dat probleem.

03.11 Nahima Lanjri (CD&V): Mijnheer de minister, ik stel vast dat u het nodige doet en overleg pleegt met iedereen die betrokken is. Dat is belangrijk. U bent ook bereid om een aantal voorstellen die gelanceerd werd, verder te onderzoeken. Wij hebben ook gehoord dat er een aantal voorstellen gelanceerd werd via de zogenaamde werknota. Ik ben blij dat u dat verder wilt onderzoeken.

U zegt dat u gaat inzetten op meer personeel. Die personeelsinzet is nodig, maar uiteraard moet er ook een versterkte samenwerking komen. Vooral dat samenwerken vind ik essentieel. Dat samenwerken heeft trouwens reeds tot heel goede resultaten geleid. Alleen al dit jaar werd er 55 ton cocaïne inbeslaggenomen met een straatwaarde van meer dan 5 miljard euro. Dat is niet niets.

Als ik afga op wat er werd gezegd in de gemeenteraad, verloopt de

inférer si cette dernière fait bien ce qu'elle a à faire. Depuis les attentats terroristes, toutes ses missions ne font pas l'objet de l'attention requise.

03.09 Sophie De Wit (N-VA): Dire que les cadres ne reflètent plus les besoins réels revient à enfoncer une porte ouverte. Le problème n'est malheureusement pas encore résolu à l'heure qu'il est.

Si la collaboration est fort heureusement bonne sur le terrain, on observe un déficit de capacité. En attendant, les effectifs et les moyens doivent être mis en œuvre là où ils sont le plus nécessaire, ce qui n'est pas suffisamment le cas à mon estime. Il me paraît que des priorités claires doivent être définies. Le *Stroomplan* a été arrêté voici deux ans déjà et l'évaluation est prête. Il est grand temps d'à nouveau se pencher dessus.

03.10 Katja Gabriëls (Open Vld): C'est à divers niveaux et en divers endroits que les postes vacants ne sont pas pourvus.

03.11 Nahima Lanjri (CD&V): Je me réjouis que le ministre fasse le nécessaire et se concerte avec tous les intéressés. Il reste par ailleurs ouvert aux nouvelles propositions. Il est bon qu'il mise sur un accroissement du personnel, mais il doit aussi veiller à une meilleure collaboration. La collaboration conduit en effet à de très bons résultats.

samenwerking al bij al goed. Er zijn nog wel enkele punten van verbetering. Ik heb ook van de procureur zeer positieve feedback gekregen over de samenwerking. Het Stroomplan werkt goed, het is uniek, maar er kunnen nog stappen worden gezet in die richting.

Mijnheer de minister, ik hoop dat u daaraan zult kunnen blijven werken.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

04 Samengevoegde vragen van

- Stefaan Van Hecke aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het gebrek aan toezicht op de sekten" (55008540C)
- Zakia Khattabi aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De aanpak van wanpraktijken van sekten door de justitie" (55008725C)

04 Questions jointes de

- Stefaan Van Hecke à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le manque de surveillance des sectes" (55008540C)
- Zakia Khattabi à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La gestion des dérives sectaires par la justice" (55008725C)

04.01 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, ik heb het daarnet al even aangehaald, en ook in het verleden heb ik u al ondervraagd over de opvolging van sekten door de Veiligheid van de Staat.

U liet toen weten dat de Veiligheid van de Staat de sekten eigenlijk niet meer opvolgt, hoewel dat wel tot de missie van de Veiligheid van de Staat behoort en ook uitdrukkelijk vermeld staat in de wet. De Veiligheid van de Staat zou de sekten alleen nog reactief behandelen.

In een recent artikel van de RTBF, begin september van dit jaar, werd het gebrek aan controle opnieuw aangeklaagd. Meer nog, wanneer criminale feiten zich afspeLEN in de context van een sekte blijkt het erg moeilijk tot vervolging over te gaan. Zo klaagt een voormalig commissaris bij de FGP, die gespecialiseerd was in de sekten aan dat vele magistraten weigeren zich toe te leggen op de aanpak van sekten met het oog op de godsdienstvrijheid. Dat is een nieuw element.

Financiële uitbuiting of seksueel misbruik blijft zo te gemakkelijk onbestraft in de context van sekten.

Ik kom tot mijn vragen.

Ten eerste, acht u het noodzakelijk dat de sekten in ons land beter worden opgevolgd? Zo ja, welke stappen wilt u daartoe nemen? Zo neen, waarom niet?

Ten tweede, de Veiligheid van de Staat is wettelijk verplicht de sekten op te volgen. Toch gebeurt dat niet of nog amper. Wilt u daar verandering in brengen? Het is nog altijd een wettelijke opdracht. Zo ja, hoe en tegen wanneer? Zo neen, waarom niet?

Ten derde, misbruik binnen de sekten zou erg moeilijk vervolgd kunnen worden. Volgens de verklaring van de commissaris van de FGP zouden magistraten weigerachtig zijn dergelijk misbruik te

04.01 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Le ministre a répondu à une précédente question que les sectes n'étaient plus suivies activement par la Sûreté de l'État. Les sectes ne sont traitées que de façon réactive. Selon un récent article de la RTBF, il est très difficile de poursuivre des faits criminels commis au sein d'une secte. Les magistrats refuseraient de s'attaquer aux sectes au nom de la liberté des cultes.

La surveillance des sectes est une mission légale de la Sûreté de l'État, mais elle est encore à peine exercée. Le ministre compte-t-il changer cette situation? Estime-t-il légitime que des magistrats invoquent la liberté des cultes pour refuser d'instruire certaines affaires? Que compte faire le ministre pour que les victimes ne soient pas abandonnées à leur sort?

onderzoeken met het oog op de godsdienstvrijheid. Slachtoffers blijven zo in de kou staan.

Vindt u het terecht dat godsdienstvrijheid in deze context wordt ingeroepen als afweging? Zo ja, waarom? Hoe kan voorkomen worden dat slachtoffers in de kou blijven staan? Zo neen, wat wilt u hieraan doen? Welke stappen wilt u ondernemen en tegen wanneer?

04.02 Zakia Khattabi (Ecolo-Groen): Madame la présidente, je serai très brève car mon collègue, Stefaan Van Hecke, a dit l'essentiel.

Outre les questions que j'ai déjà posées en juillet et qui ont été relevées par mon collègue, j'ai été très interpellée par cet élément neuf qui semble être une vraie barrière psychologique pour les juges.

Monsieur le ministre, je souhaiterais dès lors vous entendre à ce propos. Pensez-vous qu'il soit totalement approprié d'évoquer la liberté religieuse dans le contexte d'organisations à caractère sectaire? Comment travailler cette notion-là avec les juges? Comment, le cas échéant, les libérer d'une lecture étiquetée et qui ne leur permet sans doute pas de prendre la mesure du phénomène?

04.02 Zakia Khattabi (Ecolo-Groen): Los van de vragen die ik in juli al stelde, is er een nieuw element dat mijn aandacht heeft getrokken en dat een heuse psychologische barrière lijkt te vormen voor de rechters.

Mijnheer de minister, ik zou graag uw standpunt hierover vernemen. Is het gepast om godsdienstvrijheid als argument aan te voeren met betrekking tot sektarische organisaties? Hoe kan men samen met de rechters aan de definitie van dat begrip werken? Hoe kan men ervoor zorgen dat de rechters zich niet beperken tot een enge interpretatie, waardoor ze de ernst van de situatie niet kunnen inschatten?

04.03 Minister Koen Geens: Collega's, ik heb niet gezegd dat de Veiligheid van de Staat de sekten niet opvolgt, maar dat er prioriteiten moeten worden gesteld. Bijgevolg wordt het fenomeen eerder op reactieve wijze gevolgd. Het is duidelijk dat de regering noch de Veiligheid van de Staat kan beslissen dat deze laatste ophoudt met het vervullen van een wettelijke opdracht.

Mijnheer Van Hecke, in juli gaf u zelf aan dat er wellicht een debat moet komen over het wetgevend kader. Het is aan de volgende regering om indien ze dat wenst een volledige oplossing voor te stellen. In afwachting heb ik in het licht van de recente informatie de Veiligheid van de Staat gevraagd om de situatie te analyseren in overleg met het IACSSO om te bekijken of de evolutie van de dreiging die uitgaat van de sekten een herziening van de prioriteiten noodzakelijk maakt. Het spreekt voor zich dat de prioriteiten evolutief van aard zijn en moeten kunnen worden gewijzigd indien de situatie dat vergt.

04.03 Koen Geens, ministre: Je n'ai pas dit que la Sûreté de l'État ne s'intéresse pas aux sectes mais bien qu'il faut définir des priorités. Le phénomène fait dès lors plutôt l'objet d'un suivi réactif. Le gouvernement, ni la Sûreté de l'État, ne peut décider sans plus de ne pas exécuter une mission légale.

L'aménagement du cadre législatif sera du ressort du prochain gouvernement. J'ai d'ores et déjà demandé à la Sûreté de l'État de procéder à une analyse de la situation. Les priorités peuvent toujours être adaptées si la situation l'exige.

S'agissant des poursuites pénales, je rappelle que l'activité et l'organisation sectaires, aussi dérangeantes soient-elles, ne sont pas, en tant que telles, constitutives d'infractions pénales. Mais elles peuvent déboucher sur des infractions, par exemple, quand il y a abus de la position de vulnérabilité de la personne. Une circulaire du Collège des procureurs généraux a d'ailleurs permis d'encoder dans la base de données du parquet le fait qu'une infraction pénale a un lien avec un phénomène sectaire.

Sektarische activiteiten vormen geen strafrechtelijke inbreuk op zich maar kunnen leiden tot inbreuken indien er misbruik van iemands kwetsbaarheid gemaakt wordt. Dankzij een omzendbrief kan een strafrechtelijke inbreuk die in verband staat met een

La liberté de culte ne justifie évidemment pas le franchissement de cette ligne rouge que constitue l'infraction pénale et n'empêche pas le fait qu'il y ait des poursuites pénales. C'est la responsabilité du parquet et du juge d'instruction de faire cet examen dans les cas individuels, mais il est aussi évident que la ligne de démarcation est difficile à définir dans les cas concrets. Il est inévitable que des situations se présentent dans lesquelles le magistrat décide qu'il n'y a pas lieu de poursuivre parce qu'il n'y a pas d'infraction pénale, et ce, même si les faits sont moralement dérangeants.

J'ai transmis la question au parquet général qui m'a informé que "nous ne disposons pas d'indications selon lesquelles les magistrats, en raison de la liberté religieuse, ne seraient pas disposés à enquêter sur les abus au sein des sectes".

En ce qui concerne le fonctionnement de la cellule administrative, force est de constater que celle-ci ne s'est plus réunie depuis longtemps. J'ai contacté le président de cette cellule à ce sujet et il m'a confirmé que ses travaux reprendront au mois d'octobre.

sektenfenomeen in de databank van het parket geregistreerd worden. In de concrete gevallen is de grens moeilijk te trekken. De magistraat kan beslissen dat een vervolging niet nodig is, ook al betreft het feiten die moreel bedenkelijk zijn.

Het parket-generaal heeft mij gemeld niet over aanwijzingen te beschikken dat de magistraten omwille van de godsdienstvrijheid niet bereid zouden zijn een onderzoek naar de misbruiken van sekten in te stellen.

De administratieve cel heeft al sedert lang niet meer vergaderd. De voorzitter heeft me bevestigd dat de werkzaamheden van de cel in oktober hervat zullen worden.

04.04 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, ik begrijp dat het een kwestie van prioriteiten is, maar het is niet omdat door bepaalde dreigingen een grotere prioriteit moet worden gegeven aan bepaalde fenomenen dat andere niet meer of bijna niet meer moeten worden opgevolgd. Dat was hier de facto het geval. Het is waarschijnlijk een beslissing van de Nationale Veiligheidsraad om de opvolging van de sekten niet als prioritair te beschouwen. Ik betreur dat. We zullen er inderdaad een debat over moeten voeren.

Ofwel vinden we dat de Veiligheid van de Staat het verder moet doen en blijft dat in de wet. Dan moeten ze dat doen. Als we vinden dat dat niet meer de taak is van de Veiligheid van de Staat, dan moet iemand anders zich daar wel mee bezighouden. Als het voor de ene geen prioriteit meer is en er geen alternatief is, zullen we binnen enkele jaren misschien worden geconfronteerd met een aantal drama's. Dan zullen we ons afvragen hoe het komt dat die sekten vijf, tien jaar geleden niet meer werden opgevolgd zoals het hoort.

Die opvolging is er ongeveer twintig jaar geleden gekomen na een parlementaire onderzoekscommissie omdat er toen in België wel echt problemen waren met een aantal sektarische organisaties. Het IACSSO is hier ook uit voortgevloeid. Zij leveren goed werk en worden ondersteund door de FOD Justitie. Hun werk is het samenstellen van dossiers en het bundelen van klachten. Het is heel frustrerend voor hen dat er verder bijna niets meer gebeurt met de informatie die zij doorgeven aan de Veiligheid van de Staat. Laten we zeker nadenken hoe we dit opnieuw op de sporen kunnen zetten. U zult in ons altijd een partner vinden daarvoor.

04.05 Zakia Khattabi (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, j'ai le plaisir de constater que grâce à la question de cette semaine, j'ai enfin des réponses à ma question de juillet. Vous confirmez en effet qu'il n'y a pas eu de réunion de la cellule administrative depuis 2015. Mais j'entends aussi qu'elle compte en prévoir.

04.04 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Ce n'est bien évidemment pas parce que certaines menaces réclament une grande priorité que d'autres ne doivent plus ou guère encore être suivies. Sans doute est-ce le Conseil national de sécurité qui a décidé que le suivi des sectes ne constitue plus une priorité et je le déplore.

Nous devons mener le débat à ce sujet. Soit cette mission relève de la Sûreté de l'État, auquel cas elle doit être correctement menée, soit une autre instance doit s'en charger. À défaut de contrôle, nous pourrions être confrontés dans quelques années à des surprises désagréables. Le CIAOSN (Centre d'information et d'avis sur les organisations sectaires nuisibles) fait du bon travail mais rien n'est fait des informations qu'il transmet à la Sûreté de l'État. C'est frustrant.

04.05 Zakia Khattabi (Ecolo-Groen): Mijn vraag van juli werd eindelijk beantwoord. U bevestigt dat de administratieve cel sinds 2015 niet meer vergaderd heeft maar dat er wel vergaderingen

Pour le reste, l'essentiel a été dit par mon collègue. Vous m'aviez effectivement déjà répondu en juillet que ce n'était pas une priorité, mais que cela pouvait évoluer. Je suis heureuse d'entendre qu'une évaluation va être faite. Mon collègue Van Hecke l'a dit: ce n'est pas parce que ce n'est pas une priorité qu'il ne faut rien faire. Or, c'est ce que nous constatons, notamment par l'absence de réunion depuis 2015.

J'ai plutôt envie de me tourner vers l'avenir. J'attends avec beaucoup d'intérêt la suite des évènements. Je ne manquerai pas d'interroger le prochain responsable en cette matière. Peut-être que, sur la base des réponses qui seront apportées, nous devrons vraiment réfléchir collectivement à un plan national que nous pourrions mettre en place autour des sectes et de ces dérives, parce que nous savons que certaines conséquences impliquent des compétences et des niveaux de responsabilité différents. Je vous remercie pour les réponses que vous m'avez apportées cette fois-ci, monsieur le ministre.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

05 Vraag van Stefaan Van Hecke aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het onderzoek naar misbruik bij private beveiligingsfirma's" (55008556C)

05 Question de Stefaan Van Hecke à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "L'enquête sur d'éventuels abus au sein de sociétés de gardiennage privées" (55008556C)

05.01 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, in juni bleek dat de Belgische Mededingingsautoriteit een onderzoek voerde naar mogelijke misbruiken in de private beveiligingssector. Er zouden sinds 2008 concurrentiebeperkende afspraken gemaakt zijn.

Intussen blijkt dat ook het Amerikaanse ministerie van Justitie een onderzoek voert naar misbruiken in de Belgische bewakingssector. Dat gebeurt niet zo vaak. Dat heeft blijkbaar ook verstrekkende gevolgen voor personen die mogelijk het voorwerp van het onderzoek uitmaken. Bovendien zou ook het Brusselse parket op het dossier werken.

Mijnheer de minister, ik heb hierover de volgende vragen.

Ten eerste, kunt u bevestigen dat het Brusselse parket een onderzoek voert? Zo ja, waarop spitst het onderzoek zich toe? Wat is de voortgang ervan?

Ten tweede, heeft Justitie de voorbije jaren contracten afgesloten met private beveiligingsfirma's? Zo ja, met welke bedrijven, waarvoor, en voor welke bedragen op jaarbasis? Hoeveel gebouwen bij Justitie worden door private firma's bewaakt? Wij weten allemaal dat zij vaak aanwezig zijn in gerechtsgebouwen. Er is dus zeker een aanwezigheid van private bewakingsfirma's binnen de justitiegebouwen. Heeft het strafonderzoek ook betrekking op de toewijzing van contracten bij Justitie? Of is dat niet het geval?

Ten derde, lopen op dit moment nog nieuwe aanbestedingen voor private beveiligingsfirma binnen de FOD Justitie? Zo ja, welke en wil u deze aanbestedingen opschorten zolang het onderzoek loopt?

georganiseerd zullen worden. Misschien moeten we samen nadenken over een nationaal plan met betrekking tot de sekten.

05.01 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Depuis 2008, le secteur de la sécurité privée aurait noué des ententes anticoncurrentielles. Le ministère américain de la Justice lui-même mène une enquête sur les éventuels abus au sein du secteur belge du gardiennage.

Est-il exact que le Parquet bruxellois mène actuellement une enquête? La Justice a-t-elle passé des contrats avec des sociétés de gardiennage privées au cours des dernières années? L'instruction pénale porte-t-elle également sur l'attribution de contrats au sein de la Justice? De nouvelles adjudications sont-elles encore ouvertes pour des sociétés de gardiennage privées au sein du SPF Justice? Seront-elles suspendues pendant la durée de l'enquête?

Waarom wel of niet?

05.02 Minister Koen Geens: Mijnheer Van Hecke, op uw eerste vraag meldt de procureur-generaal van Brussel: "Ik kan u mededelen dat noch het Brussels, noch het federale parket betrokken is bij deze zaak". G4S bevestigt dat er inderdaad een onderzoek loopt, maar dat geen van de tussen FOD Justitie en G4S gesloten overeenkomsten het voorwerp van dit onderzoek uitmaken.

Justitie heeft de voorbije jaren een beperkt aantal contracten met G4S gesloten. Meer bepaald voor drie gerechtsgebouwen in Brussel werd een beroep gedaan op een private bewakingsfirma voor de bestaffing van de scanstraten. Voor een van deze gebouwen is er ook een statische bewaking tijdens de nacht. Daarnaast worden de scanstraten van vier andere gerechtsgebouwen in Vlaanderen en Wallonië eveneens door een privéfirma bemand. Voor deze overdrachtsopdrachten is G4S de opdrachtnemer. Het gaat over twee contracten voor deze zeven gebouwen voor een totaalbedrag op jaarbasis van 2.410.000 euro, btw inclusief.

Daarnaast is er, zoals recent gegund, de opdracht voor de ondersteunende diensten: het facilitair beheer en de inrichting van de voormalige NAVO-site voor de organisatie van het assisenproces inzake de aanslagen van 22 maart 2016.

Hierin is een luik bewaking opgenomen. G4S is hiervan de opdrachtnemer, als onderdeel van het consortium dat hiervoor werd aangesteld. De totaalwaarde van deze bewakingsopdracht is afhankelijk van onder meer de duurtijd van dit proces, de lengte, het aantal zittingsdagen en dies meer. Om deze reden is de kost van dit contract een schatting die wordt begroot op 9.734.000 euro, btw inclusief.

Verder zijn er geen nieuwe overheidsopdrachten lopende. Het directoraat-generaal Rechterlijke Organisatie binnen de FOD Justitie, dat onder meer instaat voor het beheer van de gerechtsgebouwen, beschikt niet over info die in die richting wijst dat een strafonderzoek betrekking heeft op de door hen gesloten contracten.

Ik meen dat G4S ook betrokken is bij twee transitiehuizen, namelijk het transitiehuis in Mechelen en het transitiehuis in Edingen. Daarover heb ik hier geen cijfermatige gegevens. Ik meen echter te weten dat het gaat om zo'n 900.000 euro per jaar in Edingen, maar ik behoud mij het recht voor u daarover preciezer te informeren.

05.02 Koen Geens, ministre: Ni le parquet bruxellois, ni le parquet fédéral ne sont impliqués dans cette affaire. G4S confirme qu'une enquête est en cours, mais aucun des contrats avec le SPF Justice n'est concerné.

Au cours des dernières années, il a été fait appel à G4S pour les effectifs aux portiques de sécurité dans trois palais de justice à Bruxelles et quatre en Flandre et en Wallonie. Dans un seul palais de justice bruxellois, G4S assure également le gardiennage statique de nuit. Pour ces sept bâtiments, deux contrats ont été passés, pour un montant global de 2 410 000 euros par an.

Le marché pour la gestion de l'ancien site de l'OTAN en vue de l'organisation du procès d'assises relatif aux attentats du 22 mars 2016 a été récemment attribué. L'entreprise G4S fait partie du consortium désigné pour l'événement et sera chargée de la partie surveillance. Le coût a été estimé à 9 734 000 euros, mais il dépendra de la durée du procès.

Aucun nouveau marché public n'est en cours. La DG Organisation judiciaire ne dispose d'aucune information indiquant que l'instruction pénale est en lien avec l'un des contrats avec le SPF Justice.

L'entreprise G4S est aussi impliquée dans deux maisons de transition, à Malines et à Enghien. Je ne dispose pas de chiffres à ce sujet, mais je pense qu'il s'agit pour Enghien d'un montant de 900 000 euros par an.

05.03 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Mijnheer de minister, ik dank u voor de informatie.

Alleen het antwoord op de eerste vraag was mij niet helemaal duidelijk. Toen ik vroeg of ook het parket in België een onderzoek gestart had, zei u neen, maar daarna zei u dat er geen aanwijzingen zijn dat er onderzoek is naar contracten binnen Justitie. Daardoor kreeg ik de indruk dat er misschien wel onderzoeken zijn naar andere

contracten.

05.04 Minister Koen Geens: Ik lees het nog even voor.

Ik kan u mededelen dat noch het Brussels, noch het federaal parket betrokken is bij deze zaak. Ik leid daaruit af dat het strafrechtelijke niet aan de orde is, althans op dit ogenblik. Zo lees ik het, maar dat is mijn interpretatie.

05.05 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): We moeten soms inderdaad iets interpreteren.

In elk geval is de boodschap dat we bezorgd moeten zijn als we horen wat er aan de hand is en welke onderzoeken er gevoerd worden door de Mededingingsautoriteit. Het zou best kunnen dat vele overheden in dit land, maar ook privébedrijven jarenlang veel te veel hebben betaald voor die bewakingsopdrachten, als zou blijken dat er effectief afspraken zijn gemaakt.

Het is van groot belang dat men dit heel goed in de gaten houdt als de overheid in de komende weken en maanden nieuwe contracten moet sluiten. Men moet zeer waakzaam zijn. We zijn gealarmeerd door firma's die in België en Nederland actief zijn en die het prijsverschil hebben gezien voor gelijkaardige opdrachten. Zo is de bal aan het rollen gegaan. Ik hoop dat men binnen Justitie, maar ook binnen Defensie en alle andere departementen voldoende waakzaamheid aan de dag zal leggen opdat men niet te veel betaalt. Het zijn zo al zeer dure contracten.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

06 Samengevoegde vragen van

- Ben Segers aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De zaak in verband met het drama in Essex" (55008559C)
- Ben Segers aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De zaak in verband met het drama in Essex (bis)" (55008560C)
- Ben Segers aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De reactie van het parket op de recente berichtgeving in de zaak over het drama in Essex" (55008658C)

06 Questions jointes de

- Ben Segers à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "L'affaire relative à la tragédie survenue dans l'Essex" (55008559C)
- Ben Segers à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "L'affaire relative à la tragédie survenue dans l'Essex (bis)" (55008560C)
- Ben Segers à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La réaction du parquet suite aux informations récentes dans l'affaire de la tragédie de l'Essex" (55008658C)

06.01 Ben Segers (sp.a): *Mijnheer de minister, op vrijdag 17 juli communiceerde het parket des Konings ingevolge de parlementaire vragen een (gedeeltelijke) rechzetting. Eerder had het parket u meegedeeld dat de Nederlandse justitie uitdrukkelijk zou hebben gevraagd om geen verder onderzoek uit te voeren waarna de Brusselse magistraat zou hebben beslist om aan dit verzoek gevolg te geven. Uit de rechzetting bleek dat het Brussels parket niét verzocht werd om geen verder onderzoek te voeren.*

Ondertussen weten we onder andere dat de Dienst Voogdij noch de

05.05 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Au vu de l'enquête de l'Autorité de la Concurrence, nous devrions tout de même être inquiets. Il est fort possible que tant le gouvernement que les entreprises privées aient déboursé trop d'euros pendant des années. J'espère que tous les départements du gouvernement feront preuve de suffisamment de vigilance lors de l'attribution de marchés.

06.01 Ben Segers (sp.a): *Le vendredi 17 juillet, le parquet du Roi a fait une communication à la suite des questions parlementaires posées au sujet du drame d'Essex pour procéder à une rectification (partielle), aux termes de laquelle le parquet néerlandais n'aurait en fin de compte pas demandé au parquet belge de ne pas continuer*

referentiemagistraat mensenhandel/mensensmokkel op de hoogte werd gebracht en dat ook het federaal parket niet werd geïnformeerd. Ondanks vermoedens van mensensmokkel oordeelde het Brussels parket – dat wel degelijk mocht ingrijpen – dat er onvoldoende elementen waren voor onmiddellijk onderzoek.

Hoe kan het dat geoordeeld werd dat er onvoldoende elementen waren als uit het pv reeds bleek dat er (uiteraard) vermoedens van mensensmokkel waren zeker rekening houdend met de door Justitie gekende modus operandi dat verdwenen gesmokkelden dikwijls terugkeren naar hun smokkelaars om opnieuw naar het Verenigd Koninkrijk gesmokkeld te worden? Het vermoeden van mensensmokkel moet toch volstaan en andere overwegingen overbodig maken?

Bent u van oordeel dat de bestaande richtlijnen van het College van PG's gevuld werden? Werd het vademecum over de niet-begeleide minderjarige vreemdelingen en de problematiek van mensenhandel en –smokkel nageleefd, zeker rekening houdend met het feit dat op basis van de informatie van Nederland ontdekt was dat er sprake was van de betrokkenheid van minstens één niet-begeleide minderjarige vreemdeling gecombineerd met duidelijke vermoedens van mensensmokkel? Werden de omzendbrieven COL 01/15 en COL 13/38 nageleefd?

Hoe komt het dat de persmagistraat de verkeerde feiten communiceerde en dit ook na aandringen (pers en mijn parlementaire vragen) zo werd volgehouden?

Ten gevolge van mijn vragen was er uiteindelijk een onderzoek door de adjunct-PK. Die stelde onder andere, ná (!) onderzoek dus: "Het Brussels parket valt niets te verwijten. De parlementaire vraag van Ben Segers wekt onterecht een andere indruk." Dit blijkt nu totaal fout te zijn. Hoe komt het dat het onderzoek niets opleverde? Werd dat dan fatsoenlijk gevoerd? Hoe werd de leidinggevende Brusselse magistraat van de cel groot banditisme betrokken in dit intern onderzoek van deze adjunct-PK?

Bij deze stel ik u nog enkele aanvullende vragen over de Essex-zaak.

In het persbericht met gedeeltelijke rechtzetting door het parket van 17 juli stelde het parket dat Nederland niet gevraagd had om niet tussen te komen. Daar hield de rechtzetting op.

Maar waarom vermeldde het persbericht niet dat de bewering van de adjunct PK in de pers dat er geen aanwijzingen van mensensmokkel niet klopte?

Wat met de andere beweerde feiten waarover het persbericht niets zegt? Beloofde de Nederlandse officier van justitie bijvoorbeeld effectief om terug te bellen na het weekend? En als dat waar zou zijn en het Nederlandse parket belde effectief niet: waarom belde het Brussels parket dan niet zelf even?

Was er effectief de suggestie vanuit Nederland om effectief een 'groot, gezamenlijk onderzoek' te doen? Waarom gebeurde dat dan niet?

à investiguer. Il nous est revenu entre temps que le service des Tutelles, le magistrat de référence compétent, ni le parquet fédéral n'avaient été informés. En dépit de suspicions de traite d'êtres humains, le parquet de Bruxelles a estimé qu'il n'y avait pas suffisamment d'éléments pour procéder à une enquête immédiate.

Comment tout cela peut-il être mis en perspective avec le procès-verbal? Le ministre estime-t-il que les directives du Collège des procureurs généraux et tous les prescrits ont été observés en la matière? Comment se fait-il que le magistrat Presse ait communiqué des faits erronés, persistant même après une demande insistante critique? Comment se fait-il que le procureur du Roi adjoint ait conclu que le parquet de Bruxelles n'avait rien à se reprocher? Pourquoi n'a-t-il pas été précisé dans le communiqué de presse apportant une rectification partielle que l'affirmation du procureur du Roi adjoint selon laquelle il n'était nullement question de traite d'êtres humains ne correspondait pas à la réalité? Qu'en est-il des autres faits allégués dont le communiqué de presse ne dit rien? Les Pays-Bas ont-ils effectivement suggéré de procéder en commun à une vaste enquête? Pourquoi cela ne s'est-il pas fait? Eu égard aux anomalies constatées, que va faire le parquet? Le parquet était-il convaincu, au moment des faits, que les Pays-Bas avaient demandé de ne pas agir? Dans quelle mesure le parquet savait-il que des jeunes séjournent dans la safe house à Bruxelles? Deux jeunes pouvaient et devaient regagner l'asile protégé aux Pays-Bas, qui a publié un avis de disparition lorsqu'ils se sont avérés introuvables. Pourquoi aucune suite n'a-t-elle été réservée à cet avis? La demande formulée par les Pays-Bas de procéder à des recherches transfrontalières serait intervenue en temps opportun, conformément

Wat zal het parket verder ondernemen nu blijkt dat feiten verkeerd werden voorgesteld en zelfs een intern onderzoek niets opleverde, en er zelfs na onder andere Nederlands aandringen een weliswaar halfslachtige rechtersetting diende te gebeuren via persbericht van het parket? Welk intern gevolg wordt aan dit alles gegeven? Ik begreep dat de info u werd bezorgd via de procureur-generaal. Wat is zijn reactie? En wat zal u verder ondernemen nu duidelijk is dat men u de waarheid niet verteld heeft?

Was het parket er op het ogenblik van de feiten van overtuigd dat Nederland had gevraagd om niet tussen te komen of werd deze versie van de feiten nadien geproduceerd?

U meldde me reeds dat het Brussels parket geen informatie had over mijn vraag of het correct is dat de jongeren nog een tiental dagen in het Brusselse safehouse verbleven. In uw antwoord verwees u ook naar een lopend gerechtelijk onderzoek van het federaal parket over het Essex-drama. In welke mate is het reeds mogelijk voor het federaal parket om te antwoorden op de vraag of zij hiervan op de hoogte zijn?

Via het Nederlandse NIDOS weten we dat beide jongens konden en moesten terugkeren in de Nederlandse beschermde opvang. Er werd meteen na de verdwijning een melding van vermissing (OAT) bij politie gedaan. Daar was er bovendien een voogd. Waarom werd er geen gevolg gegeven aan deze Nederlandse melding?

De aanvraag tot grensoverschrijdende observatie van de Nederlandse politie gebeurde volgens u tijdig conform de vigerende internationale afspraken en regelgeving. Maar heeft de Belgische politie ook op tijd geantwoord? Hoe lang duurde dat?

Op 11 september reageerde het Brussels parket op de berichtgeving in De Standaard over de Essex-zaak.

"Het parket van Brussel zegt desgevraagd dat de beslissing om nog geen verder onderzoek te openen, in overleg met Nederland is gebeurd. In hetzelfde telefonisch onderhoud zou namelijk de vraag zijn gesteld "of er voldoende elementen vorhanden waren die onmiddellijk verder onderzoek bij hoogdringendheid noodzaakten". Dat liet directeur communicatie Stefan Vandevelde weten aan BRUZZ. "De hieruit voortvloeiende beslissing om niet onmiddellijk tussen te komen werd weloverwogen genomen in overleg tussen de betrokken magistraten en politie."

Beweert het parket nu wérkelijk opnieuw dat de beslissing "in overleg met Nederland" genomen is, implicerend dat Nederland minstens akkoord zou gaan? Kan u de houding van Nederland dan toelichten: was het dan vragende partij om (nog) geen verder onderzoek te openen? Indien dat het geval zou (!) zijn, dan verwachtte Nederland minstens toch een intensieve opvolging? Of moeten we denken dat de Nederlandse politie 'zomaar' vermoedelijke slachtoffers mensensmokkel bij hun 'ontsnapping' uit gespecialiseerde opvang voor slachtoffers mensensmokkel tot in Brussel volgt?

Er wordt gesteld dat er een beslissing was om "niet onmiddellijk" tussen te komen. Dit suggereert dat het wel de bedoeling was om later tussen te komen of dat men dat zelfs zou gedaan hebben. Maar uit een antwoord van een eerdere vraag van mij of er opvolging was

aux accords internationaux et à la réglementation en vigueur. Combien de temps s'est fait attendre la réponse de la police belge?

Le 11 septembre, en réaction à un article du quotidien De Standaard sur l'affaire d'Essex, le parquet de Bruxelles a semblé suggérer que la décision de ne plus poursuivre les investigations avait été prise en concertation avec les Pays-Bas. Les Pays-Bas étaient-ils vraiment demandeurs? Qu'en était-il de la poursuite annoncée des investigations? Combien de mineurs vietnamiens ont été signalés en 2018 et en 2019 ainsi que cette année auprès du service des Tuteurs? Combien ont été hébergés en centre d'asile? Qu'est-il advenu des autres? Combien ont disparu?

Le ministre ne s'indigne-t-il pas du cours pris par les événements et ne compte-t-il dès lors pas ordonner une enquête par le Conseil de la Justice?

antwoordde u reeds: "Er werden geen verdere onderzoeksmaatregelen meer genomen omtrent het verblijf van de jongeren." Waarom wordt hier anders gesuggereerd? Waarom was er dan geen verdere opvolging? Dat is toch het minste dat men kon verwachten? Het lijkt dat niet alleen tal van kansen werden gemist tijdens dat ene weekend, maar ook nadien, temeer daar we weten dat de jongeren nog een tijdlang op hetzelfde adres verbleven (ook na het weekend)

Men heeft het over een 'weloverwogen' beslissing. Bepakt dat dan ook dat men 'weloverwogen' besloten heeft ook nadien (na het weekend) niet op te volgen en geen enkele (!) onderzoeksmaatregel meer te nemen? Of is men dit vergeten?

Hoeveel Vietnamese minderjarigen werden in respectievelijk 2018 en 2019 en dit jaar aangemeld bij de Dienst Voogdij? Hoeveel kwamen er in een OOC terecht? Waar kwamen de anderen terecht? Hoeveel van hen verdwenen?

Bijkomend wil ik graag vragen of u zo verontwaardigd bent, mijnheer de minister, dat u daarover ook een onderzoek door de Hoge Raad voor de Justitie zult vragen.

06.02 Minister Koen Geens: Mijnheer Segers, ik was aan de telefoon over een dringende aangelegenheid, maar ik neem aan dat uw vraag op de Essex-zaak betrekking heeft.

Ik citeer uit de brief die ik kreeg van de procureur-generaal van Brussel: "Na overleg met de procureur des Konings te Brussel heb ik de eer u mede te delen dat wij naar onze eerdere berichtgevingen in deze zaak verwijzen die antwoorden op de vragen die gesteld werden. Met het volle respect voor de mening van het Kamerlid achten wij het niet opportuun om verder in discussie te gaan, gezien het gaat over conclusies die wij niet kunnen bijtreden."

Wat betreft uw vraag inzake de Nederlandse melding van vermissing aan hun dienst OAT, heeft de federale politie mij geantwoord dat die onder de jurisdicte van de Nederlandse overheden valt. Bovendien heeft de federale politie, op basis van de verschillende contacten die na het overschrijden van de Belgisch-Nederlandse grens met de Nederlandse politie hebben plaatsgevonden, mij meegedeeld dat de Belgische federale politie tijdig heeft geantwoord.

Wat uw vragen gericht aan de Dienst Voogdij betreft, kan ik u de volgende cijfers mededelen. In 2018 heeft de Dienst Voogdij 25 meldingen van Vietnamese jongeren gehad, allen jongens, van wie er 16 werden opgevangen in een Observatie- en Oriëntatiecentrum (OOC) of een centrum voor slachtoffers van mensenhandel. In 7 gevallen werd de verdwijning gemeld aan de Dienst Voogdij.

In 2019 waren er 50 aanmeldingen bij de Dienst Voogdij, 23 meisjes en 27 jongens. 43 van hen werden opgevangen in een OOC of een centrum voor slachtoffers van mensenhandel. Van 28 gevallen werd de verdwijning gemeld aan de dienst Voogdij.

06.02 Koen Geens, ministre:
Dans son courrier, le procureur général de Bruxelles écrit qu'en concertation avec le procureur du Roi à Bruxelles, il est renvoyé aux communiqués faits précédemment dans ce dossier, lesquels apportent des réponses aux questions qui ont été posées. Il est également précisé que dans le respect total de l'opinion du membre de la Chambre des représentants, le procureur général et le procureur du Roi n'estiment pas judicieux de poursuivre une discussion, eu égard au fait qu'ils ne sauraient se rallier aux conclusions formulées.

En ce qui concerne le signalement de la disparition par les autorités néerlandaises, la police fédérale a indiqué que ce point relève de la juridiction des autorités néerlandaises. La police fédérale belge a également répondu dans les délais.

En 2018, le service des Tutelles a reçu 25 signalements relatifs à de jeunes garçons Vietnamiens, dont 16 ont été accueillis dans un centre d'observation et d'orientation (COO) ou dans un centre d'accueil des victimes de la traite

des êtres humains. Dans sept cas, le service des Tutelles a été informé de la disparition. En 2019, 50 signalements sont parvenus au service des Tutelles, concernant 23 filles et 27 garçons. Quarante-trois jeunes ont alors été accueillis dans un COO ou dans un centre d'accueil des victimes de la traite des êtres humains. Le service des Tutelles a été informé de la disparition dans 28 cas.

06.03 Ben Segers (sp.a): Mijnheer de minister, u weet dat deze zaak mij zeer na aan het hart ligt. Ik zat en zit na uw antwoord helaas nog altijd met veel vragen. Het gebeurt helaas dat er fouten worden gemaakt. Dat kan heel verregaande gevolgen hebben, maar het gebeurt. Dat fouten worden toegedekt, is echter wel verontrustend. Dat doet vermoeden dat er geen enkele wil is om uit die fouten te leren en, bovendien, wat gebeurt er dan nog allemaal dat wij niet weten? Het spreekt voor zich dat volstrekte duidelijkheid het vertrouwen in Justitie alleen maar had kunnen dienen, want het is toch niet normaal dat het Brusselse parket steeds weer met een foutieve weergave van de feiten kwam?

Het is niet normaal dat u een eerste keer hier in het Parlement geconfronteerd werd met mijn vragen, maar niet geïnformeerd raakte door het Brusselse parket, alleen door het federale parket. Het is toch ook niet normaal dat u op basis van foute informatie van het parket verkeerde verklaringen hebt moeten afleggen. Het is vooral ook niet normaal dat er, na veel aandringen, uiteindelijk via u een intern onderzoek werd bevolen door de adjunct-procureur des Konings en dat dat onderzoek in plaats van meer waarheid minder waarheid heeft opgeleverd. De schuld werd zelfs bij Nederland gelegd. Het is toch ook helemaal niet normaal dat er vervolgens nog bijkomende druk nodig was door nieuwe parlementaire vragen, door de pers, door het Nederlandse parket en ongetwijfeld ook door het Belgische parket.

Er kwam daarna een soort van halfslachtige rechtdoening, maar men moest al tussen de regels lezen om er ook maar iets van te begrijpen. Er werd amper verantwoordelijkheid opgenomen en al helemaal niet voor het totale gebrek aan opvolging. In dat noodlottige weekend ging alles mis qua informatiedeling. Na dat weekend waren die jongeren nog een hele tijd ter plaatse. Er werden dus nog heel veel kansen gemist om hun levens te redden. Daarover heeft het parket nog altijd met geen woord gerept.

Mijnheer de minister, ik heb u in deze zaak nooit persoonlijk betrokken, omdat ik weet dat u er ook persoonlijk mee zit, dat de reactie van het parket ook voor u niet volstaat en dat u al een aantal inspanningen hebt geleverd om de waarheid te weten te komen. Ik ben er ook zeker van dat u geschandaliseerd bent door de manier waarop het Brusselse parket deze zaak heeft proberen toe te dekken.

In *De Afspraak* heeft u gezegd dat u voor kwesties met betrekking tot het parket slechts een doorgeefluik bent. Als dat echt zo is, bent u natuurlijk ook helemaal vrij om echt heel openlijk uw mening over dit alles te geven. Dat was ook de bedoeling van mijn vraag vandaag. In

06.03 Ben Segers (sp.a): Cette affaire me tient vraiment à cœur et un grand nombre de mes interrogations restent malheureusement sans réponse. Des erreurs sont commises, c'est inévitable, mais elles ne peuvent bien entendu être couvertes. Aucune leçon ne peut ainsi en être tirée et la question se pose de savoir combien d'autres choses nous ignorons.

Il n'est pas normal que le ministre n'ait été informé une première fois que par le seul parquet fédéral et non par le parquet bruxellois, qu'il ait dû faire des déclarations erronées sur la base d'informations incorrectes, qu'une enquête interne n'ait été diligentée par le procureur du Roi adjoint qu'après instance du ministre, et qu'elle n'ait donné en outre que de maigres résultats. De nouvelles pressions ont ensuite été nécessaires sous la forme de questions de la presse, lesquelles ont abouti à une rectification en demi-teinte où les responsabilités ont été à peine assumées. Au cours de ce fatidique week-end, tout a dysfonctionné en matière de partage de l'information et de nombreuses opportunités ont été manquées pour sauver des vies.

Je suis convaincu que cette question a profondément ému le ministre lui aussi et qu'il est également scandalisé par la façon dont le parquet bruxellois a tenté de couvrir cette affaire. Il évite cependant de dire s'il estime que la réglementation appropriée a été

eerdere antwoorden hebt u al gezegd welke regelgeving van toepassing is. U ontwijkt echter wel de vragen of u van oordeel bent of die regelgeving gevuld is, wat u daarvan vindt en wat u zult ondernemen. Dat waren heel specifieke vragen die ik aan u heb gesteld. U hebt alleen verwezen naar het parket.

U hebt mijn inleiding gemist, omdat u aan het telefoneren was, maar bent u zo verontwaardigd over wat er gebeurd is dat u conform het Gerechtelijk Wetboek ook nog een onderzoek door de Hoge Raad voor de Justitie zult vragen? Dat zou een heel sterk signaal zijn. Al wie de strijd tegen mensenhandel en mensensmokkel een warm hart toedraagt, politiemensen, eerstelijnsdiensten, maar ook de vele capabele, betrokken mensen binnen het parket die daar elke dag heel hard mee bezig zijn, verdienen een hart onder de riem. De strijd tegen mensenhandel en mensensmokkel kan er alleen maar op vooruit gaan.

Ik mis in uw antwoord uw persoonlijke inschatting. Dat was een zeer gerichte vraag. Bent u bereid om daarover een onderzoek door de Hoge Raad voor de Justitie te vragen?

06.04 Minister Koen Geens: Mevrouw de voorzitter, ik zou op de twee vragen willen antwoorden, omdat de heer Segers volgende week misschien geen antwoorden meer zal krijgen in de commissie voor Justitie. Ik hoor dat hij mij graag hoort antwoorden.

Mijnheer Segers, ik ben iemand die heel af en toe eens uitschiet. Dat weet u. Men mag mij dat niet kwalijk nemen. Dat is het gevolg van het feit dat ik een mens ben. In het algemeen ben ik in Justitie in functie. Ik heb dat onlangs in *De Afspraak*, waar de heer Boukili zo dikwijs naar kijkt, proberen uit te leggen. Ik zal het daar nu bij laten, omdat ik in de instellingen een bepaalde rol speel en het niet de bedoeling is dat ik die rol, door mijn persoon te laten spelen, zoals u dat zegt, overschrijdt.

Over de Hoge Raad voor de Justitie kan ik nadenken. Daarover kunt u nadenken. Als u de frons in mijn voorhoofd hebt gezien, weet u dat ik altijd nadenk.

Ik wens u een mooie avond.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

07 Questions jointes de

- Sarah Schlitz à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La formation des juges sur les violences conjugales" (55008562C)
- Bercy Siegers à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La formation "violences sexuelles" destinée aux magistrats" (55008620C)
- Katja Gabriëls à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La formation "violences sexuelles" destinée aux magistrats" (55008756C)
- Kathleen Bury à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La formation obligatoire pour les magistrats en matière de violences sexuelles et intrafamiliales" (55008816C)

07 Samengevoegde vragen van

- Sarah Schlitz aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De opleiding van de rechters inzake partnergeweld" (55008562C)
- Bercy Siegers aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De

suivie et d'annoncer ce qu'il va entreprendre. Demandera-t-il encore une enquête du Conseil supérieur de la Justice conformément au Code judiciaire? Cela constituerait un signal très fort dans la lutte qui s'est engagée contre la traite et le trafic d'êtres humains.

opleiding seksueel geweld voor magistraten" (55008620C)

- Katja Gabriëls aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De opleiding voor magistraten rond seksueel geweld" (55008756C)
- Kathleen Bury aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De verplichte opleiding voor magistraten rond seksueel en intrafamiliaal geweld" (55008816C)

07.01 **Sarah Schlitz** (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, j'ai été heureuse d'apprendre cet été par la presse que des formations en matière de violences sexuelles et intra-familiales seraient prochainement obligatoires pour tous les magistrats. C'est l'aboutissement d'une demande émanant du terrain que je vous ai souvent relayée. C'est également une obligation découlant de la Convention d'Istanbul ratifiée par la Belgique en 2016.

Les violences intra-familiales sont un fléau en Belgique: 40 000 plaintes par an sont enregistrées, 117 féminicides ont été comptabilisés par le monde associatif depuis 2017. Le confinement n'a rien arrangé: la situation s'est aggravée avec une augmentation des appels sur les lignes d'écoute à travers le pays.

Le rapport du GREVIO (Groupe d'experts chargés d'évaluer la mise en œuvre de la Convention d'Istanbul par les États parties) publié ce lundi est clair: le phénomène des violences à l'égard des femmes n'est pas suffisamment combattu en Belgique. Le manque de formation est considéré comme une des causes à la fois du faible taux de poursuites des auteurs, du nombre élevé de classements sans suite des plaintes des victimes, mais aussi du faible usage de l'interdiction temporaire de résidence par certains parquets. C'est vraiment une bonne chose que nous puissions avancer dans ce sens.

À quelle fréquence les magistrats devront-ils suivre cette formation? Quel est le programme? Qui dispensera les formations? Au-delà des violences, les violences économiques psychologiques seront-elles abordées comme la Convention d'Istanbul le recommande? Les professionnels soulèvent régulièrement que les magistrats ne sont souvent pas en mesure de faire la différence entre un conflit familial et des violences conjugales où l'on a, d'une part, une position égalitaire entre les deux conjoints et, d'autre part, un véritable processus de domination ou d'emprise. Cette distinction et ce phénomène seront-ils abordés au cours des formations? Comptez-vous maintenir les formations sur l'aliénation parentale?

07.02 **Bercy Slegers** (CD&V): *Kort voor het parlementaire recess werd via de Wet houdende diverse bepalingen inzake Justitie goedgekeurd dat magistraten een opleiding rond seksueel en intrafamiliaal geweld moeten volgen. Dit kwam er op vraag van de Hoge Raad van Justitie naar aanleiding van de zaak Julie Van Espen.*

Volgens het IGO – Instituut voor Gerechtelijke Opleiding – kan die opleiding op een vlotte manier gebeuren via webinars zodat alle magistraten binnen de twee jaar deze opleiding gevuld zullen hebben.

Over de uitrol van deze opleiding had ik nog enkele vragen.

Is de opleiding vanuit het IGO ondertussen op punt gezet?

07.01 **Sarah Schlitz** (Ecolo-Groen): Ik ben blij te horen dat de magistraten eindelijk een opleiding moeten volgen over seksueel en intrafamiliaal geweld. Die verplichting vloeit voort uit het Verdrag van Istanbul, dat in 2016 geratificeerd werd. Elk jaar worden er in België 40.000 klachten over dit soort geweld geregistreerd. De verenigingen hebben sinds 2017 117 vrouwenmoorden geregistreerd. De lockdown heeft de situatie verergerd.

De Groep van deskundigen die toezicht moet houden op de uitvoering van het verdrag door de verdragsstaten (GREVIO) was van oordeel dat het verschijnsel van geweld tegen vrouwen in België onvoldoende aangepakt werd: gebrek aan opleiding, groot aantal seponeringen, geringe toepassing van het tijdelijk verblijfsverbod.

Kunt u nadere informatie geven over die opleiding (frequentie, programma enz.)? Zal het economisch en psychologisch geweld behandeld worden? Zal de identificatie van de processen van overheersing of controle deel uitmaken van de opleiding? Blijven de opleidingen over oudervreemding behouden?

07.02 **Bercy Slegers** (CD&V): *Les magistrats doivent désormais suivre une formation sur les violences sexuelles et intrafamiliales.*

La formation de l'Institut de formation judiciaire (IFJ) est-elle au point? Les formations ont-elles déjà commencé? Sera-t-il possible en pratique que tous les magistrats suivent cette formation dans un délai de deux ans? Qui coordonne et contrôle les formations?

Zijn de opleidingen reeds gestart of wanneer zal dit gebeuren?

Binnen de twee jaar zouden alle magistraten deze opleiding gekregen moeten hebben.

Hoe wordt dit praktisch haalbaar, hoe wordt dit georganiseerd? Wie coördineert en controleert dit verder?

07.03 Katja Gabriëls (Open Vld): *De verplichte opleiding voor magistraten rond seksueel en intrafamiliaal geweld trad vorige maand in werking. In juni werd deze wetswijziging reeds uitgebreid besproken in onze commissie. Reeds benoemde magistraten, die nog geen opleiding volgden krijgen twee jaar de tijd om dit wel te doen.*

Ik heb volgende korte vragen voor u:

Loopt de opleiding voor de reeds benoemde magistraten vlot?

Hoeveel van hen hebben reeds een opleidingsmoment vastgelegd of gevuld?

Er was hier wel wat discussie over wie de opleiding zou volgen en welke termijn geschikt zou zijn. Zal de termijn van twee jaar naar uws inziens voldoende zijn?

Hoe verloopt deze opleiding concreet, is dit digitaal of worden er fysieke bijeenkomsten voorzien? Uit welke modules bestaat deze opleiding en wat wordt de magistraten precies aangeleerd? Wat is het verschil tussen de basisopleiding en de voortgezette opleiding?

07.04 Katleen Bury (VB): *Sinds een maand loopt de verplichte opleiding voor magistraten rond seksueel en intrafamiliaal geweld.*

Loopt deze opleiding vlot?

Kan U ons beknopt de inhoud bezorgen die aan de magistraten wordt aangeleerd?

Hoe verloopt deze opleiding, gelet op de moeilijke coronatijden?

07.05 Minister Koen Geens: Collega's, wat de opleiding Seksueel Geweld betreft, is het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding volop bezig met de voorbereiding van deze opleidingen. Het IGO verzekert mij dat het in staat is zowel de basisopleiding als de grondige opleiding te organiseren binnen de termijnen die de wet bepaalt.

Vu le grand nombre de magistrats visés par cette obligation, la formation sera organisée au moins deux fois par an afin de permettre à tout le monde de la suivre dans les délais fixés. Il faut aussi tenir compte du fait que les nominations de magistrats ainsi que les changements de fonctions interviennent tout au long de l'année et que les magistrats nouvellement nommés ou ayant récemment changé de fonction doivent avoir la possibilité de participer à la formation de base dans les deux ans suivant leur nomination. Quant à la formation approfondie, le délai pour la suivre est fixé à un an.

07.03 Katja Gabriëls (Open Vld): *La formation obligatoire pour les magistrats sur les violences sexuelles et intrafamiliales a démarré le mois dernier.*

Parmi les magistrats nommés, combien ont-ils déjà fixé ou suivi une date de formation? Le délai de deux ans suffira-t-il? La formation est-elle suivie en ligne ou physiquement lors de réunions? Quels sont les modules? Qu'est-ce qui est enseigné précisément aux magistrats? Quelle différence y a-t-il entre la formation de base et la formation continuée?

07.04 Katleen Bury (VB): *Cette formation suit-elle son cours sans accrocs? Quel est brièvement le contenu? Comment se déroule-t-elle par ces temps de pandémie?*

07.05 Koen Geens, ministre: L'IFJ s'attèle activement à la préparation et assure être en mesure d'assurer tant la formation de base que la formation approfondie dans les délais prescrits par la loi.

Gelet op het grote aantal magistraten dat die opleiding moet volgen en rekening houdend met de magistraten die in de loop van het jaar in dienst getreden zijn, zal de opleiding minstens tweemaal per jaar georganiseerd worden teneinde de termijn van maximum twee jaar te respecteren. De termijn om de intensieve opleiding

Het IGO werkt op dit moment aan het programma voor deze opleidingen vanuit een multidisciplinaire invalshoek. Alle actoren die betrokken zijn bij deze problematiek, zowel gespecialiseerde magistraten als politiemensen en artsen, justitiehuizen en gespecialiseerde organen, worden door het IGO geassocieerd. Dat geldt ook voor de opleiders op wie een beroep zal worden gedaan voor de opleiding.

Le but est en effet de mettre en place une approche globale permettant ainsi d'aborder toutes les formes de violences: physiques, économiques, psychologiques, morales, etc.

Enfin, comme vous le savez, il n'existe actuellement pas d'obligation légale pour, par exemple, les magistrats de la famille et de la jeunesse de suivre une formation sur l'aliénation parentale. Il appartient au législateur de l'imposer s'il l'estime opportune. L'Institut de formation judiciaire (IFJ) a organisé une formation sur l'aliénation parentale en 2019 et prendra l'initiative de l'organiser à nouveau dans l'avenir.

Madame Schlitz, je souhaite m'excuser de ne pas avoir pu accepter votre autre question qui était un peu tardive et qui concernait des chiffres. Si on peut vous aider d'une autre façon, on essaiera de le faire.

07.06 Sarah Schlitz (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, en posant cette autre question, je trouvais intéressant de réagir directement au constat du GREVIO. Ce sera pour une prochaine commission.

Le fait que cela soit envisagé de façon globale est une bonne chose. De toute façon, cela aidera à prendre davantage au sérieux les victimes et à sanctionner correctement les auteurs afin d'envoyer un message clair à la société. Il est interdit de maltraiter les femmes. Ceux qui le font sont poursuivis. C'est un message important à faire passer aujourd'hui.

Par ailleurs, je pense qu'il importe d'aller plus loin. Il faut considérer le volet de la prévention afin d'éviter le passage à l'acte, ce qui est quand même préférable. De plus, il faut aussi former les autres intervenants (la police, les médecins, etc.), mais comme cela n'est pas de votre ressort, je m'adresserai à vos collègues.

Le GREVIO rappelle différents éléments relatifs à la formation et à l'approche des violences de genre en Belgique. Il souligne notamment qu'il y a une invisibilisation, au sein des politiques publiques en Belgique, des violences fondées sur le genre et tournées contre les femmes. Il y a une invisibilisation de cette dimension systémique. Il convient donc de prendre cela vraiment en compte dans le module de formation.

Enfin, pour que nous nous comprenions bien, ma demande n'est évidemment pas que l'on continue à dispenser des formations concernant l'aliénation parentale, en tous cas pas pour promouvoir le

te volgen bedraagt één jaar.

L'IFJ est actuellement occupé à composer un programme pour ces formations, depuis un angle d'approche multidisciplinaire, s'engageant tant avec des magistrats spécialisés qu'avec des policiers, médecins, maisons de justice et organes spécialisés. Il en ira de même pour les formateurs qui seront sollicités.

Het is de bedoeling een alomvattende approach te volgen.

Tot slot zijn bijvoorbeeld de familie- en jeugdrechtters niet verplicht een opleiding over oudervervreemding te volgen. Het IGO heeft in 2019 een opleiding over dit onderwerp georganiseerd en zal dat in de toekomst opnieuw doen.

07.06 Sarah Schlitz (Ecolo-Groen): De alomvattende aanpak is een goede zaak. Hierdoor zal het mogelijk worden de slachtoffers beter te begeleiden, de daders correct te straffen en aan de samenleving een krachtig signaal af te geven. Ook het preventielijk zou op een nieuwe leest geschoeid moeten worden om te vermijden dat deze daden überhaupt gepleegd worden en om de andere actoren op te leiden.

GREVIO wijst op enkele pijnpunten met betrekking tot de opleiding en de benadering inzake gendergeweld in België, met name op het feit dat geweld tegen vrouwen in het overheidsbeleid niet aan bod komt. Dat punt zou in de opleidingsmodule opgenomen moeten worden.

Ik vraag niet dat men opleidingen blijft geven over oudervervreemding, of toch niet over dat begrip, maar veeleer dat we Italië

concept, mais plutôt que l'on emboîte le pas à l'Italie et à la France. Nous en avons déjà parlé. Ces pays mettent en garde les magistrats contre ce phénomène, qui n'est pas fondé scientifiquement, mais qui est trop souvent utilisé devant les cours et tribunaux en Belgique. Le GREVIO le souligne également. Il relève que la notion problématique d'aliénation parentale continue d'être invoquée devant les tribunaux préparatoires et en cours, et il le regrette.

Je vous remercie pour vos réponses, monsieur le ministre.

07.07 Bercy Slegers (CD&V): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Ik herinner mij tijdens de discussie die wij hadden vóór het reces dat in het advies van het IGO stond dat men die opleiding op een vlotte manier kon organiseren via webinars. U bevestigt dat nu. Ik heb echter niet gehoord wanneer dit voor het eerst zal doorgaan.

Ik stel die vraag omdat ik ergens had gelezen dat dit niet meer voor dit jaar zou zijn, maar pas volgend jaar. Ik zou dat heel jammer vinden, want de opleiding seksueel geweld bestond al. Men moet dat gewoon uitbreiden naar intrafamiliaal geweld. Het was de bedoeling dat dit voor een brede doelgroep kon worden gebracht.

Gezien het fenomeen seksueel en intrafamiliaal geweld zeer belangrijk is, is het noodzakelijk dat wij dringend aan sensibilisatie doen om het fenomeen verder in te dijken.

Ik wil voorzichtig vragen, als het nog enigszins kan, dat het IGO daarmee voortmaakt en ervoor zorgt dat men nog dit jaar het eerste webinar kan geven.

07.08 Katja Gabriëls (Open Vld): Mijnheer de minister, ik dacht begrepen te hebben dat het IGO er wel in zou slagen om de webinars dit jaar twee keer te organiseren, maar misschien heb ik het anders begrepen dan mevrouw Slegers.

Het is in elk geval goed dat de wet die hier in juni pas werd besproken vorige maand al in werking is getreden. Het is te belangrijk.

Op een later tijdstip kunnen we de minister nog vragen stellen naar de stand van zaken over de inschrijvingen.

07.09 Katrien Bury (VB): Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Ik dacht ook dat men al iets verder stond. Mijn vragen waren vrij concreet, ook over de inhoud. Het ziet er veelbelovend uit. Ik zie dat men tot op het bot zal gaan in wat men zal aanleren. Ik had ook graag geweten wat die modules precies zullen inhouden.

Wij zullen dat dan aan de volgende minister vragen, of misschien terug aan u.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

en Frankrijk zouden bijbenen, waar men de magistraten waarschuwt voor dit fenomeen, dat wetenschappelijk niet onderbouwd is, maar al te vaak in de hoven en rechtbanken aangevoerd wordt. Ook daarop vestigt GREVIO de aandacht.

07.07 Bercy Slegers (CD&V): L'avis rendu par l'IFJ indiquait que cette formation pouvait facilement être organisée à l'aide de webinaires. Quand cela sera-t-il possible pour la première fois? J'ai lu que ce ne serait qu'à partir de l'année prochaine, ce qui serait regrettable. La formation sur les violences sexuelles existait déjà, et il s'agirait donc de l'élargir simplement aux violences intrafamiliales. Vu l'importance de cette problématique, une conscientisation s'impose de toute urgence pour continuer à endiguer le phénomène.

07.08 Katja Gabriëls (Open Vld): J'ai compris que l'IFJ serait bien en mesure d'organiser les webinaires à deux reprises cette année. Nous pourrons nous enquérir ultérieurement des inscriptions auprès du ministre.

07.09 Katrien Bury (VB): Je pensais également que le dossier était plus avancé. Il semble prometteur. Il sera possible de se plonger totalement dans l'apprentissage. J'aurais également souhaité connaître le contenu exact de ces modules, mais ce sera peut-être au prochain ministre de répondre à cette question.

08 Samengevoegde vragen van

- Kathleen Bury aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De grootschalige illegale wapenhandel in Brussel" (55008699C)
- Eric Thiébaut aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Een onderzoek naar illegale wapenhandel" (55008767C)

08 Questions jointes de

- Kathleen Bury à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le trafic d'armes illégales à grande échelle à Bruxelles" (55008699C)
- Eric Thiébaut à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "L'opération visant un trafic d'armes" (55008767C)

08.01 **Kathleen Bury** (VB): *In een grootschalig onderzoek naar illegale wapenhandel hebben deze week zestien huiszoeken, waaronder één in een politiecommissariaat, plaatsgevonden. Dat meldde het federaal parket. Tien personen zijn opgepakt, waaronder verzamelaars, wapenhandelaars en een politiecommissaris.*

De arrestaties vonden plaats tijdens zestien huiszoeken op verschillende plaatsen in het Brusselse, maar ook daarbuiten. Zo werd onder meer een politiecommissariaat doorzocht. Bij die huiszoeken werden 374 wapens, 400 kilo munitie, en meerdere luxevoertuigen in beslag genomen. "Er werden talrijke handwapens, lange vuurwapens en automatische wapens aangetroffen, en ook granaten", zegt het federaal parket.

Vijf van de tien opgepakte personen – waaronder een Brusselse politiecommissaris – werden voorgeleid bij de onderzoeksrechter.

Werden er daders in voorlopige hechtenis geplaatst?

Hoeveel werden er vrijgelaten?

Hoeveel werden er vrijgelaten onder voorwaarden?

Is de politiecommissaris terug op vrije voeten?"

De voorzitter: De heer Thiébaut is niet aanwezig. U krijgt dus onmiddellijk het woord, mijnheer de minister.

08.02 **Minister Koen Geens:** De federale procureur heeft mij de volgende informatie meegeleerd: "Vijf personen zijn voor de rechter verschenen. Drie personen werden gearresteerd. Twee personen zijn vrijgelaten onder voorwaarden. Niemand werd onvoorwaardelijk vrijgelaten. De commissaris verblijft nog steeds in de gevangenis. Op 25 september 2020 zal hij voor de kamer van inbeschuldigingstelling verschijnen."

Wat de vragen van de heer Thiébaut over de wapens betreft, citeer ik eveneens.

"Il ne s'agit a priori pas d'armes de la police. L'examen des 3 074 armes est toujours en cours dans le secret de l'instruction. Vu les devoirs en cours, il n'est pas possible de communiquer à ce sujet pour éviter de compromettre l'enquête. La procédure en matière de destruction sera observée en fonction du type d'arme. Pour l'instant, la priorité est donnée à l'analyse de l'origine, de la provenance, de

08.01 **Kathleen Bury** (VB): *Dans le cadre d'une enquête menée à grande échelle sur un trafic d'armes et à la suite de seize perquisitions, dix personnes ont été arrêtées, dont un commissaire de police.*

Des auteurs ont-ils été placés en détention préventive? Combien ont-ils été libérés (sous conditions)? Le commissaire de police a-t-il été remis en liberté?

08.02 **Koen Geens**, ministre: *Le procureur fédéral me signale que cinq personnes ont comparu devant le juge. Trois personnes ont été arrêtées. Deux personnes ont été libérées sous conditions. Personne n'a bénéficié d'une mesure de libération inconditionnelle. Le commissaire de police est toujours en prison. Il comparaîtra devant la chambre des mises en accusation le 25 septembre 2020.*

Wat de wapens betreft, wijst hij erop dat het niet a priori over politiewapens gaat, dat het onderzoek van 3.074 wapens nog aan de gang is, dat de vernietigingsprocedure in acht ge-

l'utilisation criminelle ou non afin de procéder à des destructions."

nomen zal worden en dat men voorrang geeft aan de analyse van de herkomst en het al dan niet criminale gebruik ervan.

08.03 Katleen Bury (VB): Dank u voor uw antwoord, mijnheer de minister. Ik zal de zaak verder opvolgen, maar ik ben blij met de informatie die ik van u gekregen heb.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

09 Questions jointes de

- Nabil Boukili à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "L'affaire Lumumba" (55008718C)
- Simon Moutquin à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La restitution par la justice des restes de Patrice Lumumba" (55008814C)

09 Samengevoegde vragen van

- Nabil Boukili aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De zaak-Lumumba" (55008718C)
- Simon Moutquin aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De teruggeave door het gerecht van de stoffelijke resten van Patrice Lumumba" (55008814C)

09.01 Nabil Boukili (PVDA-PTB): Madame la présidente, monsieur le ministre, pour rappel, le 30 juin 1960, jour de l'indépendance congolaise, M. Patrice Lumumba devient le premier premier ministre du Congo. Il prononce ce jour-là son plus célèbre discours, face au roi Baudouin et à une partie de l'establishment de notre pays. Il sera assassiné quelques mois plus tard, au bout d'un processus dans lequel la Belgique a tiré les ficelles, comme cela a été démontré par la commission d'enquête parlementaire en 2002. Les restes humains, saisis lors de l'enquête, sont dans une boîte au Palais de justice de Bruxelles depuis plus de quatre ans.

Le 30 juin dernier, Juliana Lumumba, la fille de Patrice Lumumba, a adressé une lettre au Roi lui demandant la restitution des reliques de son père. Le jeudi 10 septembre, la justice a enfin déclaré être prête à rendre les restes du héros de l'histoire des luttes anti-coloniales en Afrique.

Si nous sommes heureux de cette décision, bien que très tardive, nous trouvons extrêmement regrettable que la presse belge ait reçu cette information avant la famille Lumumba. Cette maladresse se caractérise par une absence de décence, et ce, malgré l'implication de la Belgique dans le passé colonial du Congo.

Le PTB estime que des excuses publiques s'imposent de la part du parquet et de vous-même, monsieur le ministre de la Justice. Mon groupe demande que l'on profite de cette occasion pour créer un mémorial, symbole d'un nationalisme africain renouvelé et progressiste.

Dès lors, monsieur le ministre, comptez-vous présenter vos excuses? Le parquet en fera-t-il de même? Oeuvrerez-vous avec l'ensemble du gouvernement afin de poser un acte politique pour rendre les restes humains à la famille de Patrice Lumumba?

09.01 Nabil Boukili (PVDA-PTB): Een parlementaire onderzoekscommissie heeft in 2002 aangegetoond dat België de touwtjes in handen had in het proces dat tot de moord op Patrice Lumumba geleid heeft. De menselijke resten die tijdens het onderzoek in beslag genomen werden liggen al meer dan 4 jaar in het Justitiepaleis in Brussel. Op 30 juni heeft zijn dochter Juliana koning Filip om de teruggeave van de stoffelijke resten van haar vader gevraagd. Op 10 september heeft Justitie zich bereid verklaard de relieken van de held terug te geven.

Hoewel we die late beslissing toejuichen, betreuren we dat de Belgische pers vóór de familie ingelicht werd. Dat getuigt van een gebrek aan fatsoen, gelet op de betrokkenheid van België bij het koloniale verleden van Congo. Er dringt zich een publieke verontschuldiging van het parket en de minister van Justitie op. De PVDA-PTB roept op tot de oprichting van een gedenkteken als symbool van een vernieuwd en vooruitstrevend Afrikaans nationalisme. Zult u uw excuses aanbieden? Zal het parket dat ook doen? Zult u een politiek gebaar stellen door de

overblijfselen aan de familie terug te geven?

09.02 Koen Geens, ministre: Monsieur Boukili, ce dossier a été ouvert en 2011. Le parquet fédéral s'est d'abord battu pour que la chambre des mises en accusation valide la qualification de crime de guerre, infraction imprescriptible. Sans cela, les faits auraient été prescrits et la perquisition ayant permis de saisir la fameuse dent n'aurait pas eu lieu en 2016.

Les enfants de Patrice Lumumba ont introduit une requête en main levée de saisie le 25 août 2020. Comme prévu par le Code d'instruction criminelle, le juge d'instruction a pris une décision sur la requête dans les quinze jours en faveur de cette demande. La famille Lumumba a déjà remercié la justice belge ainsi que tous les responsables impliqués dans la décision concernant la restitution des reliques du tout premier ministre du Congo indépendant. Je n'ai reçu aucun réaction négative de leur part.

Le respect des victimes, à savoir les enfants de M. Lumumba, a toujours été primordial dans ce dossier.

Le procureur fédéral m'a indiqué avoir immédiatement pris les précautions nécessaires afin que la famille ne doive pas se rendre au greffe pour récupérer les reliques de leur père. En concertation avec les Affaires étrangères et la famille, le procureur fédéral fera le nécessaire pour que la restitution soit organisée dignement et de manière appropriée.

Je vous rappelle que la commission parlementaire belge sur les circonstances de la mort de Lumumba a été mise en place en 2000-2001. Le rapport de cette commission a reconnu la responsabilité morale de certains membres du gouvernement belge et d'autres acteurs belges. Il en a résulté des excuses officielles exprimées par le vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères Louis Michel, pour le rôle des instances belges dans l'assassinat du premier premier ministre congolais, excuses présentées le 5 février 2002.

Dans le contexte du 60e anniversaire de l'indépendance du Congo et du débat sociétal en Belgique sur le passé colonial, votre assemblée a décidé de mettre en place une commission parlementaire chargée d'examiner le passé colonial de la Belgique dans tous ses aspects, y compris l'impact que celui-ci peut encore avoir sur notre société.

Cette commission a démarré ses travaux. Laissons-lui le temps de faire son travail, de tirer les conclusions et d'émettre les éventuelles recommandations.

09.02 Minister Koen Geens: In 2011 heeft het federaal parket zich veel moeite getroost opdat de kamer van inbeschuldigingstelling de kwalificatie van oorlogsmisdadig, een onverjaarbaar misdrijf, zou valideren. Zo niet zouden de feiten verjaard zijn en zou er in 2016 geen huiszoeking geweest zijn waarbij de tand in beslag kon worden genomen.

Op 25 augustus 2020 hebben de kinderen van de heer Lumumba een verzoek tot opheffing van beslag ingediend. De onderzoeksrechter heeft zich binnen 15 dagen ten gunste van dat verzoek uitgesproken. De familie Lumumba heeft het Belgische gerecht en de personen die bij die beslissing betrokken waren bedankt. Ik heb geen enkele negatieve reactie van hen ontvangen.

De procureur heeft zijn voorzorgen genomen om te garanderen dat de teruggave op een waardige manier georganiseerd wordt, zonder dat de familie naar de griffie van de rechtbank moet komen.

De Belgische parlementaire commissie over de moord op Lumumba, die in 2001 werd ingesteld, heeft de morele verantwoordelijkheid van leden van de Belgische regering en Belgische actoren erkend. Op 5 februari 2002 heeft vice-eersteminister en minister van Buitenlandse Zaken Louis Michel officiële verontschuldigingen aangeboden voor de rol die de Belgische instanties gespeeld hebben.

In de context van de zestigste verjaardag van de onafhankelijkheid van Congo en van het maatschappelijke debat over het koloniale verleden heeft uw Assemblée besloten om een parlementaire commissie in het leven te roepen die het Belgische koloniale verleden en de mogelijke impact

ervan op onze samenleving moet onderzoeken. Laten we deze commissie de tijd geven om haar werk te doen.

09.03 Nabil Boukili (PVDA-PTB): Monsieur le ministre, merci pour vos réponses.

Je vous rejoins sur le fait qu'il y a un travail de lumière à faire sur le passé colonial. Nous laisserons la commission spéciale le réaliser.

Mon intervention aujourd'hui portait sur l'attitude du parquet qui a commis une faute de goût en annonçant par la presse qu'il restituait la dent de Patrice Lumumba, et sans en informer la famille. Il y a là une erreur de communication. Cela demande une réaction: au moins de la part du parquet, mais aussi du ministère de la Justice.

Sur cet aspect, je suis content de vous entendre dire qu'il y aura une restitution digne de ce nom, une restitution politique de cette affaire: que cela ne consistera pas en la récupération de cette dent comme d'un simple objet volé auprès du greffe. C'est la moindre des choses, vu notre implication dans ce passé.

J'espère qu'il y aura un acte politique fort en marque de respect pour la mémoire de Patrice Lumumba, pour sa famille et pour le peuple congolais, étant donné ce que cette personnalité représente pour le peuple congolais.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

10 Question de Nabil Boukili à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Les attaques au droit de grève chez AB InBev" (55008719C)

10 Vraag van Nabil Boukili aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De aanslag op het stakingsrecht bij AB InBev" (55008719C)

10.01 Nabil Boukili (PVDA-PTB): La situation dans l'entreprise AB InBev s'est détériorée pendant plusieurs jours. Après la découverte d'un foyer d'infection au coronavirus au sein du département transport et logistique de l'usine, la direction a d'abord tenté de dissimuler les faits avant de rejeter la responsabilité sur les travailleurs.

Résultat: neuf personnes ont été infectées et l'une d'entre elles se trouve aujourd'hui dans un état grave. Face à l'inaction de la direction, les travailleurs se sont, depuis lors, organisés et ont entrepris de nombreuses actions de grève pour obtenir que l'ensemble des travailleurs puissent être testés. Après sept jours de grève, ce n'était toujours pas le cas.

Nous étions soulagés d'apprendre que des huissiers de justice allaient enfin se rendre chez AB InBev pour forcer la direction à assurer la sécurité des travailleurs, comme elle en a l'obligation. Quelle ne fut pas notre surprise d'apprendre que ces huissiers se sont en réalité rendus au domicile de travailleurs en grève pour leur signifier des astreintes! C'est le monde à l'envers et c'est tout simplement inacceptable.

Ces pressions et ces intimidations sur les travailleurs dans l'objectif

09.03 Nabil Boukili (PVDA-PTB): We zullen de bijzondere Kamer-commissie Congo/Koloniaal verleden haar werk laten doen. De communicatiefout van het parket noopt tot een reactie van het parket en van het ministerie van Justitie. Gelet op onze betrokkenheid in dat verleden is een waardige terugval het minste wat men kan doen.

Ik hoop in ieder geval op een politieke daad van respect jegens de nagedachtenis aan Patrice Lumumba, zijn familie en het Congolese volk zal zijn.

10.01 Nabil Boukili (PVDA-PTB): Nadat aan het licht gekomen was dat er op de afdeling transport en logistiek van AB InBev een haard van coronabesmettingen was, heeft de directie eerst geprobeerd de feiten onder het kleed te vegen om vervolgens de verantwoordelijkheid op de werknemers af te schuiven. Er werden negen mensen besmet, van wie een erg aan toe is. De werknemers hebben verschillende stakingsacties ondernomen om te verkrijgen dat ze allemaal getest zouden worden.

De deurwaarders, die de directie ertoe hadden moeten dwingen de veiligheid van de werknemers te garanderen, zijn uiteindelijk naar de woningen van de stakende

manifeste de les priver de leurs droits fondamentaux et de les empêcher de faire grève sont extrêmement inquiétantes. Les revendications des travailleurs sont légitimes face aux violations graves de la direction, d'autant plus que nous sommes en situation de pandémie mondiale.

Comment se fait-il qu'une direction qui viole la législation sociale (en l'occurrence la sécurité sur le lieu de travail) ne soit pas poursuivie? Quelles mesures l'Inspection du travail et le parquet ont-ils prises à cet égard?

Des poursuites à l'égard de la direction auront-elles lieu pour atteinte au droit de grève et pour l'exercice de pressions et d'intimidations à l'égard des travailleurs?

Comment justifiez-vous que la législation actuelle autorise des huissiers de justice à se rendre au domicile des travailleurs pour leur remettre des astreintes? La Belgique ne s'expose-t-elle pas à une condamnation pour violation des droits fondamentaux?

Enfin, qu'avez-vous fait durant votre législature pour vous assurer que le droit de grève soit bien respecté, voire renforcé?

10.02 Koen Geens, ministre: Monsieur Boukili, madame la présidente, je souhaiterais faire référence aux réponses de ma collègue, la ministre Muylle, aux questions relatives au présent dossier concernant la matière qui ne relève pas de ma compétence.

En ce qui concerne vos questions par rapport aux actes des huissiers de justice et du ministère public, je souhaite souligner que la décision de poursuivre appartient au magistrat. L'huissier de justice n'est que l'exécutant des décisions judiciaires. En outre, le parquet peut agir en toute indépendance si une plainte est déposée ou si, le cas échéant, il est saisi par l'Inspection sociale.

Je vous remercie, madame la présidente, monsieur Boukili.

10.03 Nabil Boukili (PVDA-PTB): Monsieur le ministre, cela rejoint un peu l'intervention que j'ai faite tout à l'heure au sujet de l'affaire Fortis concernant la justice. Dans ce cas, une multinationale enfreint la loi et le règlement de protection des travailleurs sans être inquiétée, alors que les travailleurs qui se sont mis en grève pour préserver leur santé et pour faire respecter le règlement et les recommandations du gouvernement, eux, se sont retrouvés dans une situation inquiétante.

Cela rejoint ce que je disais tout à l'heure pour l'affaire Fortis. On ne peut pas avoir une justice à deux vitesses et demander aux gens de faire confiance à la justice. On ne peut pas avoir une justice qui protège une minorité et qui s'abat sur une majorité dès qu'elle sort du cadre. Ce n'est pas comme cela que l'on rétablira la confiance. Je pense qu'il faut arrêter avec cette justice de classe et essayer d'exercer une justice allant dans l'intérêt de l'ensemble de la population et non pas seulement dans l'intérêt d'une petite minorité.

Je vous remercie.

werknelmers gegaan om hun dwangsommen op te leggen. Dat is de wereld op zijn kop!

Hoe valt het uit te leggen dat een directie die de sociale wetgeving met voeten treedt, niet vervolgd wordt? Welke maatregelen hebben de arbeidsinspectie en het parket genomen? Zullen er vervolgingen ingesteld worden voor schending van het stakingsrecht? Stelt België zich niet bloot aan een veroordeling wegens schending van de fundamentele rechten? Wat hebt u tijdens de legislatuur ondernomen om de eerbiediging van het stakingsrecht te garanderen?

10.02 Minister Koen Geens: Voor de aspecten die niet onder mijn bevoegdheid vallen verwijst ik naar de antwoorden van mevrouw Muylle over hetzelfde onderwerp.

Wat de gerechtsdeurwaarders betreft, komt de beslissing tot vervolging toe aan de magistraat, en de deurwaarder is alleen maar de uitvoerder van de rechterlijke beslissingen. Het parket kan volledig onafhankelijk optreden als er een klacht wordt ingediend of als de sociale inspectie de zaak bij het parket aanhangig maakt.

10.03 Nabil Boukili (PVDA-PTB): Er moet een einde komen aan die klassenjustitie en men moet veeleer handelen in het belang van de hele bevolking.

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

[11] Question de Samuel Cogolati à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Le PasseportGate" (55008772C)

[11] Vraag van Samuel Cogolati aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "PasseportGate" (55008772C)

11.01 **Samuel Cogolati** (Ecolo-Groen): Monsieur le Ministre, en mai dernier, la Fédération Internationale pour les Droits Humains (FIDH), la Ligue des droits humains (LDH), UNIS (Réseau Panafricain de Lutte contre la Corruption) et 51 victimes congolaises se sont constitués parties civiles dans l'enquête pénale contre la société belge Semlex, qui avait fait passer le passeport en RDC de 21,5 à 185\$.

Aujourd'hui, l'entreprise est suspectée par le "Organized Crime and Corruption Reporting Project" (un groupe de journalistes d'enquête) d'offrir des pots de vin pour obtenir de juteux contrats dans 17 pays africains, au détriment des populations locales. Au Madagascar, Semlex aurait payé un ancien haut-fonctionnaire 140.000\$ pour obtenir un marché public de production de passeports.

Ces faits de corruption et de blanchiment d'argent sont-ils activement investigués et poursuivis par le parquet fédéral? Depuis la perquisition au bureau de Semlex en janvier 2018, comment l'enquête a-t-elle progressé, notamment concernant les soupçons de corruption dans les autres pays que la RDC? Le gouvernement fédéral a-t-il pris des mesures contre Semlex, notamment pour préserver la réputation diplomatique de notre pays?

11.01 **Samuel Cogolati** (Ecolo-Groen): In mei hebben verschillende ngo's en 51 Congolese slachtoffers zich burgerlijke partij gesteld in het strafrechtelijk onderzoek tegen het Belgische bedrijf Semlex, dat de prijs van een paspoort in de DRC opgetrokken heeft van 21,5 naar 185 dollar. Semlex wordt ervan verdacht steekpenningen aan te bieden om in 17 Afrikaanse landen winstgevende contracten in de wacht te kunnen slepen.

Worden die feiten van corruptie en witwasserij actief onderzocht en vervolgd door het federaal parket? Hoe is het onderzoek gevorderd sinds de huiszoeking in de kantoren van Semlex in januari 2018, met name met betrekking tot de vermoedens van corruptie in de andere landen dan de DRC? Heeft de federale regering maatregelen tegen Semlex genomen?

11.02 **Koen Geens**, ministre: Monsieur Cogolati, je peux vous communiquer les informations suivantes.

Le parquet fédéral a désigné, je cite: "Un juge d'instruction qui travaille activement avec l'Office central de la délinquance économique et financière pour investiguer les faits de corruption supposés reprochés au groupe belge Semlex. Aucune instruction judiciaire à ce stade n'a été ouverte. Concernant les autres faits supposés de corruption commis dans d'autres pays que la RDC. Cette décision a été prise notamment en raison de l'absence de capacité d'enquête suffisante au sein des services centraux de la police fédérale. Au vu des révélations qui suscitent la présente question parlementaire, la question d'ouvrir une nouvelle instruction doit cependant être ré-envisagée. Au vu du principe de la séparation des pouvoirs, il appartient à l'Etat belge de répondre à cette question. Mais il est essentiel de rappeler qu'à ce stade, le groupe Semlex ainsi que ses représentants sont supposés innocents."

11.02 **Minister Koen Geens**: Het federaal parket heeft een onderzoeksrechter aangesteld die de aan Semlex aangewreven vermeende feiten van corruptie moet onderzoeken. In dit stadium is er geen enkel gerechtelijk onderzoek wegens corruptie elders dan in de DRC, bij gebrek aan voldoende onderzoekscapaciteit bij de federale politie maar, gelet op de recente onthullingen zal dat opnieuw tegen het licht moeten worden gehouden.

Je me suis informé du problème de capacité au sein des services centraux de la police fédérale, il m'a été confirmé qu'entre temps le cadre organique de ce service a été entièrement rempli. Je vous remercie, monsieur Cogolati.

11.03 **Samuel Cogolati** (Ecolo-Groen): Monsieur le ministre, je vous remercie pour votre réponse.

Je suis rassuré d'entendre qu'une instruction a été ouverte. Les faits très, très graves reprochés à cette entreprise belge et les multiples cas de corruption ont été documentés non seulement par des journalistes, mais aussi par plusieurs ONG de droits humains en plusieurs États et pas seulement la RDC, mais plusieurs États en Afrique. Je vous remercie.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

12 Vraag van Katleen Bury aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Recidivisme bij veroordeelde pedofiel(en)" (55008822C)

12 Question de Katleen Bury à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La récidive chez les pédophiles condamnés" (55008822C)

12.01 **Katleen Bury** (VB): *Mijnheer de minister, in de pers vernemen we dat er in Frankrijk een Belgische pedofiel werd gearresteerd, nadat hij op een camping zijn geslachtsorgaan had getoond aan een meisje van zeven jaar. De agenten controleerden eveneens zijn harde schijf van zijn computer die volstond met kinderporno.*

De man bleek in ons land al veroordeeld voor kindermisbruik...

Hoe is het mogelijk dat een veroordeelde pedofiel ongestoord zijn gang kan gaan?

Worden deze daders niet levenslang opgevolgd? Waarom niet?

In Groot-Brittannië bestaat de mogelijkheid om een pedofiel na zijn vrijlating te volgen. Dit laat de politie ook toe om op eender welk ogenblik bijvoorbeeld zijn computer te onderzoeken. Dringt een rechtsvergelijkende studie tussen de verschillende modellen in het buitenland zich niet op?

12.02 **Minister Koen Geens**: Mevrouw Bury, als minister van Justitie kan ik mij niet uitspreken over een individueel dossier en de rechterlijke uitspraken ter zake.

De procureur-generaal van Luik, die de problematiek van de misdrijven tegen personen in zijn bevoegdheidsportefeuille heeft, kon mij binnen het korte tijdsbestek van de mondelinge vraag geen verdere informatie verschaffen. In algemene termen kan ik u er slechts op wijzen dat de levenslange opvolging na strafeinde, en desgevallend zelfs na een bijkomende periode van terbeschikkingstelling, wettelijk niet zomaar mogelijk is. Dat zou in strijd zijn met het legaliteitsbeginsel van de straf.

12.03 **Katleen Bury** (VB): Mijnheer de minister, dit blijft een zaak die verder moet worden bekeken in de commissie. Hoe moeilijk dit ook is, die mensen zouden beter wel de rest van hun leven worden opgevolgd. Dat zou moeten. Die mensen worden daardoor zelf ook beschermd en zullen zich misschien meer afzijdig houden en geen nieuwe feiten plegen of bepaalde beelden op hun computer zetten, wetende dat er altijd controle kan zijn.

11.03 **Samuel Cogolati** (Ecolo-Groen): Het stelt me gerust dat er een gerechtelijk onderzoek wordt gevoerd.

12.01 **Katleen Bury** (VB): *En France, un pédophile belge a été interpellé après avoir, dans un camping, exhibé ses organes génitaux devant une fillette de sept ans. Son ordinateur était rempli de matériel pédopornographique. Il avait déjà été condamné pour maltraitance d'enfants dans notre pays. Pourquoi ces individus ne font-ils pas l'objet d'un suivi à vie?*

12.02 **Koen Geens**, ministre: Je ne peux me prononcer sur un dossier individuel et les décisions de justice en la matière. Je me dois néanmoins de souligner que le suivi à vie après la fin d'une peine ou après une période additionnelle de mise à disposition serait en contradiction avec le principe de légalité de la peine.

12.03 **Katleen Bury** (VB): Mon parti est favorable à un traitement et à un contrôle à vie de ce type d'individu.

Die man is veroordeeld. Hij werd in Frankrijk aangehouden, omdat hij iets met een zeventjarige had gedaan. Men heeft de beelden op zijn computer bekeken en dan gezien dat er enorm veel materiaal op stond. Dat die mensen worden geholpen en de rest van hun leven worden gecontroleerd, is iets waar mijn partij achter staat. Hoe moeilijk dat ook is, dat zou toch iets moeten zijn dat kan worden geïmplementeerd.

Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

De **voorzitter**: Mevrouw Soors is niet aanwezig, haar vraag nr. 55008846C vervalt.

[13] Question de Khalil Aouasti à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "L'interruption de l'exécution des peines" (55008977C)

[13] Vraag van Khalil Aouasti aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De onderbreking van de strafuitvoering" (55008977C)

[13.01] **Khalil Aouasti** (PS): Madame la présidente, monsieur le ministre, vous vous souviendrez du débat que nous avons eu la semaine passée. Une information était alors incomplète et vous nous aviez dit que vous la compléteriez cette semaine, à condition que la question vous soit posée à nouveau.

Je souhaiterais dès lors obtenir les réponses aux questions de la semaine dernière mais aussi les informations couvrant la période allant du 9 avril, date de l'arrêté royal de pouvoirs spéciaux, au 19 août 2020, date de l'arrêt de la Cour de cassation.

[13.02] **Koen Geens**, ministre: Madame la présidente, monsieur Aouasti, 508 détenus ont bénéficié d'une interruption de leur peine à la suite de la lutte contre la pandémie de COVID-19. L'arrêt de la Cour de cassation du 19 août 2020 ne s'appliquait qu'aux condamnés qui avaient intenté le procès à la suite d'un avis du service juridique. Dans un souci d'égalité de traitement des détenus encore incarcérés à ce moment-là, il a été décidé de faire appliquer les effets de cet arrêt aux autres détenus. Pour eux, les jours passés hors de prison durant la pandémie de COVID-19 compteront dès lors comme des jours de détention.

À la suite de cette décision, le calcul de leur peine a été adapté en ce sens. Cependant, les deux détenus auxquels j'ai fait référence la semaine dernière avaient déjà été libérés avant cette date. Par conséquent, refaire le calcul était devenu de facto sans objet pour eux. Toutefois, leurs noms sont apparus lors d'une première sélection de tous les détenus qui avaient bénéficié de cette modalité.

[13.01] **Khalil Aouasti** (PS): U had beloofd om deze week de onvolledige informatie van vorige week te vervolledigen. Ik zou graag de informatie krijgen voor de periode van 9 april (bijzondere machtenbesluit) tot 19 augustus 2020 (arrest van het Hof van Cassatie).

[13.02] **Minister Koen Geens**: In de context van de aanpak van de pandemie werd de strafuitvoering van 508 gedetineerden onderbroken. Het arrest van het Hof van Cassatie van 19 augustus 2020 had enkel betrekking op de veroordeelden die na een advies van de juridische dienst het proces aangespannen hadden. Ter wille van een gelijke behandeling werd er besloten om de effecten van dat arrest op de andere gedetineerden toe te passen. Voor hen zullen de dagen die ze tijdens de corona-pandemie buiten de gevangenis doorgebracht hebben als dagen in hechtenis geteld worden. De berekening van hun straf werd aangepast.

De twee gedetineerden naar wie ik verwezen heb, werden echter al voor die datum vrijgelaten. Daarom was die herberekening voor hen zonder voorwerp.

[13.03] **Khalil Aouasti** (PS): Monsieur le ministre, je vous remercie pour cette réponse.

[13.03] **Khalil Aouasti** (PS): Er was dus geen probleem voor de

Les réponses communiquées la semaine passée demeurent celles de cette semaine, ce qui signifie qu'il n'y a finalement pas eu de problème pour les détenus qui devaient être libérés anticipativement avant le mois d'août, mais qui ne l'ont pas été. C'est ce que je comprends de votre réponse.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

De **voorzitter**: In tegenstelling tot wat eerder werd vermeld, vervalt vraag nr. 55008846C van mevrouw Soors niet. Zij had de diensten immers al gevraagd om die vraag uit te stellen.

[14] Question de Khalil Aouasti à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "La BAEC et les enfants nés par GPA" (55008852C)

[14] Vraag van Khalil Aouasti aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De DABS en de kinderen die door draagmoeders ter wereld worden gebracht" (55008852C)

[14.01] **Khalil Aouasti** (PS): Monsieur le ministre, la gestation pour autrui est, aujourd'hui, pratiquée par de nombreux couples tant hétérosexuels qu'homosexuels, notamment à l'étranger et pose de nombreuses questions éthiques et engendre aussi de nombreux problèmes pratiques.

Indépendamment de la question de la GPA, qui ne constitue pas l'objet de la présente intervention, se pose la question des enfants nés d'un tel processus, de leurs droits et de leur enregistrement.

Une jurisprudence importante, consacrée notamment par la cour d'appel de Bruxelles le 10 août 2018, dit pour droit que, "même en cas de fraude à la loi belge, l'intérêt supérieur de l'enfant prime et qu'il incombe à la Belgique de reconnaître l'acte de naissance étranger et non de se prononcer sur la pratique en question."

La CEDH, dans son arrêt Menneson, a également considéré que si la France est en droit d'interdire et de décourager la pratique de la GPA, il appartient non pas de considérer la seule situation des parents, mais l'intérêt supérieur de l'enfant qui a droit à établir son identité, y compris sa filiation.

Il convient, néanmoins, d'observer que les officiers de l'état civil ne sont pas autorisés, à ce jour, à appliquer cette jurisprudence et n'ont d'autre choix, au travers du paramétrage du système BAEC, que de se faire condamner au terme d'une procédure dont l'issue est connue et qui est, par ailleurs, coûteuse pour l'entité locale.

Dès lors, et indépendamment du débat relatif à la GPA, une modification du système de la banque de données des actes de l'état civil s'avère nécessaire, quitte à ce que des directives claires soient adressées aux officiers de l'état civil quant à ce qui est autorisé et à ce qui ne l'est pas.

Monsieur le ministre, comment intégrer cette jurisprudence dans la pratique des officiers de l'état civil? Un projet de modification des paramètres de la BAEC est-il prêt ou envisagé pour rencontrer cette problématique?

[14.02] **Koen Geens**, ministre: Monsieur Aouasti, il est important

gedetineerden die vóór de maand augustus vervroegd vrijgelaten moesten worden, maar die men niet vrijgelaten heeft.

[14.01] **Khalil Aouasti** (PS): Het draagmoederschap doet vele ethische, maar ook praktische vragen rijzen, met name met betrekking tot de rechten van kinderen die op deze manier ter wereld komen en hun inschrijving in het bevolkingsregister. Belangrijke Belgische rechtspraak stelt dat, zelfs in geval van fraude, het belang van het kind primeert en dat België ertoe gehouden is de buitenlandse geboorteakte te erkennen en zich dus niet over de praktijk in kwestie uit te spreken. Het EHRM deelt die mening. Het is de ambtenaren van de burgerlijke stand echter tot op vandaag niet toegestaan deze rechtspraak toe te passen, aangezien de Databank voor de Akten van Burgerlijke Stand (DABS) niet in die mogelijkheid voorziet. Ze hebben geen andere keuze dan zich te laten veroordelen na een procedure, waarvan de afloop op voorhand bekend is.

Hoe kunnen we ervoor zorgen dat deze rechtspraak in de praktijk toegepast kan worden? Is er een plan voor de wijziging van de parameters van de DABS in de maak?

[14.02] **Minister Koen Geens**: Er

d'opérer une distinction entre la reconnaissance de ces actes, d'une part, et leur intégration dans la banque de données des actes de l'état civil, d'autre part. Il est en réalité parfaitement possible d'intégrer de tels actes dans la BAEC s'ils sont reconnus. D'ailleurs, des actes étrangers relatifs à la gestation pour autrui ont déjà été inscrits dans la BAEC.

La BAEC ne fait donc pas obstacle à la reconnaissance de ces actes et ne contraint pas les communes à s'exposer à des poursuites judiciaires. Si des officiers de l'état civil rencontrent des difficultés techniques lors de l'établissement de ces actes dans la BAEC, ils peuvent toujours contacter le helpdesk de la BAEC. Il n'est donc pas nécessaire de modifier les paramètres de la BAEC.

La reconnaissance de ces actes concerne une matière complexe. En effet, il consiste en différents cas de figure. Un des auteurs du projet parental est le parent biologique ou les deux auteurs sont les parents biologiques. La mère porteuse est ou n'est pas mentionnée dans l'acte. Un contrôle judiciaire est ou n'est pas effectué. Il s'agit d'un acte ou d'un jugement, etc.

En outre, les réglementations et les procédures divergent toujours dans les pays, régions ou États concernés.

À cet égard également, le législateur n'a pas encore fixé de règles spécifiques ni de conditions particulières auxquelles doit satisfaire le recours à la gestation pour autrui à l'étranger pour être reconnu en Belgique.

Le Code de droit international privé prévoit que toute autorité belge, y compris un officier de l'état civil, peut reconnaître ces actes. Toutefois dans chaque dossier, l'officier doit s'assurer du respect des conditions et du droit applicable tel que défini dans le Code. À cet égard, l'officier peut requérir l'avis du parquet ou de l'autorité centrale de l'état civil et pourra également tenir compte de la jurisprudence européenne en la matière.

Par ailleurs, la jurisprudence européenne ne dit pas que tous les cas de gestation pour autrui doivent être reconnus. Une enquête concrète sera toujours nécessaire.

Enfin, si l'intérêt supérieur de l'enfant est primordial, je tiens à souligner que dans son arrêt n° 58/2020 du 7 mai 2020, sur la reconnaissance frauduleuse, la Cour constitutionnelle a jugé que le législateur a pu limiter le contrôle opéré par l'officier de l'état civil à la fraude ainsi décrite dans le chef de l'auteur. De sorte que, si l'officier de l'état civil constate que la fraude est établie, il ne lui revient pas de prendre en compte l'intérêt supérieur de l'enfant. L'appréciation de l'intérêt supérieur de l'enfant n'est, en effet, pas évidente pour l'officier de l'état civil et il est donc préférable qu'elle soit effectuée par un juge dans ces cas complexes.

14.03 Khalil Aouasti (PS): Monsieur le ministre, vous avez parfaitement raison sur les développements juridiques.

En revanche, il réside un problème dans l'information que l'on vous a communiquée. Celle-ci n'est pas tout à fait la bonne puisque, comme vous le dites si bien, il est question des actes étrangers reconnus. Or,

moet een onderscheid gemaakt worden tussen de erkenning van de akten en hun integratie in de DABS. Het is perfect mogelijk dergelijke akten in de DABS op te nemen indien ze erkend werden. Het is dus niet nodig om de parameters van de DABS te wijzigen.

De erkenning van deze akten is een complexe aangelegenheid. Bovendien verschillen de regelgevingen en de procedures afhankelijk van de betrokken Staat. De wetgever heeft de specifieke regels waaraan het draagmoederschap moet beantwoorden om in België erkenning te genieten, nog niet vastgesteld.

Het Wetboek van internationaal privaatrecht bepaalt dat elke Belgische overheid, met inbegrip van een ambtenaar van de burgerlijke stand, dergelijke akten kan erkennen. De ambtenaar moet er echter op toezien dat de voorwaarden en het toepasselijk recht nageleefd worden. Hij kan het advies van het parket of de burgerlijke stand inwinnen en rekening houden met de Europese rechtspraak. Volgens die laatste moeten niet alle gevallen van draagmoederschap erkend worden. Er zal steeds een concreet onderzoek nodig zijn.

In zijn arrest 58/2020 heeft het Grondwettelijk Hof gewezen dat de wetgever de door de ambtenaar van de burgerlijke stand uitgevoerde controle kon beperken tot de aldus beschreven fraude vanwege de aangever, zodat, indien de ambtenaar van de burgerlijke stand vaststelt dat de fraude vaststaat, het hem niet toekomt rekening te houden met het hoger belang van het kind.

14.03 Khalil Aouasti (PS): De ambtenaren van de burgerlijke stand mogen geen akten opnemen in de DABS. Voor het Rijksregister en het Centraal Register Burgerlijke Stand hebben ze een rechter-

le problème est que les officiers de l'état civil ne peuvent intégrer des actes dans la BAEC même s'ils font les vérifications dont vous faites état concernant la fraude à la loi et le fait de savoir si le cadre juridique étranger a été respecté ou non, puisque le registre national et le registre central des actes de l'état civil imposent aux officiers de l'état civil d'avoir une décision judiciaire de reconnaissance de l'acte étranger ou du jugement étranger pour ouvrir les facultés d'enregistrement, ce qui signifie que même si l'officier de l'état civil faisait finalement cette vérification, il en serait encore empêché techniquement au niveau du registre national. Ce sont des cas réels, malheureusement, et qui doivent mener à une procédure judiciaire même si aucun problème n'était posé. Je ne parle pas de GPA, où l'on payerait plusieurs milliers d'euros comme cela peut se pratiquer dans certains pays d'Europe de l'Est. Je parle de situations dans lesquelles le cadre légal est beaucoup plus clair que celui-là.

Mon inquiétude est que le registre national aujourd'hui refuse, que les officiers de l'état civil doivent être condamnés. Face à une jurisprudence qui s'avère constante, cette décision et ces procédures sont coûteuses pour les entités locales. Elles sont dans un premier temps coûteuses pour mener la procédure, mais elles le seront encore plus le jour où la responsabilité civile locale sera mise en cause, comme celle de l'Etat belge peut l'être.

Il y a urgence à clarifier les choses entre le registre national, la BAEC, les officiers de l'état civil afin d'éviter que, même si toutes les vérifications sont faites et les directives (du parquet) sont suivies, il y ait une possibilité de condamnation, d'une part, à reconnaître l'acte et, d'autre part, à des indemnités assez colossales à l'encontre d'officiers de l'état civil qui, je le rappelle, sont tenus personnellement (contrairement aux autres membres d'un collège des bourgmestre et échevins) à une indemnité au titre de l'exercice de leur responsabilité civile.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De voorzitter: Vraag nr. 55008871C van mevrouw Soors wordt uitgesteld.

15 Samengevoegde vragen van

- Stefaan Van Hecke aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De vertrouwenspersoon en het meldpunt voor integriteitsschendingen bij de Staatsveiligheid" (55008894C)

- Stefaan Van Hecke aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "Het statuut, het personeelsverloop en de middelen na de welzijnsenquête bij de Staatsveiligheid" (55008895C)

15 Questions jointes de

- Stefaan Van Hecke à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Personne de confiance et point de contact pour les atteintes à l'intégrité à la Sûreté de l'Etat" (55008894C)

- Stefaan Van Hecke à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Les statut, rotation du personnel et moyens après l'enquête sur le bien-être à la Sûreté de l'Etat" (55008895C)

15.01 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Mevrouw de voorzitter, vraag nr. 55008894C mag omgezet worden in een schriftelijke vraag, maar vraag nr. 55008895C zal ik wel stellen omwille van de recente evoluties in het dossier.

lijke beslissing tot erkenning van de buitenlandse akte of de buitenlandse beslissing nodig om van de registratiemogelijkheden gebruik te kunnen maken.

In het licht van een jurisprudentie die constant blijkt te zijn, kosten die procedures de lokale overheden veel geld en dat zal nog verergeren zodra de lokale wettelijke aansprakelijkheid ter discussie gesteld wordt. Er is dringend nood aan verduidelijking.

15.01 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Ma question n° 55008894C peut être transformée en question écrite, mais cette

Mijnheer de minister, in 2018 werd een welzijnsenquête uitgevoerd bij de Veiligheid van de Staat. De resultaten van die enquête waren barslecht. Zowat alle welzijnsindicatoren scoorden slechter dan de benchmark.

Een groot aantal werknemers had de intentie te vertrekken. Er was ook een relatief grote uitstroom. Men ondervond ook een gebrek aan middelen.

Ik heb over de opvolging van dat rapport de hiernavolgende vragen.

Ten eerste, een van de knelpunten na het rapport was het opstellen van een nieuw statuut. U liet weten dat de gesprekken met de vakbonden daarover gaande waren. Wij weten ondertussen dat de ministerraad vorige vrijdag 18 september 2020 haar goedkeuring heeft gegeven aan wijzigingen van het statuut, om de verschillen tussen binnendienst en buitendienst uit te klaren, op te heffen of gedeeltelijk op te heffen.

U zult ondertussen ook wel al hebben gehoord dat er toch wel enig ongenoegen is, vooral bij de leden van de buitendienst, ook over de snelheid van de beslissing. Zij ervaren het ook deels als een blijk van wantrouwen van de top van de Veiligheid van de Staat tegenover de mensen van de buitendienst, wat heel jammer is. In de huidige tijden hebben wij immers gemotiveerde mensen van de Veiligheid van de Staat van zowel binnen- als buiten dienst echt nodig.

Ten tweede, uit de audit bleek een groot personeelsverloop. In het jaarrapport 2019 van de Veiligheid van de Staat, dat recent verscheen, bleek dat het personeelsbestand nog steeds zakt, deels door pensioen en deels door andere uitstroom.

Bij welke diensten is het verloop het grootst en sinds de welzijnsenquête nog gegroeid? Is er een significant verschil tussen diensten op het vlak van anciënniteit of andere factoren? Wat zijn de redenen die bij de outtakegesprekken worden opgegeven?

Tot slot, het budget van de Veiligheid van de Staat is in 2019 gedaald. Dat is onder meer het gevolg van het verlopen van de IDP-enveloppe. De voorbije jaren was het budget gestegen. Uit de welzijnsenquête bleek echter dat desondanks een gebrek aan middelen werd ondervonden.

In welke diensten werd de voorbije jaren specifiek geïnvesteerd? Waaruit bestonden die investeringen?

Welke invloed heeft het dalen van de middelen op de Veiligheid van de Staat? Zal er moeten worden bespaard? Indien ja, op welke manier en bij welke diensten zal moeten worden bespaard?

Hoe zal het ervaren tekort aan middelen worden opgevangen?

15.02 Minister Koen Geens: Mijnheer Van Hecke, de parlementaire onderzoekscommissie Aanslagen pleitte voor een eengemaakte statuut binnen de Veiligheid van de Staat samen met OCAD en ADIV.

Op mijn initiatief heeft de Veiligheid van de Staat een koninklijk besluit

question-ci porte sur une évolution récente.

L'un des points noirs de l'enquête sur le bien-être de 2018 auprès de la Sûreté de l'État était la mise en place d'un nouveau statut. Le conseil des ministres a approuvé vendredi dernier des modifications pour clarifier les différences entre services intérieur et extérieur ou pour les supprimer en tout ou partie. La rapidité de cette décision suscite cependant le mécontentement. L'audit a révélé par ailleurs une grande rotation du personnel.

Dans quels services cette rotation est-elle la plus forte? Quelles en sont les raisons? L'enquête a révélé aussi que le personnel estimait faire face à un manque de moyens. Le ministre peut-il apporter des précisions à ce sujet?

opgesteld, dat op 18 september 2020 in tweede lezing werd goedgekeurd door de ministerraad. Dat koninklijk besluit zet een eerste stap in de harmonisering van de twee statuten binnen de Veiligheid van de Staat.

Het koninklijk besluit schafft de forfaitaire onkostenvergoedingen af die bij de buitendiensten bestaan en creëert twee toelagen. De basisbeschermingstoelage zal worden betaald aan alle personeelsleden van de Veiligheid van de Staat en dekt onder meer de discretiepligt en de veiligheidsrisico's. De inlichtingentoelage zal worden toegekend aan de medewerkers die met inlichtingenwerk bezig zijn, ook de analisten.

De bestaande onkostenvergoedingen beantwoordden niet meer aan de realiteit op het terrein.

Met de creatie van de twee toelagen wordt echter verhinderd dat het personeel van de buitendienst minder zou verdienen. Tegelijkertijd zorgt het voor een opslag voor het personeel van de binnendiensten en dus ook voor een toenadering ten opzichte van de lonen van hun collega's van de buitendiensten.

Ook op het vlak van jaarlijks vakantieverlof worden de systemen van de twee statuten binnen de dienst geharmoniseerd.

Ten tweede, het zakken van het personeelsbestand in 2019 is voor de ene helft te verklaren door pensioneringen en voor de andere helft door andere redenen. Het verloop in 2019 was het grootst bij de directie van de Analyse. Het gebrek aan concurrentiële arbeidsvooraarden op het vlak van loon, telewerk en work-lifebalans speelt zeker mee.

Het nieuwe koninklijk besluit komt aan die bezorgdheden tegemoet. Bovendien zijn de onduidelijke organisatiestructuur en -cultuur de belangrijkste interne vertrekredenen. Het nieuwe koninklijk besluit brengt ook op dat vlak soelaas.

De harmonisering van het statuut zal immers een duidelijker organisatiestructuur en samenwerking toelaten. Op een totaalbeeld van de vertrekredenen is het nog wel even wachten, aangezien de outtakegesprekken pas in het najaar van 2019 weer zijn opgestart.

Voor de volledige veiligheid werd er geïnvesteerd in nieuwe ICT-middelen, zowel op het vlak van hard- als software. De pc's werden vervangen door nieuwe exemplaren en iedereen heeft nu recente software ter beschikking. Daarnaast worden voor de kernprocessen grote investeringen gedaan om ook hier het werkcomfort te verhogen. Verder wordt er druk gewerkt aan het creëren van meer fysieke plaatsen door het innemen van enkele verdiepingen van het aanpalende gebouw in Brussel.

De Veiligheid van de Staat heeft, anticiperend op de daling van de werkingsmiddelen door het wegvalen van kredieten, om extra budgetten gevraagd om vooral het informaticaproject verder te kunnen afwikkelen.

15.03 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): We hebben kennis kunnen nemen van de beslissingen van de ministerraad over de

Le 18 septembre 2020, le conseil des ministres a approuvé l'arrêté royal, ouvrant une première étape dans l'harmonisation des statuts au sein de la Sûreté de l'État. Au lieu d'un défraiement forfaitaire pour les services extérieurs, une allocation de protection de base sera allouée à tous les membres du personnel. Les collaborateurs chargés du renseignement – y compris les analystes – percevront une allocation de renseignements. Ainsi, la rémunération du personnel des services extérieurs ne sera pas diminuée, et le personnel des services intérieurs recevra une augmentation. Les systèmes de congé seront aussi harmonisés.

La réduction de l'effectif de personnel en 2019 résulte pour moitié de mises à la retraite. La direction de l'Analyse a été la plus impactée en 2019. Ceci s'explique assurément par des conditions de travail insuffisamment concurrentielles mais aussi par la structure organisationnelle et la collaboration. Le nouvel arrêté de loi traitera de cette matière.

Des investissements ont été réalisés dans de nouveaux moyens et dans l'amélioration du niveau de confort en ce qui concerne les processus essentiels. Davantage de postes de travail physiques seront aménagés. La Sûreté de l'État a demandé des moyens supplémentaires, particulièrement pour le projet informatique.

15.03 Stefaan Van Hecke (Ecolo-Groen): Il y a de la grogne parce

statuten. Er is toch wel ongenoegen omdat mensen van de buitendienst vakantiedagen verliezen. Er is ook angst voor loonverlies. U zegt dat dat zal kunnen worden opgevangen door een nieuw systeem, maar daar is toch zeker ongerustheid over. Het leidt blijkbaar vooral tot een gevoel van wantrouwen. Men heeft het gevoel dat de buitendiensten gewantrouwd worden binnen de organisatie. Dat is geen goed signaal.

Welzijn op het werk is bijzonder belangrijk. Dat blijkt ook uit een enquête van een aantal jaren geleden. Daar moet de komende jaren in worden geïnvesteerd.

Er was toch ook een groep pad voor personeel om mensen aan te werven? Als de budgetstijging niet doorgaat of vermindert, zal de geplande uitbreiding van de capaciteit niet kunnen doorgaan. Dat legt toch ook een hypothetiek op de werking van de inlichtingendiensten.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

[16] Question de Samuel Cogolati à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "L'arrestation de M. Rusesabagina" (55008932C)

[16] Vraag van Samuel Cogolati aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De aanhouding van de heer Rusesabagina" (55008932C)

16.01 **Samuel Cogolati** (Ecolo-Groen): Madame la présidente, son nom est difficile à prononcer, mais il s'agit d'une célébrité et d'une personnalité très connue pour son combat en faveur des droits humains, notamment durant le génocide au Rwanda. M. Rusesabagina est d'ailleurs à l'origine du film "Hôtel Rwanda" et a été arrêté dans des conditions particulièrement préoccupantes, qui font l'objet de ma question.

Je me réfère à ma question telle que déposée par écrit.

Paul Rusesabagina, connu pour avoir sauvé plus d'un millier de Tutsis et de Hutus modérés dans son hôtel lors du génocide rwandais, un acte immortalisé par le film Hôtel Rwanda, s'est rendu en avion depuis Chicago à Dubaï le jeudi 27 août. La même nuit, ainsi qu'indiqué par les autorités des Émirats arabes unis, un jet a décollé de l'aéroport international Al Maktoum et atterri vendredi au petit matin à Kigali. La police rwandaise n'annonce détenir Paul Rusesabagina que le lundi 31 août sans donner plus de détails sur les circonstances de son arrestation. Human Rights Watch parle d'une disparition forcée qui viole les standards du droit international.

Le général Joseph Nzabamwita (Secrétaire Général des services de sécurité et de renseignements au Rwanda) a déclaré que les Etats-Unis et la Belgique, notre pays, avaient coopéré avec le Rwanda dans l'enquête au sujet de Mr. Rusesabagina. Est-ce vrai? Le général a même expliqué à la presse que le responsable des renseignements belges l'avait personnellement félicité quant à l'arrestation de Mr. Rusesabagina. Pourriez-vous clarifier le rôle de nos services de renseignements et du système judiciaire belge dans l'arrestation de Mr. Rusesabagina?

La Belgique prévoit-elle d'exercer son droit consulaire pour s'assurer que Paul Rusesabagina ne soit pas soumis à des traitements

que les membres du service externe doivent sacrifier des jours de congé et craignent de subir des pertes financières. Le sentiment de méfiance qu'ils ressentent n'est pas une bonne chose. Il faut aussi investir dans le bien-être au travail. N'y avait-il pas aussi une trajectoire de croissance pour procéder à des recrutements? Si le budget n'est pas majoré, le fonctionnement des services de renseignement s'en trouvera menacé.

16.01 **Samuel Cogolati** (Ecolo-Groen): *Paul Rusesabagina, van wie geweten is dat hij tijdens de Rwandese genocide meer dan duizend Tutsi's en gematigde Hutu's in zijn hotel gered heeft, is op 27 augustus van Chicago naar Dubai gevlogen. De Rwandese politie heeft bekendgemaakt dat ze hem op 31 augustus vastgenomen hebben. Human Rights Watch heeft het over een gedwongen verdwijning die in strijd is met het internationaal recht.*

Hebben de Verenigde Staten en België in het kader van het onderzoek naar de heer Rusesabagina met Rwanda samengewerkt? Zal België zijn consulair recht uitoefenen om ervoor te zorgen dat de heer Rusesabagina niet aan onmenselijke of vernederende behandelingen onderworpen wordt en dat hij de nodige medicatie en bijstand van een advocaat krijgt? Werd hij in België bedreigd? Werd hij beschermd? Waren onze inlichtingendiensten op de hoogte van de inbraken in zijn woning en de diefstal van documenten? Heeft het openbaar ministerie een onderzoek ingesteld naar zijn

inhumains ou dégradants et qu'il ait accès aux médicaments nécessaires à son traitement médical ? Une intervention est-elle envisagée pour garantir qu'un de nos ressortissants puisse exercer son droit fondamental à se faire représenter par l'équipe d'avocat.e.s de son choix ?

Etait-il menacé en Belgique par des services de renseignements étrangers? Nos services de renseignements étaient-ils au courant des intrusions à son domicile et des vols de documents? Etait-il protégé? Le ministère public avait-il ouvert une enquête sur sa tentative d'assassinat en Belgique? La justice belge l'avait-il interrogé à propos des accusations d'un procureur rwandais en 2010 d'avoir transmis des fonds à des groupes rebelles en RDC? Qu'en était-il ressorti?

[16.02] Koen Geens, ministre: La semaine dernière, j'ai répondu à une question similaire de M. Aouasti. Je vous renvoie donc aux éléments de réponse communiqués à cette occasion.

J'ajoute qu'il y a bien une coopération judiciaire réciproque entre la Belgique et le Rwanda pour les dossiers ouverts à charge de Paul Rusesabagina et consorts, mais que cette coopération n'a à aucun moment porté sur la récente arrestation de l'intéressé. Par ailleurs, le parquet fédéral me confirme qu'une plainte a été déposée en Belgique par Paul Rusesabagina en 2018, après que sa fille a reçu un message anonyme faisant état d'un complot contre lui. Ce dossier a fait l'objet de plusieurs devoirs d'enquête mais n'a pas permis de déterminer ni l'origine, ni la crédibilité du message. À la suite de cette plainte, le parquet fédéral n'a reçu aucune autre information faisant craindre un risque pour Paul Rusesabagina. Le dossier a donc été classé.

Concernant les accusations portées contre Paul Rusesabagina en 2010 par un procureur rwandais, il s'agissait manifestement de la demande de coopération adressée par le Rwanda en 2011 aux autorités judiciaires belges. Dans ce cadre, Paul Rusesabagina avait fait l'objet d'une audition en Belgique. C'est à la suite de cette audition que le Rwanda a dénoncé les faits aux autorités belges en 2012 et que le parquet fédéral a ouvert son propre dossier. Ce dossier est actuellement en cours d'instruction de sorte qu'aucune précision ne peut être donnée sur son contenu. Les services de renseignement ne sont en rien impliqués dans l'arrestation de M. Rusesabagina et n'ont communiqué d'aucune manière à ce sujet avec les services rwandais.

Enfin, je peux confirmer que la Belgique fournit une assistance consulaire à l'intéressé et que son état de santé et son droit à la défense sont suivis de très près.

Je vous remercie.

moordpoging in België? Werd hij ondervraagd over de beschuldiging van een Rwandese procureur in 2010 dat hij geld zou hebben overgemaakt aan rebellen groepen in de DRC?

[16.02] Minister Koen Geens: Ik verwijst u naar wat ik de heer Aouasti geantwoord heb naar aanleiding van een gelijkaardige vraag. Er bestaat een wederzijdse gerechtelijke samenwerking tussen België en Rwanda met betrekking tot de dossiers ten laste van Paul Rusesabagina en consorten, maar die betrof op geen enkel moment zijn recente arrestatie.

De heer Rusesabagina heeft in 2018 een klacht ingediend nadat zijn dochter een anonieme boodschap ontvangen had waarin er sprake was van een complot tegen hem. Na verscheidene onderzoeksverrichtingen kon noch de oorsprong noch de credibiliteit van de boodschap bepaald worden. Aangezien het federaal parket over geen enkele andere inlichting beschikt over een risico dat de heer Rusesabagina zou lopen, heeft het dit dossier geseponeerd.

De beschuldiging die een Rwandese procureur in 2010 aan het adres van Paul Rusesabagina uitte, gaf aanleiding tot het verzoek tot samenwerking dat Rwanda in 2011 aan de Belgische gerechtelijke overheden gericht heeft. In dat verband werd hij in België gehoord. Naar aanleiding van dat gehoor heeft Rwanda in 2012 de feiten aan de Belgische overheid overgemaakt en heeft het federaal parket een dossier geopend. Dat zit momenteel in de onderzoeks-fase. Onze inlichtingdiensten

zijn niet betrokken bij de arrestatie van de heer Rusesabagina. België verleent hem consulaire bijstand. Zijn gezondheid en zijn recht op verdediging worden van nabij opgevolgd.

[16.03] Samuel Cogolati (Ecolo-Groen): Je vous remercie de me rassurer en m'assurant que les services de sécurité et de renseignement belges ne sont en rien impliqués dans cette arrestation.

Heureusement, car c'est l'inverse des affirmations du général en charge et responsable des services de renseignements rwandais. Il clame face à la presse au Rwanda que la Belgique et les Etats-Unis auraient coopéré dans cette arrestation, mais je me réjouis d'entendre le démenti de votre gouvernement. Je vous remercie.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

[17] Question de Khalil Aouasti à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Les condamnations de Fedasil" (55008986C)

[17] Vraag van Khalil Aouasti aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De veroordelingen van Fedasil" (55008986C)

[17.01] Khalil Aouasti (PS): Nous avons récemment appris via la presse que Fedasil a été condamné à 1000 reprises pour défaut d'accueil en 2020.

Fabienne Douxchamps, présidente du tribunal du travail francophone de Bruxelles, s'est exprimée dans la Libre Belgique sur la difficile gestion de ce contentieux. Elle évoque non seulement une «véritable explosion» du nombre de ces procédures mais également des difficultés liés aux délais de traitement des requêtes en extrême urgence.

Ce contentieux est lié à une modification de la procédure d'accueil qui impose, désormais, une durée d'attente au demandeur d'asile entre l'enregistrement de sa demande et sa prise en charge par l'institution.

Le demandeur se tourne donc légitimement vers les autorités judiciaires afin de se voir accorder une place d'accueil.

La Présidente du tribunal du travail francophone considère, à juste titre, qu'il n'appartient pas à la Justice de jouer les premières lignes dans la prise en charge d'une première demande d'asile.

Cependant, il convient d'observer que les pratiques n'ont pas évolué malgré la multitude de condamnation.

Il convient dès lors de traiter efficacement ces requêtes afin de garantir le respect des droits fondamentaux des requérants.

Monsieur les ministre, pourriez-vous m'indiquer :

- Combien de magistrats sont affectés et mobilisés par ce contentieux créé par l'Etat belge lui-même?

[17.01] Khalil Aouasti (PS): Volgens de pers werd Fedasil duizendmaal veroordeeld voor het niet verlenen van opvang in 2020. De voorzitster van de Franse arbeidsrechtbank van Brussel wijst op een exponentiële toename van het aantal procedures en moeilijkheden in verband met de termijnen voor de behandeling van verzoeken bij hoogdringendheid. Door de wijziging van de opvangprocedure is er voor de asielzoeker een wachttijd tussen de registratie van zijn aanvraag en de behandeling ervan. Hij wendt zich bijgevolg tot de gerechtelijke overheden om een opvangplaats te krijgen.

Volgens de voorzitster is het niet de rol van het gerecht om in de eerste lijn te staan voor de behandeling van een eerste asielaanvraag. Ondanks de veroordelingen verandert er in de praktijk niets. Die aanvragen moeten efficiënt behandeld worden om de inachtneming van de grondrechten van de asielzoekers te garanderen.

Hoeveel magistraten worden er

- Quel arriéré ce contentieux engendre-t-il pour les Tribunaux du travail francophone et néerlandophone de Bruxelles?
- Quel coût budgétaire cela entraîne-t-il pour la Justice?
- L'Office et Fedasil étant défaillant malgré les condamnations, pourriez-vous nous indiquer quelle est la durée moyenne de traitement d'un tel contentieux dès lors qu'il est question de respect de nos obligations européennes et internationales?
- Combien de dossiers et dans quels délais, ont fait l'objet d'une exécution volontaire par Fedasil?

Je prenderai connaissance de la réponse écrite de M. le ministre.

Contrairement à certains collègues, ne disposant pas d'informations quant au futur casting ministériel et ne sachant pas si je reverrai M. le ministre la semaine prochaine ou la semaine suivante, je tenais simplement à le remercier pour son sérieux, son respect et sa courtoisie dans nos échanges depuis un an.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De **voorzitter**: Mevrouw Leroy heeft gevraagd haar vraag nr. 55009004C om te zetten in een schriftelijke vraag.

18 Vraag van Sophie De Wit aan Koen Geens (VEM Justitie, Regie der Gebouwen en Europese Zaken) over "De gevolgen van de coronacrisis binnen de gevangenismuren" (55009000C)

18 Question de Sophie De Wit à Koen Geens (VPM Justice, Régie des Bâtiments et Affaires européennes) sur "Les conséquences de la crise du coronavirus dans l'enceinte des prisons" (55009000C)

18.01 Sophie De Wit (N-VA): Mijnheer de minister, de coronacrisis duurt ondertussen al meer dan een half jaar en heeft een gigantische impact op heel de samenleving.

Ook in de gevangenissen geldt er een apart regime en is er ook geen sprake van een normale situatie.

Ik heb de volgende vragen voor u.

Wat zijn de geldende maatregelen voor de gevangenissen in grote lijnen? Ik denk dan aan bezoekregelingen, het 'luchten' van de gedetineerden, regels voor het nuttigen van maaltijden, maatregelen op vlak van hygiëne,...

Zijn deze maatregelen genomen in overleg met de GEES en Celeval? Zo ja, hebt u hun adviezen gevolgd? Is er overleg geweest met de experten over de versoepeling van de bezoekregeling?

In hoeveel gevangenissen is er sinds het begin van de crisis een broeihard van het coronavirus vastgesteld?

Hoeveel gevangenen werden in totaal reeds positief getest?

Hoeveel gevangenen, uit welke gevangenissen, zijn er momenteel besmet?

ingezet voor dat geschil, waar de Belgische Staat zelf de oorzaak van is? Tot welke achterstand leidt dat bij de arbeidsrechtbanken van Brussel? Hoeveel kost dat voor Justitie? Wat is de gemiddelde duur van zo een geschil, aangezien de DVZ en Fedasil in gebreke blijven? Hoeveel dossiers maken het voorwerp uit van een vrijwillige uitvoering door Fedasil?

Ik verwijst dus naar mijn schriftelijke vraag en ik zal kennisnemen van het schriftelijke antwoord van de minister.

18.01 Sophie De Wit (N-VA): Le ministre pourrait-il préciser les mesures COVID-19 d'application dans les prisons? Ont-elles été prises en concertation avec le GECD et le Celeval? L'assouplissement des règles de visite a-t-il fait l'objet d'une discussion avec les experts? Dans combien de prisons a-t-on observé un foyer de COVID-19? Combien de détenus ont déjà été testés positifs? Quel est le nombre actuel d'infections et dans quelles prisons se sont-elles produites? Les drogues ont-elles moins circulé qu'à l'accoutumée pendant la période de restriction COVID-19?

Is er een stijging van gewelddadige incidenten vastgesteld sinds het begin van de coronacrisis, binnen de gevangenismuren?

Hoe vaak is er sinds het begin van de crisis drugs aangetroffen? Betreft dat een daling ten opzichte van de 'normale' situatie? Over hoeveel gevallen gaat het dan en hoeveel waren dat er de voorbije jaren?

De **voorzitter**: Mijnheer de minister, dan geef ik nu het woord voor wat misschien uw laatste antwoord in deze commissie is.

18.02 Minister **Koen Geens**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw De Wit, er zijn procedures en maatregelen rond preventieve quarantaine en medische isolatie voor specifieke doelgroepen van gedetineerden. Hygiënemaatregelen worden strikt toegepast. Wandelingen, tewerkstelling, groepsactiviteiten en opleidingen gaan door, mits het respecteren van de maatregelen. Ook individuele gesprekken kunnen plaatsvinden.

Tafelbezoek en kinderbezoek gebeurt met een bubbel van vijf en op verklaring van erewoord van de bezoeker dat hij of zij geen risico betekent. Sinds kort mag er ook terug beperkt fysiek contact zijn tussen gedetineerden en hun bezoekers. Bovendien wordt sinds 14 september terug bezoek zonder toezicht georganiseerd.

Bij het uitwerken van het interne beleid wordt steeds rekening gehouden met de aanbevelingen van Sciensano en de Veiligheidsraad. Het beleid in de gevangenissen is nog steeds strenger dan in de vrije samenleving om het interne risico op besmettingen te beperken.

Bij het opmaken van de instructies wordt actief gestreefd naar een evenwicht tussen de fysieke veiligheid enerzijds en het psychische en emotionele welzijn van de gedetineerden anderzijds. Het versoepeling beleid dat momenteel wordt geïmplementeerd, werd voorgelegd aan en goedgekeurd door Sciensano. Het interne beleid wordt ook steeds voorgelegd aan Empreva en aan de interne preventieadviseurs.

Er is op dit ogenblik geen enkele broeihard van het coronavirus vastgesteld.

Voor uw vragen naar het huidige aantal geteste en positief besmette gedetineerden verwijs ik graag naar de cijfers die ik reeds gaf bij het actualiteitsdebat inzake de stakingsaanzeegging.

Bij de aanvang van de crisis in maart en de implementatie van de strenge veiligheidsmaatregelen zijn er in enkele gevangenissen opstoten geweest. Sindsdien is er geen stijging van het aantal incidenten die in verband staat met de coronacrisis.

Wat betreft uw vraag inzake het aantreffen van drugs heeft het DG EPI mij de volgende cijfers meegeleid. In 2018 werd 965 keer drugs gevonden. In 2019 is dit gedaald naar 285. De cijfers van 2020 zijn nog niet beschikbaar. Er werd trouwens beslist om van eind maart tot begin juni geen hondenacties uit te voeren om de druk in de gevangenissen niet te verhogen.

18.02 Koen Geens, ministre: Il existe des procédures et mesures de quarantaine préventive et d'isolement médical pour certains groupes-cibles spécifiques. Les mesures d'hygiène sont rigoureusement appliquées. Les préaux, travaux et activités se poursuivent dans le respect des mesures. Les parloirs individuels sont possibles. Les visites à table et visites des enfants ont lieu dans le respect de la bulle de cinq, et sur déclaration sur l'honneur du visiteur qu'il ou elle ne représente aucun risque. Depuis peu, les contacts physiques avec un visiteur sont autorisés, et les visites sans surveillance le sont depuis le 14 septembre.

Les recommandations de Sciensano et du Conseil de sécurité sont dûment respectées, et les règles dans l'enceinte des prisons sont plus strictes qu'en dehors. Un équilibre entre sécurité physique et bien-être psychologique est toutefois toujours recherché. Les actuels assouplissements ont été avalisés par Sciensano, et les règlements internes sont systématiquement soumis à Empreva et aux conseillers en prévention internes.

Aucun foyer de coronavirus n'a été déclaré à l'heure actuelle. Pour le nombre de détenus testés et contaminés, je renvoie à la réponse que j'ai donnée lors du débat sur le préavis de grève. Il n'y a eu de pics, ça et là, qu'au début de la crise.

En 2018, des stupéfiants ont été

découverts à 965 reprises; ce chiffre est tombé à 285 en 2019. Nous ne disposons pas encore des chiffres pour 2020. Pour ne pas accroître les tensions, aucune fouille canine n'a été menée de fin mars à début juin.

[18.03] Sophie De Wit (N-VA): Mijnheer de minister, ik hoop dat dit niet mijn laatste vraag was aan u, maar misschien zal het de volgende keer in een andere hoedanigheid zijn.

Ik wil u bedanken voor de samenwerking, een periode samen in de meerderheid en een periode niet. Wij waren het niet altijd eens, maar ik denk dat wij toch een aantal zaken hebben kunnen verwezenlijken. Ik hoop dat er ook in de toekomst op een gelijkaardige manier en in een constructieve sfeer kan gewerkt worden in deze commissie voor Justitie, zelfs over de partijgrenzen heen. Ik wens u veel succes de volgende uren en dagen. Ik denk dat er nog spannende uren aankomen, zowel voor u als voor ons.

De voorzitter: Mijnheer de minister, ik sluit mij daarbij aan.

Ik ben heel benieuwd wat het zal worden. Misschien zien wij u volgende week terug, we zullen zien. Ik heb begrepen dat u volgende week zeker en vast niet kunt komen, maar misschien de week daarna.

[18.04] Minister Koen Geens: Mevrouw de voorzitter, beste commissieleden die nog luisteren, en in het bijzonder mevrouw De Wit en mijnheer Aouasti, ik wil u bedanken.

Je tiens à vous remercier pour votre cordialité et l'esprit de coopération qui a toujours prévalu dans cette commission. Je suis certain que ce sera encore le cas à l'avenir. Donc, ne vous inquiétez pas.

Peut-être est-ce une perspective d'avenir que vous ne partagez pas, mais être membre de cette commission représenterait un grand honneur pour moi. Je vous remercie et vous souhaite une très belle soirée.

[18.05] Sophie De Wit (N-VA): Mevrouw de voorzitter, ik wil ook de medewerkers van het kabinet nog bedanken, want zij hebben er steeds voor gezorgd dat wij relatief correcte antwoorden kregen. Het was misschien niet altijd wat wij wilden horen. In deze commissie werden toch wekelijks antwoorden gegeven op de vele vragen die werden gesteld.

[18.06] Minister Koen Geens: Daar is heel hard aan gewerkt, daarvan kan ik getuigen. Dat is een taak die heel veel liefde van de kabinets-medewerkers vraagt.

Cela demande énormément d'amour de la part de l'administration, du cabinet, du parquet et de la Sûreté, mais surtout du chef de cabinet. Qu'il soit homme ou femme, il a toujours relu les réponses et chaque caractère avec une grande attention.

[18.03] Sophie De Wit (N-VA): Je tiens à remercier le ministre pour sa collaboration.

Nous sommes parvenus à mener à bien un certain nombre de choses. J'espère que nous pourrons continuer à travailler de manière constructive au sein de cette commission.

La présidente: Je partage pleinement ce sentiment.

[18.04] Koen Geens, ministre: Je remercie également les membres de la commission qui nous écoutent encore, et en particulier Mme De Wit et M. Aouasti.

Je vous remercie.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 17.51 uur.
La réunion publique de commission est levée à 17 h 51.*